

Déliháb

24
FILLÉR

Honthy Hanna
ÁLDOR FELV

V. ÉVFOLYAM, 24 SZÁM
BUDAPEST, 1931 JUNIUS 13
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

Philips újdonság!

Az új elektródynamikus hangszóró...

...Világrekord. Ára: 285 pengő

V. évfolyam

Budapest, 1931 június 13

24. szám

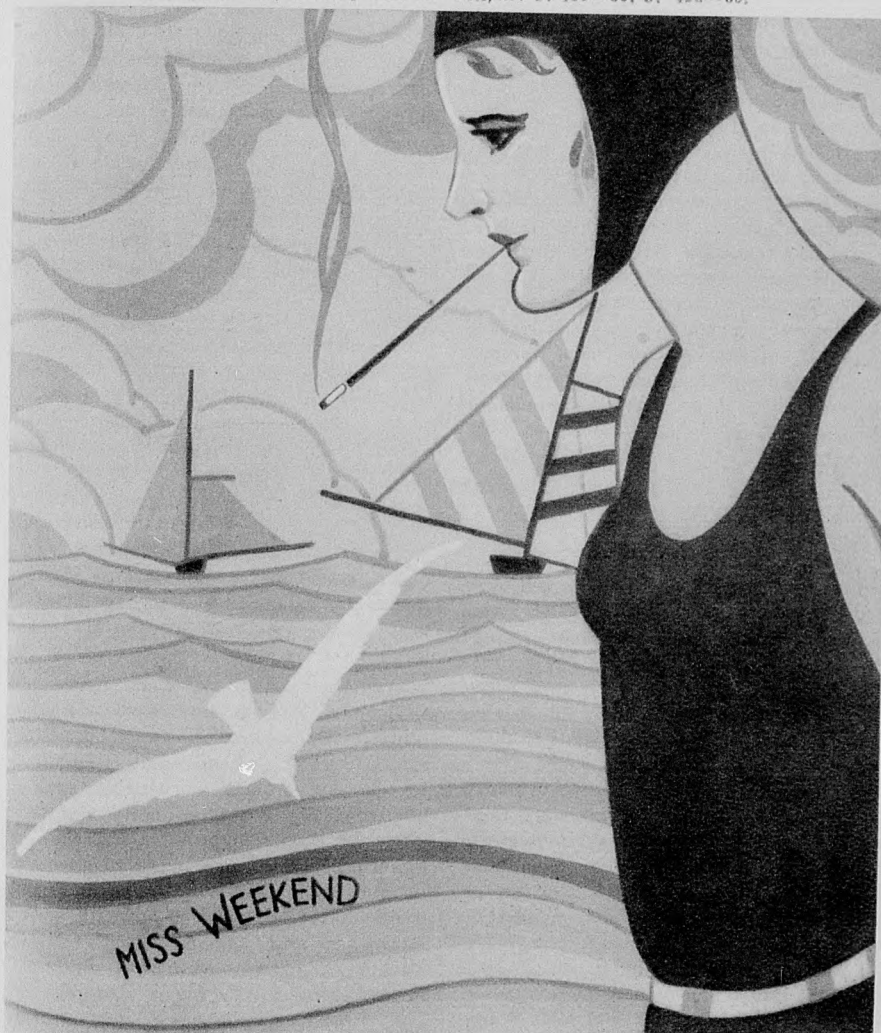
Délibáb

24
fillér

SZINHÁZI HETILAP

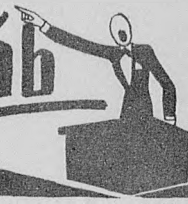
Megjelenik minden szombaton

Előfizetési ár: negyedévre 2 P 50 fill., félvre 5. — pengő. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 24 fillér. Ausztriában 40 Groschen, Csehszlovákiában 2. — cseh korona, Jugoszláviában 4 dinár, Romániában 15 lei, Olaszországban 1 lira 20 centesimo. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, *VII, Dohány uca 12. Telefon: J. 423—39, J. 423—50.

(Byssz Róbert rajza)

A Délibáb szószeke

Niddy Impekoven,

a világhírű táncosnő a mai táncról és a saját művészetéről beszél a „Délibáb” szószekében

Sokan kérdezték már tőlem, hogy miért érdeklődnek manapság olyan feltűnő számban a tánc tanulás iránt?

Rendkívül érdekes magyarázata van ennek. A tánc kultúra régóta nem tapasztalt fejlődésben van az egész világon. A rengeteg mozdulat, ritmikus tánc és kompozíció tanulás magát a tánc művészi formáját az érdeklődés homlokterébe hozta. A szobrot is jobban élvezhetjük, ha tudjuk, hogy készül a szobor. Az egyre fejlődő iskola miatt növekszik tehát a tánc nézőközönsége is.

A nagy tánc tanulási kultusznak részben gazdasági, részben egészségi okai vannak. Az egész világon tapasztalható a szülőknek az a törekvése, hogy gyermekeik számára minél korábban, minél kisebb korukban existenciát, foglalkozást biztosíthassanak. A tánc általánosságban a legjobban megfelel erre a célra, mert táncot a legkisebb gyermeknek is lehet tanítani.

Csak a nekik való táncformát kell helyesen megválasztani. Nagy sütyt kell arra helyezni, hogy már a kisgyereknél megtaláljuk a tánc tanulás és általában táncolás irányát.

A másik ok — a modern iskola és orvostudomány egyik generális elve. Ma már elképzelhetetlen a helyes pedagógia a ritmikus torna, illetve — tánc nélkül.

Én a magam részéről természetesen mind a két okból a legmelegebben pártolom a tánc tanulási törekvéseket. Kenyérkeresetnek, művészetnek és egészségügyi szempontoknak egyaránt helyesnek és megfelelőnek tartom.

Ma a táncművészet — mint mondtam — éppen a közönség fokozott érdeklődése miatt nagy fejlődésnek indult. A balett is egyik érdekes problémája a modern táncolásnak és sokan ridegen megtagadják a mindenkori tánc alapját. Pedig a balett az a táncosnőnek, ami a rajzolás a festőművészetnek.

A legmodernebb festő is elképzelhetetlen rajzolás nélkül. Picasso, a modern festőirányok mestere kitűnően rajzol. Én magam is tanultam balettet, mert balett nélkül nincs alap a tánchoz.

Természetes, hogy a táncművészetnek később azután egyéni átalakuláson kell keresztülmennie. Az én táncom minél kevesebb eszközzel minél többet.

Táncaim úgy készülnek, hogy hallok egy Bach-fugát, egy Mozart-szonátát. Megmozdul bennem valami, izgat belülről, nem hagy nyugtot. Szinte transzban vagyok ilyenkor. Képek jelennek meg a szemem előtt, látom a táncomat és ekkor már meg is van bennem a tánc. A lerögzítés már könnyű munka.

Én tehát impresszionista vagyok a táncban, hallok hangokat, látok egy képet, azt leskiccelem az agyamban és ezt a skiccet adom a közönségnek legtöbbször kidolgozatlanul, nem előre beállítva, hanem mindig improvizálva.

Ezért van az, hogy táncaimban a közönség nagy hatással van reám. Egy hangos szó megzavar, kizökkent a hangulatból. Nemrég történt egyik táncestémen, Bachot táncoltam, valaki az első sorban hangosan megszólalt — vége volt, nem tudtam tovább táncolni...

Legutóbb jártam Jávában, Borneóban, Ceylonban. Nagyon érdekelték azoknak a primitív népeknek a táncai. Náluk a tánc lelki szükséglet — nem beállítottság. Vallásos érzésük, örömük és bánatuk spontán kifejezése. De ez a tánc öncél és egyszerű kifejezési eszköze a primitív érzésnek. Ezt a táncot nem lehet megtanulni, nem lehet lemásolni, ezt érezni kell. Éppen ezért gyönyörködtető hatással voltak reám ezek a táncok és még jobban megszerettették Bachot és a többi klasszikus mestereket éppen kontrasztjuknál fogva. Érdekes, hogy milyen nagy az ottani népek tánc kultúrája.

Megértették a klasszikus táncot és nagy gyönyörűségük teltett bennem.

SZÁZ NAP

Herzog Géza

Forzano

1. Mussolini megalapította az olasz akadémiát, 2. Pietro Carini készítette Mussolini szobrát, 3. Mussolini az íróasztal mellett, 4. A 14 éves Mussolini, 5. Amikor még Mussolini fiatal újságíró volt, 6. Mussolini 7. Mussolini családja körében

A világerő oroszlánt Elba szigetén ketreche zárták, de váratlanul kitört börtönéből. Franciaországban termelt és újra császár lett. De mindössze csak száz napig uralkodott.

Ez az a „Cent Jours”, amely Napoleon világtörténetének legtragikusabb fejezete. A görög végzet-tragédiák nagyvonalúsága van meg benne. A hős föllázadt a világrend ellen, a hősnék tehát buknia kell. A görög tragédia szerint a hős megbukik, az eszme azonban tovább él.

Mussolini mint latin ember érezte, amikor a Száz nap történetéhez nyúlt, hogy Napoleon tüneményes pályájának valami nagy eszme a rügója. Mi hát ez az eszme, amelynek túl kell élnie a hőst? Napoleon vezető eszméje Mussolini szerint a *világbéke* volt. Ebben megegyezik Arthur Lévy francia történétőrával, aki ugyanezt bizonyítja „Napoleon és a világbéke” c. művében.

Mussolini darabjában Napoleon végső

bukásában számot vet magával, miért is ontott a világ csataterein annyi vért? Önigazolását abban látja, hogy a háború nélkül élő emberiséget akarta megteremteni. Mussolini szerint Napoleon és terve bukását az okozta, hogy a francia parlament a legválságosabb pillanatban cserbenhagyta. Még érdekesebb Mussolininek az a felfogása, hogy Napoleont talán nem érte volna ez a kudarc, ha mint olasz ember az olasz nemzet élére áll és megszínálja az olasz egységet. Mert az olasz erős nemzet és kitartott volna Napoleon mellett.

Ez az új és eredeti Mussolini darabjában, amely egyébként történelmi hűséggel követi a Száz nap történetét. Végso kiesésében Mussolini Napoleon-dramája politikai színmű. A Duce Napoleon bukását a maga elveinek és politikájának igazolására dolgozta föl.

Napoleon olasz voltát már Sardou is kihangsúlyozta a „Szókimondó asszony-ság”-ban. Abban a legemberibb jelenetben,

amikor Napoleon nővérei egyszerre csak elkezdnek olasz nyelven veszekedni.

De Napoleont, mint olasz lángelmét bemutatni, akit az emberi gyöngeségekben bővelkedő francia politikusok nem értenek meg és cserbenhagynak, ez olyan történeti felfogás, amelyet csak Mussolini engedhetett meg magának. Az új Európa egyik legérdekesebb embere.

Az az olasz-francia vita, amely Mussolini darabjából lépten-nyomon kiütöközik, minket magyarokat közvetlenül nem érint. Magasabb politika. Nem értünk hozzá. Hagyjuk.

Nekünk a Nemzeti Színház előadásáról kell beszámolnunk. A színlap érdekessége, hogy Mussolinit nyíltan megnevezi: „Benito Mussolini szcenárium a alapján” írta Giovacchino Forzano. Az egész darab nyilvánvalóan Mussolini elgondolása. Forzano alighanem csak színpadi ismereteit bocsátotta a „kezdő” drámaíró szolgálatába. Mussolini tudvalevőleg kitűnően forgatja a tollat. Ujságró is volt.

Három felvonásra, illetve nyolc képre tagozódik a dráma. Az első képben Fouché rendőrminiszter dolgozószobájában tanui vagyunk annak, hogy ez a francia politikus, aki Napoleonnak köszönheti karrierjét, hogyan intrikál a császár ellen, akinek közeli bukásáról meg van győződve. Maga Napoleon a nagy májusi csapatszemlére készül (Champ de Mai), amely hivatva van még egyszer megmutatni a napoleoni udvar fényét és a francia hadsereg dicsőséges nagyságát. Fouché megtudja, hogy Napoleon még egy trónszéket állított fel a magáé mellett. Kinek? A furfangos Fouché nem érti... A következőkben megtudjuk, hogy Napoleon titokban megbízottját elküldte Bécsbe — a fiáért. A „Sasfiókot” akarja tehát maga mellé ültetni. Jön azonban a megbízottja (ez már a császár lakosztályában, a Tuileriákban történik) és jelenti, hogy a fiút nem tudta elhozni. Nem engedi — az anyja. Napoleon megrendül, de uralkodik magán és minden fölüldulása ebben a szóban talál utat: „Ez az aszszony!” A közönség különben értesül, hogy Mária

Lujza régi barátjával, Neipperg gróffal éli vidám bécsi életét. Napoleon, a tragikus apa tehát egyedül, mindenkitől elhagyottan megy a májusi csapatszemlére. Még diadalmas austerlitz kardját se csatolja föl. A béke császára akar lenni. Pedig erre a kardra szükség van. Az ellenség — egész Európa — a francia határok felé özönlik.

A következő kép már Waterloo után történik. Jönnek a gyász hírnökei. A francia hadsereg megsemmisült. A császárt barátai valósággal elhureolták a veszített csata színteréről. A waterlooi összeomlás teljes leírását kapjuk egy szemtanútól. A francia parlament küldöttsége a híres forradalmi tábornok, Lafayettete vezetésével megjelenik. A szövetségesek, mint Lafayettete értesült, nem a francia nemzet, hanem csak Napoleon ellen harcolnak. Napoleon tehát lemondásra akarják kényszeríteni a képviselők. Egy kép a francia parlament mutatja be, ahol Lucien herceg, a császár öccse hiába kél Napoleon védelmére, Lafayettete lemennydörgi. A parlament a császárt lemondásra szólítja föl. A császár eközben Párizsba érkezett. A Tuileriákban van újra. Lucien hírlül hozza a parlament határozatát. A császár látja, hogy minden elveszett. És Lucienne-nek tollbamondja lemondását a trónról, a fia javára. Blücher hadai már Párizs felé közelednek. Napoleon egy hírnöktől tudja meg ezt. A térképet

Palágyi Lajos
Nemzeti Színház — Száz nap

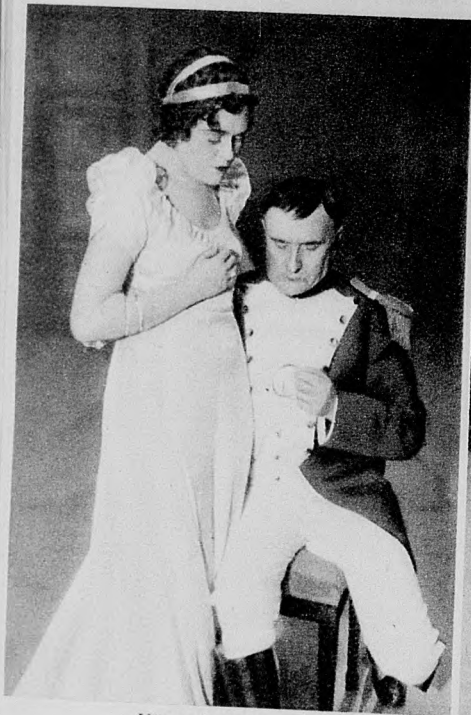
nézi. Blücher durva taktikai hibát követett el. Egy pillanatra fölébred benne a régi világhódító. Ki akarja használni Blücher hibáját. De hát hiába. Nincs többé hadsereg. Napoleonnak ez az utolsó, kétségbeesett föl villanása a darabnak legerősebb, legérdekesebb jelenete.

Aztán már csak a Blücher főhadiszállása következhetik, ahol a francia képviselők megtudják: hiába áldozták föl Napoleont, nincs kegyelem, a diadalmas szövetségesek be fognak vonulni Párizsba.

Az utolsó kép: Malmaison. A gyönyörű kastély, Párizs közelében, amelyet Napoleon első feleségének, Josephine császárnénak emelt. Malmaison: ahol minden kép, minden szög Napoleont legboldogabb napjaira és a császárság letűnt fény-

Hettyei Aranka és Gál Gyula
Nemzeti Színház — Száz nap (Áldor felv.)

Környei Paula és
Gál Gyula

Perényi László, Hettyey Aranka
és Harasztos Gusztáv

Nemzeti Színház — Száz nap (Áldor felvételei)

korára emlékezteti. Az elhunyt Josephine rózsáinak illatával van tele a levegő. Itt búcsúzik el Napoleon az anyjától, fivéréitől és Hortense hercegnőtől, Josephine császárné leányától, aki mindig kedvence volt. A porosz ágyúk már Malmaison határában dörögnek. Mennie kell. A császár az új világba, Amerikába készül. A darabnak vége. A császár történetének azonban még nem. Tudjuk a történelemből, hogy az angolok elfogták és Szent Ilona szigetére deportálták, ahonnan többé élve nem térhetett haza szerelmes Párizsába.

A Nemzeti Színház a darabot *Hevesi Sándor* megértő és lelkiismeretes rendezésében mutatta be, amelynek szolgálatára állt a két állami színház kitűnő személyzete. A szereplők névsora csaknem oly hosszú, mint az Ember tragédiájáé. Szerep-özön. És a darab furcsa, modern, revüszerű szerkezete miatt csaknem minden szereplő hozzájut ahhoz az egy-két perchez, amikor övé a színpad és a darab sikere rajta is múlik. És az együttes legnagyobb dicsérete: egyetlen komolyabb hiba nem történt, mindenki a helyén volt. A főbb szereplőket emelhetjük csak ki.

Gál Gyula Napoleonja maszkban, játékban egyaránt kitűnő, egységes és átgondolt alakítás. Balsorsban senki se császár. *Gál Gyula* megmutatta, hogy az oroszlán azon-

ban megsebesülve is méltóságos tud lenni. Nehéz szerep ez, mesteri kézben. *Palágyi Lajos* az angolna simaságú francia politikust, *Fouchét* ábrázolta, aki kiélvezi azt a helyzetet, hogyha az oroszlán beteg, a róka lesz az úr. *Palágyi* az intrikus és a jellemszínész kettős palettájáról keverte az érdekes, karakterisztikus színeket, amelyekkel *Fouchét* jellemezte. *Hettyey Aranka* játszotta Napoleon anyját, Napoleon anyja, néhány európai uralkodó szülője, a „fukar” *Laetitia* nem lehet könnyekben és elérzékenyülésben felolvadó anya. Kemény, büszke, élesszemű, mint a fia. Hires fukarsága most igazolódik: anyai szívével megérezte fia végzetét, a nehéz napokra való tekintettel takarékoskodott. Hogy mindezt megértjük és érezzük az anyai szív szavakkal le nem írható vergődését, ez *Hettyey Aranka* tüneményes művészetének érdeme. A többi szereplőt, érdemüket már fentebb hangoztatva, csak névszerint sorolhatjuk föl: *Mihályfi* (Lafayette), *Harasztos* (Lucien), *Környei Paula* (Hortense), *Bartos* (Carnot), *Nádai* (Davout), *Fehér Gyula* (Caulaincourt), *Gabányi*, *Garamszeghy*, *Perényi*, *Láncezy Margit*, *Bodnár*, *Hajdu József*, *Lehotay*, *Abonyi*, *Nagy Adorján*, *Palaki*, *Somody*, *Szöke*, *Ónody*, *Juhász* említésreméltóak. A fordítás *Herezeg Géza* hű, a darab ütemét élénkítő munkája.

Szini Gyula

Színházi, bizonyítvány

Beköszöntött a nyár és ezzel a nagy vakáció. Az iskolák és a színházak becsukják kapukat és őszig esend borul a sok drukk színhelyére. A kis diákok és a nagy színésznők megkezdik jól megérdemelt pihenésüket, akárcsak a szigorú tantatóbácsik és kritikusok. Az iskolás-

fiúknak még egy nagy drukkot kell kiállni és ez a bizonyítványkiosztás, amely eddig ismeretlen fogalom volt a színházak világában. Ezt a hibát akarjuk mi most jóvátenni azzal, hogy a színházi tanév végén kiosztjuk a bizonyítványokat a színházi tanulóknak.

Név: *Jani Franciska*
 Ének: *elégéges*
 Magaviselet: *javuló*
 Magyar nyelv: *nyarogó*
 Dolgozatainak külső alakja: *rendes*
 Szómlán: *kitűnő*
 A család esze: *jeles*
 A háromgarasos opera: *je' elégtelen*
 A jó tündér: *je' elégéges*
 A kis központ: *je'*
 Jimés Jill: *jeles*
 A potyautas: *jeles*
 A tanári testület ítélete: *Magaviseletből*
potyautasára utasították, egyékként át-
mett.

Név: *Dayka Margit*
 Ének: *elégéges*
 Magaviselet: *je'*
 Kis Katalin: *elégéges*
 Egy lány, aki mer: *je'*
 A harapós-férj: *je'*
 Az aranyórn: *jeles*
 A tanári testület ítélete: *A Következő*
átmett

Neve: *Tóthos Hana*
 Ének: *elégtelen*
 Magaviselet: *jó*
 Magyar nyelv: *Kitűnő*
 Szózat: *Kitűnő*
 Csodabár: *jó*
 A női tanár: *elégtelen*
 Meddig fogsz szeretni: *Kitűnő*
 A tanári testület ítélete: *A jövőben az operát alól felmentve, egyfelként átmenet*

Neve: *Honty Hanna*
 Ének: *jó*
 Magaviselet: *jó*
 Magyar nyelv: *Kitűnő*
 Dolgozatainak külső alakja: *rendes*
 Szózat: *Kitűnő*
 Lempeláz: *jó*
 Friderika: *jó*
 Ballerina: *jó*
 Falusi kislány resten: *elégéges*
 Észerrablás a Váci-utcában: *elégtelen*
 Gyors sírás: *Kitűnő*
 A tanári testület ítélete: *A követség átmenet*

Neve: *Selly Ferenc*
 Ének: *elégéges*
 Magaviselet: *jó*
 Csodabár: *elégéges*
 A női tanár: *jó*
 Harapós sírás: *jó*
 Óf. Rómó: *elégtelen*
 Iracskotó: *A Belvárosi Sínházban*
 Tanári testület ítélete: *átmenet*

Neve: *Hegedűs Gyula*
 Ének: *amennyi neki kell, Kitűnő*
 Magaviselet: *Kitűnő*
 Magyar nyelv: *Kitűnő*
 Dolgozatainak külső alakja: *Kitűnő*
 Fekete-szürke cserecsnya: *Kitűnő*
 Témauszony: *Kitűnő*
 A kő alap: *Kitűnő*
 Szózat: *Kitűnő*
 Din és Jill: *Kitűnő*
 Észerrablás a Váci-utcában: *Kitűnő*
 A tanári testület ítélete: *Tandimen-tomra megeng ajánlva. Amellett tovább nem kell. Jelenen éret.*

Neve: *Rádai Zsuzsa*
 Ének: *elégéges*
 Magaviselet: *elégéges*
 Magyar nyelv: *elégéges*
 Dolgozatainak külső alakja: *elégéges*
 A női tanár: *elégéges*
 Harapós sírás: *jó*
 Óf. Rómó: *elégéges*
 Iracskotó: *elégéges*
 Tanári testület ítélete: *átmenet*

Neve: *Tóras Jeno*
 Ének: *elégséges*
 Magaviselet: *kitünő*
 Magyar nyelv: *jéles*
 Dolgozatának külső alakja: *jendos*
 Feketeszáru csorcsanyja: *jó*
 Kis központ: *jéles*
 Szélesszékér: *jéles*
 Viharos nászfűszaka: *elégtelen*
 Szérszabla a MCI-úszóban: *jó*
 A tandri testület ítélata: *A követke*
tanéire átmehet

Neve: *Lara Maria*
 Magaviselete: *jó*
 Megjelerés: *remek*
 Magyar nyelv: *jéles*
 Gyenge nem: *jéles*
 Rád bizon a feleségem: *kitünő*
 Nepos oldalán: *jó*
 Széns széker: *elégséges*
 A tandri testület ítélata: *A követke*
tanéire átmehet.

Neve: *Pereend István*
 Magaviselete: *eléj jó*
 Magyar nyelv: *jéles*
 Onagsága egy napja: *elégséges*
 Botrány a Savoyben: *elégtelen*
 Széker katonái: *Kitünő*
 A tandri testület ítélata: *A követke*
tanéire átmehet.

Neve: *Harary Buroka*
 Ének: *remek*
 Magaviselet: *jó*
 Magyar nyelv: *kitünő*
 Széker: *kitünő*
 Viharos nászfűszaka: *elégséges*
 Feinók lovagja: *jó*
 A tandri testület ítélata: *A követke*
madragnevet jótud, átmehet.

A bizonyítványok kiállítására:

DÉLIKAI
 Szilágyi Ödön

Bpest, 1931 június 13.

Alpár Gitta kalandjai az Állatkertben

Az autó, még ha nem is a szőkehajú primadonna ülne a volán mellett, ugys látványosságzámba megy, így hát tulajdonosának egyenesen lehetetlen elbűjni az emberek előtt. Még akkor is, ha a primadonna ezt szeretné...

Pedig a primadonna ezen a délutánon bizony meg akart szokni az emberektől. Egy kicsit egyedül élni a maga életét és minden kritika, minden skrupulus nélkül végigcsinálni olyan dolgokat, amelyekre józan, komoly „felölt” ésszel csak fejcsóválás lehetne a felelet.

Az autó azonban elárul mindent. Alpár Gitta olyan különösen szép automobilon jött néhány nap látogatóba haza, Budapestre, hogy amikor a szőkehajú délutánon a gépkocsi megállott az Állatkert előtt, hamarosan a ligeti szájfáló publikum ráérő embereinek sorjába vette körül és persze, hogy azonnal felismerték a szőkehajú primadonnát.

Nem kellett hozzá nagy ördögösség, hogy a riporter és a fényképész felfedezze, ahogy befelé indul az Állatkert kapuján és természetesen, hogy azonnal mellének szegeztek a kérdést:

mit keres ezen, a primadonnák számára egyáltalán nem divatos helyen,

ahol félénk pesti bakfisok és még félénkebb gimnázista kis diákok első esőjka szokott tradicionálisan elcsatanni?

— Eppen ez az, amit keresek — hangzott a válasz — ide mindig eljövök, ha — sajnos minél ritkábban — Pestre

érkezem. Szűkre szabott pesti délutánjaim egy-egy óráját mindig rászánom arra, hogy rövid randevura kiszaladjak ide, az én öreg Állatkertemhez, amely a legszebb gyermekemlékeimet őrzí...

És itt most egy kicsit halkabb, lágyabb, talán még fátyolos is lesz a hangja, ahogy tovább meséli...

— Tudja,

én nem voltam gazdag gyerek és az Állatkert igen nagy luxus volt a számomra.

Bérletem volt persze, mint a legtöbb lánynak az iskolában, ide jártunk minden délután. Az összes állatokat névszerint ismertem és mint afféle habituének, nekem már nem a Sziám és a Jónás voltak a kedvenceim, hanem eldugott ketrecekben élő, háttérbe szorult kecskék, zebrák és más hasonló nem sztlárok. A nevről ismertem őket, éjszakákat nem aludtam, ha a csimpánz mama boldog utódokat várt és együtt örültem az Állatkert igazgatójával még az

A két Gitta

újonnan világrajött óriáskígyónak is. Mindezek ellenére az *Állatkert* számos olyan csodát rejtegetett, amelyhez nem nagyon tudtam hozzájutni. Istenem,

hánszor szerettem volna tevéháton végignyomulni büszkén a gyerekek között,

vagy ami még a legszebb álmodmat felülmulta — zebrafogalon kocsikázni! . . .

Később aztán a legszebb és legközvetlenebb sikereimet arattam itt, az állatkerti hangversenyeken — ez magyarázza azt, ha hazajövök, miért látogatok el mindig ide is . . .

Amíg ezeket elmondotta nekem, már oda és értünk a bölényházhoz, ahol jósorsunk Angi tanársegéd úrral, az *Állatkert* egyik tudós vezetőjével hozott össze.

A primadonna ettől a perctől kezdve elfelejtette, hogy más valaki is létezik ezen a világegyetemen, szüntelenül csak kérdésekkel ostromolta az állatok fiatal, de annál komolyabb professzorát.

Az első kérdés az volt, hogy vajjon *hol van újszülött?* Melyik négy lábú mama dicselkedhet el nekünk új hébijével?

A tanársegéd úr erre persze, hogy elkalauzolt bennünket a fehér kecskék *házájába*, ahol egy kis állat próbálgatta pótlóm *szarvait* az anyja combjába dőlni — nem sok sikerrel.

Jó negyedórába tellett, amíg a primadonnát el lehetett szakítani a kis kecskétől, „aki” ennek a látogatásnak emlékére azonnal a *Gitta* nevet kapta.

Igen előkelő családból való anyját különben — *Jancsinak* hívják, az apját, sajnos, a sok szakállas úr között nem sikerült kinyomozni. Az erre vonatkozó kérdés elől udvarias, de határozott mekegessel tértek ki.

A *Keska* uccával szemben a *tevék* laknak — és ez volt a primadonna veszte. Mert ahogy nagy nehezen sikerült őt kiszakítani a kis kecske-gida ölelő karjaiból, azonnal

Teve van egy püpu, van két püpu . . .

pillantotta *Maneit*, az állatkerti gyerekek kedvencét,

„aki” annyi szor hordozta végig türelmes hátán a viháncoló apróságokat.

Az csak természetes, hogy neki is kijárt a főkapunál bevásárolt nagy csomó eleségből egy jókora adag, meg néhány barátságos simogatás.

És miután néha, bármilyen csodálatosan is hangzik ez, a riporternak is akad ölte, eszembe jutott az a néhány mondat, amelyet a szőkehajú primadonna néhány perccel előbb arról a lógó-copfos kislányról mondott, aki *oly sokszor megirigyelte a leveháton lomogoló gazdag gyerekeket!*

— *Hátha most kipótolná azt, amit annak idején elmulasztott?* A *Manei* szívesen elviszi egy kis körsétára.

Alpár *Gittának* kétszer se kellett mondan, régi lovashoz méltó ügyességgel egykettőre

fel pattant a *Manei* hátára.

kezébe vette a gyeplőszárat és körül sétált a pávarikácsolástól, oroszlánbögéstől, sasok vijjogásától hangos park nagy részét.

Bármennyire is ijesztően mutat a negyedórák és a primadonnának már régen *marginiszigeti lakásán* kellett volna lennie, két kedvencét még minden körülmények között meg akarta látogatni. Az egyik kedvenc

Darázs, a kis fekete póniló,

amely a kis koesikat húzza a játszótér melletti pályán. Hamarosan egész tömeg kockacukor került ki a primadonna kabátjának zsebéből és csap *Darázsnak* olyan lukulluszi lakomát, amilyenre a

Amikor a primadonna csípi meg a „Darázs”-t

legöregebb állatkerti rókák sem tudnak visszaemlékezni emberemlékezett óta.

Ezúttal a bakra ül fel *Alpár* Gitta, onnan szól le gőgösen:

— *De nem viszek ám senkit! Darázsral csak én egyedül akarok menni!*

Mikor visszaérkeznek és nagynehezen megtörténik a búcsú, felsóhajt:

— *Mikor*

kislány voltam, azért imádkoztam, hogy egyszer ilyen állatkerti kiskocsin mehessek haza és a Darázs húzza!

Akkor nem lehetett! Most már mehetnék, de hol van már az a kislány...

Szerencsére hamarosan megnyugodott, mert eszébe juttattam, hogy az a remek vaj-sárga kocsi, amelyet odakinn közlekedéssel véd a sofőr a kíváncsiak elől, szintén nem a megvetendőbb közlekedési eszköz. Én például rögtön beérem vele a *Darázs* helyett...

Amíg aztán erről folyt a vita, odaértünk a másik hátralévő kedvenchez, aki a sokkal prózaibb *Samu* névre hallgat, foglalkozására nézve pedig foka a jegesmedve-barlang előtti tóban.

Samunak éppen akkor hozta ápolója nagy vederben a vacsorát — *friss tengeri halat*. Természetesen, hogy ezúttal megint csak a primadonna volt az, aki *Samut* megvédte és mivel az ő számára nem árulnak eledelet az *Állatkertben*, legalább ahhoz ragaszkodott, hogy a fókát sajátkezűleg etethesse meg az asznapi porciójával.

És mivel *Alpár Gitta* nem mehetett be a fókához a vízbe, *Samunak* kellett kijönni a szárazra. Amit különben *Samu* abban a pillanatban, ahogy a feléje nyújtott halat megpillantotta, habozás nélkül meg is tett. Kinyitották a vizet övező vasrácsot és *Samu uszonyain második percek alatt odatotyogott a primadonnához...*

— Az emberek az hiszik — búcsúzott tőlem *Alpár Gitta* néhány perccel később, — hogy a színésznő csak ékszeréről, prémekről, autókról, nagy sikerekről, emeletmagas virágkosarakról és gazdag barátról álmodozik. Hogy tévednek...

— Látta, ez volt az életem egyik legboldogabb órája...

Adám László.

Samuka érdeklődik (Harsányi felvételei)

Hogyan kell tapsolni?

„Kézenfekvő“ színházi kérdéstről tárgyal a párizsi *Bravo* című művészeti hetilapban egy Casanova nevű francia író, aki nem úgy, mint híres névrokona a szerelemmel, de színikritikákkal és színpadi problémákkal foglalkozik.

— Hogyan kell tapsolni? — veti fel a kérdést Casanova és kifejti a tetszésnyilvánítás ősi megnyilatkozásának elméletét.

Henri de Casanova megállapítja azt, hogy kétféle tapsoló van. Az egyik, aki érdekből tapsol, a másik, aki érdek nélkül. (Itt is érvényesülne tehát Kant elmélete? Szép az, illetve taps az, amit érdek nélkül hall az ember vagy érdek nélkül csinál?)

Az a tapsoló, aki tetszésnyilvánítása közben a vállait is mozgatja, nem őszinte. Az a tapsoló, aki a gyomra magasságában tartja kezét taps közben: derék, jókedvű ember. Akinek igazán tetszik valami, az gyors egymásutánban veri össze a tenyerét, viszont aki lassan teszi ezt, kényszerből tapsol.

A legszebben azok tapsolnak — állapítja meg tovább Casanova, — akik tenyerüket a szem magasságába emelik és úgy ütik össze. Így kell tapsolni a földszint első soraiban és a páholyokban.

A taps szakértői a színészek. Elvittük Casanova cikkét néhány kitűnő fővárosi művészhez és művésznőhöz, mondjanak véleményt arról, fennáll-e a párizsi író felosztása és hogyan szeretik ők legjobban a tapsot. A feleleteket itt közöljük.

Titkos Ilona

— A tapsban azt szeretem, amikor egyszerre robban ki és olyan tombolás van, hogy nem lehet észrevenni, ki hogyan tapsol.

Péchy Erzsi

— Szeretem, ha akkor is tapsolnak, amikor belépek a színpadra. Ez megbecsülése a színésznőnek.

Lábass Juci

— Én magam mindig úgy tapsolok, hogy magasra tartom a kezemet. Lassan, de egyenletesen, de őszintén. És mosolygok is hozzá.

Honthy Hanna

— Igazán sok tapsban volt már részem, de legjobban az imponált, amikor dobogtak is az emberek, mert a siker a lábukat is mozgásba hozta.

Bajor Gizi

— Engem annyira lefoglal a színpad, hogy nem értem rá figyelni a taps kategóriájára. Én akkor tapsolok, ha tetszik valami.

Sándor Erzsi

— A legkellemesebb taps az énekesnő fülének akkor hangzik fel a nézőtérben, ha elénekelté bravúros nagyáriáját.

Tőkés Anna

— Sok tapsot! Milyen legyen? Mindegy. A mennyiség fontosabb, mint a minőség.

Gaál Franciska

— Az ember annyit dolgozik, amíg megtanulja a szerepét, amíg eljut a premiérig és a többi előadásig. Aztán igazán megérdemli, hogy az a drága közönség is „strapálja“ magát egy kicsit. Azt hiszem azok, akik tapsolnak, jó szívvvel adják ezt a kis, de nekünk olyan kedves ajándékot, ami nem kerül pénzbe.

Beregi Oszkár

— A színész eleganciájára, orgánumára, dialektikai készségére, maszkiára és alakítására kaphat tapsot.

Rátkai Márton

— Ki tudja a siker lázában megkülönböztetni a tapsokat? Csak egy kritikus.

Ráday Imre

— Nem kell különösebb tehetség ahhoz, hogy a tapsból megítélhesse az ember, milyen a siker? A taps meg nem minden, de néha több, mint minden.

Delly Ferenc

— Tapsolni annyi, mint elismerni, hogy tetszett valami. Nem tapsolni annyi, mint irigyelni a sikert.

Salamon Béla

— Ki az, aki nem tapsol? A világ minden kincséért sem. A potyajegyes! Miután szeretem a tapsot, nem adok potyajegyet.

Sebestyén Géza

— A legelső tapsoló Éva volt, akinek tetszettek a kigyó tanácsai. A legutolsó tapsoló az, aki a tapsolásért pénzt kér.

Megalakult a Cs. Sz. K., ami Csalódott Szerelmek Klubját jelenti. A klubnak azonban van egy alosztálya, amelynek elnöke Rátkai Márton, tagjai a darabban szereplő összes művészek. Szerintük a Cs. Sz. K. „Csinos Színészek Klubja”-nak a rövidítése.

Nem tudni, hogy miért választották a tagok ezt az elnevezést, amikor a klub célja egészen másirányú. Ugyanis az új társaság a próbaszűnetek közti közadományokból összegyűjtött évszóra és ivásra alakult.

Ettől függetlenül a tagok csinosak lehetnek. A „Délbáb” munkatársa résztvett a Cs. Sz. K. legutóbbi ülésén, amelynek programja a mennyiség tekintetében tényleg csinos volt.

Honthy Hanna: Egy liter tejet, 5 deci tejfölt, 30 deka szalámit, 10 krémet és 8 üveg sört szállított.

Rátkai Márton: Negyed kiló vaját, 30 deka parizert, 1 kiló kenyeret és negyed kiló sonkát hozott.

Delly Ferenc: Májzsíros kenyérral és tíz adag húszfilléres fagylalttal szerepelt az ülésen.

Lőránt Vilmos rendező: Egy tucat keménytojással, 4 üveg sörrel és papírszalvétákkal járult hozzá a műsorhoz.

Horti Sándor csak a jó étvágyával szerepelt, de azzal bőven.

A darab három szerzője pártolótagként jelent meg. Főleg a sört pártolták.

Ülés után Lőránt Vilmos és Rátkai Márton a darab egyik nyíltszíni változását beszélték meg. Van egy jelenet, ahol pillanatok alatt egy weekendház kerül a színpadra.

Honthy művésznő félfüllel hallgatta Lőránték tanácskozását és mingyárt ötletekkel járult hozzájuk.

— A weekendház neve legyen „Csokolak”, melléje egy kutyaházat kell tenni s arra felírni, hogy „Harap-lak”.

Horti Sándor, aki csak az utolsó szót hallotta a beszélgetésből, sietett megegyezni:

— Hol van még valami harapnivaló?
Horti a legbuzgóbb tagja a Csinos Színészek Klubjának. Meg is látszik rajta.

A „Csinos Színészek Klubja” ülésezik. Lőránt, Honthy, Rátkai, Radó, Delly, Szécsén, Szántó (Labori felv.)

Delly a bajusznövesztést
tanítja
Rátkai, Lóránt, Delly, Gaal

Delly eközben szabadelőadást tartott a bajusz növesztéséről. Delly legújabb büszkesége, a bajusza. A közkedvelt bonviván ezen a téren divatot csinált. A színházi berkekben sok követője akadt. Érthető tehát, hogy figyelmesen hallgatták előadását.

— Én a bajszomhoz nem engedem a borbilt — mondta magyarosan Delly, miközben pödörgette az orra alatti szőrcsomó hegyét — sajátkezűleg tenyészttem a bajszom.

Rátkai odarohant Dellyhez és szájához hajolva figyelt. Delly rászólt:

— Te nem akarsz bajuszt növesztetni, akkor miért hallgatod, amit mondok?

Rátkai leintette.

— Nem téged hallgatlak, hanem a bajuszod növesztését.

Amint láthatjuk, a Cs. Sz. K.-ban általános a jókedv. A három szerző (hogy sértődés ne legyen, ábécé sorrendben közöljük a nevüket) Radó József, Szántó Armand és Szécsén Mihály mosolygós arccal, bizakodva néznek a premiér elé. Amikor a színészek a próba folytatásához fogtak, a háromtagú szerzőgárda sétálni indult a Horváth-kertbe.

Csak ne legyen siker — mondja a parkőr a három szerzőnek (Labori felv.)

Bizonyára a druck sugalmazta nekik, hogy a parkőrét, aki huszonöt éve vigyáz a színház környékére, meginterviewolják.

— Mi jelzi itt a sikert? — kérdezték az öregtől.

— Csak ne legyen siker — válaszolta a szerzők nagy megörökönyödésére a park királya.

— Miért?

— Mert akkor mindig letapossák a füvet. Már most figyelmeztetem az urakat, hogy fűre lépni tilos, ez főleg ennek az úrnak szól — mutatott rá Radó József, aki testvérek között is megvan száz kiló — mert ahova egyszer ő lép, ott nem terem többé fű.

Pár cigarettával sikerült az öreget jobb véleményre bírni s a szerzők megnyugodva tértek be a kioszkba sörözni. Alig tartottak a második üvegnél, amikor egy konkurrens szerző érkezett a színhelyre. (Nevet nem írunk, mert nem volt egyedül.) Az újonnan érkezett rászólt a söröző szerzőtársakra:

— Az urak előre isznak a darab bőrére? Pedig a Cs. Sz. K. mást is jelenthet.

— Mit?

— „Csalódott Szerzők Klubja”-t.

A három szerző nem válaszolt, hanem „pukkadjon meg a kolléga” jelszó alatt még hét üveg sört rendeltek.

A legjobb és a legrosszabb kritika

A színész életében a starttól egészen a jubileumi díszelőadások alkonyáig a kritikák — a pályafutás mérföldkövei.

A kritika lehet sokszor elfogult, sokszor objektív, sokszor igazságos és sokszor megévedt. A közönség sokszor másképpen felel a színész alakítására, mint a kritikus.

A színész természetesen egészen más szemmel nézi a kritikát. Sokszor maga sem tudja, hogy milyen sokat köszönhet egy rossz kritikának, mert néha utána egészen másképpen játssza ugyanazt a szerepet.

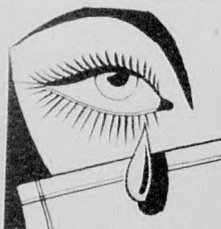
A karrier legfelsőbb fokain tehát nemcsak érdekes kuriozitás végigtekinteni a rossz és kedvezőtlen kritikákon, hanem sokszor hálás megemlékezés is, hiszen a már nagy színészek a rossz kritikából nyerték el a mai sok jó kritikát.

Nemcsak a jó kritika, a rossz kritika is megmarad a színész emlékezetében. Erről beszélnek művészeink a „Délibáb“-nak.

Góthné Kertész Ella

— Sok jó kritikát kaptam már színészi pályámon, de az a bizonyos legjobb kritika, — az a vizsgálóelőadásomról szól.

Budán vizsgáztam *Molière*: „A nők iskolája” című darabban, mint növendék. *Keszler József*, a nagyszerű kritikus azt írta rólam

Az *Ujság*-ban, hogy „*Kertész Ellában látom a jövő nagy színésznőjét*”.

Ennek a kritikának köszönhettem az első szerződésemet.

A rossz kritika — Istennek hála — mindig elkerült és csodálatosképpen éppen most ért el, amikor életem egyik leg-

szébb szerepét játszom a Magyar Színházban. A két spanyol szerző darabjaiban való alakításomról azt írta az egyik lap (nem akarom megnevezni), hogy nem szívvel játszom. Fokozott mértékben fáj ez az alaptalan ráfogás, mert hiszen éppen a „Túl a rácson” című darabban minden este percekig sírok. Istenem, azt hiszem, még a színésznőnek is fájhat, ha a könnyeire azt mondják, hogy nem valódiak...?!

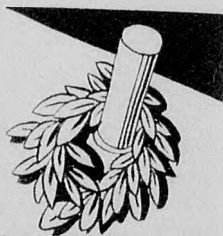
Bársony Rózsi

— Az én debüm mingyárt nagy sikerrel kezdődött. A sajtó már akkor észrevett, amikor a publikum még alig tudott rólam valamit. Az első kritikáim voltak eddigi pályafutásom legjobb kritikái.

Egy fővárosi lap a „*tánc Bajor Gizijének*”

nevezett ki. Ezt sosem tudom elfelejteni, azt hiszem — sírtam, amikor olvastam.

Legutóbb ért a legrosszabb kritikám. A „Népszava” az „Okos mamá”-ról szóló kritikájában ezt írta rólam: „*Bársony Rózsi erőtlen és affektált. Alakítani akart, de nem sikerült neki*”.

Belle Gabi

— Egyetlen egyszer kaptam rossz kritikát. Egyszerűen azt írták rólam, hogy nincs is hangom.

Ne vegyék szérentelenségnek, de az alól igazán kilát-
szik a lóláb, itt már nyilvánvaló, hogy a rosszindulatnak valami háttere is van... Nem is akarok erről többet beszélni, sem a lapról, sem az illető kritikus úrról, az idő ugyanis rácáfol a kritikájára.

Gaál Gyula

— Amikor Pestre kerültem, az összes lapok kivétel nélkül nagy örömmel fogadtak. *Ambrus Zoltán*, *Bródy Sándor* (akkor a „Magyar Hírlap”-ba írt), *Diósy Siebenteen*, *Ötvös Adolf* írtak rólam dicséret kritikákat.

A rossz kritikáról el kell mondanom egy igen kedves esetet, ami ugyancsak *Keszler Józseffel*, az *Ujság* kritikásával történt.

Egy alkalommal találkozik velem az uccán.

— Te — szól hozzám, — ne haragudj rám, ha én majd egyszer-egyszer le foglak rántani, mert édes fiam, nekem is élni kell!..

— Hogy-hogy, kedves bátyám? — Tudod, hogy szeretlek, de ha mindig csak dicsérni foglak, annak szaga lesz. Ez olyan, mint hogyha valaki bemeleg egy előkelő főúri bálba frakkban, cilind-
ben. Ez természetes, senkinek sem tűnik fel. De ha csizmában, fokossal beállítasz és a terem közepén cifrán elküldöd magad — hát mindenki bámul és csodálkozik. Ez a te eseted is édes fiam, a kritikával.

A TÜZOLTÓ

19

Írta: FARAGÓ DEZSŐ GYÖRGY

Minden este ott áll
a színpalak között
és arra ügyel folyton,
ami a rendbe ütközött:
hogy víz legyen a tálban,
melybe cigarettát dobnak
és a díszlettárban
nehogy lángba boruljanak
a virágok és kellekek,
a viaszos bábuk és
kasztrózt szívek.

Minden este ott áll
és egyre csak várja,
hogy a szép színésznő
egyszer őt is lássa.
Minden este sóhajt,
minden este lesi,
hogy meghallja a sóhaj
s végre észreveszi.
A bús tűzoltó szeme
szikrát szórt a nőre,
a nő ezt észrevelte
és tüzet kért tőle.
A tűzoltó menten
gyufát vett elő
és a tűzoltó tüzén
gyújtott rá a nő.

„A dohányzás tilos!”
mondta a parancsnok
és a tűzoltó ezért
áristomát kapott.

A büntetés letelt
és a színésznő
újra tüzet kért,
de a tűzoltó így felelt:
„Oh, művésznő, az istenért,
tüzet már ne kérjen tőlem,
mert azt én nem adhatok,
az én kötelességem,
hogy tüzet csak olthatok.
Oh, művésznő, hallgasson meg,
a szerelemtől lángolok,
oltsa el az én szerelmem,
mert én önért meghalok!”

A színésznő most hangosan,
szóbbíjövön nevetett:
„Tűzoltó én nem vagyok
és nem olthatok ön helyett!”

Az új GOLDSTEIN SZÁMI

A Fővárosi Operettszínházban egy ad hoc társulat a múlt héten felújította *Kövessy Albert* „Goldstein Számi” című bohózatát új átdolgozásban. A bohózatból jazz-operett lett és Goldstein Számi a szakszofón és a bendzsó hangjaira foxtrottot táncol. A darab főszereplője, *Faludi Kálmán*, dolgozta át *Kövessy* bohózatát ugyanannyi ötletességgel és rátermettséggel, mint ahogy a főszerepet alakította. A kevésbé sikerült zeneszámokat *Kelen László* hasonló verseire *Erdőssy László* szerezte. Mindez azonban nem fontos, mert Istenem, nyár van, amely nem kerülte el a Fővárosi Operettszínházat sem. Itt is nyári darabot játszanak, nyári színészekkel és hamisítatlan nyári feldhangulattal.

Goldstein Számi (*Faludi Kálmán*), mint annakidején, most is szerencsésen megérkezett Munkácsról Budapestre. Egy nyári vendéglőben piheni ki a hosszú út fáradalmait, ahol szóltan megfigyelője lehet több érdekes eseménynek. Ide tér be ugyanis

Gólya Frigyes (*Tamás Benő*) feleségével, *Euláliával* (*Felhő Rózi*), hogy elbúcsúzzanak egymástól. Önagyságának ugyanis fürdőre kell utaznia gyámlányával, *Nellivel* (*Jatzkó Cia*) együtt. Mondanunk sem kell, hogy Gólya úr örül a szalmaözvegységnek, de nem lehet ugyanezt elmondani *Nelliről*, akinek fáj elválni — ha csak rövid időre is — *udvarlójától*, *Szalaytól* (*Fábián János*), a fiatal póstatisztától. Az ifjú szerelmespár egyébként sem örülhet szerelmüknek, miután Gólya úr elhatározta, hogy a gyámlányát legalább is egy báró fogja feleségül venni. *Nellike* és *Gólyáné* elutaznak és a szalmaözveggy az első órákat arra használja fel, hogy összeismerkedjék egy állítólagos báró *Tavasz* nevű fiatalemberrel (*Balassa János*), aki az első percben elhatározza, hogy Gólya úr gyámlányát feleségül fogja venni, természetesen a nagy homomány miatt. *Tavasz* egyébként szakított régi szerelmével, *Terézzel* (*Végh Sári*), aki emiatt öngyilkos akar

Ferenzy Marianne és Faludi Kálmán

Felhő Rózi és Tamás Benő

Fővárosi Operettszínház — Az új Goldstein Számi

lenni, miután a bárótól gyermeke született. Az öngyilkosságot azonban megakadályozza Teréz legjobb barátja, Virág Toncsi (Ferenczy Marianne), egy fiatal táncosnő. Goldstein Számi, akinek megtetszik Toncsi, felajánlja szolgálatait, amit a két nő el is fogad.

Számi közben állást vállal egy cseléd-szerző intézetben és valóban igyekszik segítségére lenni két új nőismerősének. Teréz bevallja, hogy a gyermekét Gólya úr házának kapujában hagyta és most arra kéri Számit, hogy a csecsemőt szerezze vissza. Goldstein Számi megérkezésekor már nagy a felfordulás a Gólya-familiában. Gólyáné ugyanis lekéste a vonatot és visszajött. A megtalált csecsemőről azt hiszi, hogy az a férjé, míg Gólya úr abban a meggyőződésben él, hogy az újszülött anyja senki más, mint az ő felesége. Eppen ezért megkérdi ügyvéd barátját, Gerzsont (Békeffy Róbert), hogy intézze el tapintatosan az ügyet. Az ügyvéd Tavasztyt véli Gólyáné ideáljának, már csak azért is, mert a báró bevallja, hogy a gyerek valóban tőle van. Az ügyvéd egyszer és mindenkorra kidobja Gólyáék házából Tavasztyt, aminek Nellike örül legjobban, mert így végre mégis csak férjhez mehet régi ideáljához, a póstatiszthez. Gólyáék családi boldogsága is helyreáll, mert kiderül, hogy ki a csecsemő igazi anyja és apja. Terézt egy derék lakatosmester veszi el

feleségül, míg Goldstein Számi Virág Toncsiban találja meg élete párját.

Ha másért nem, a címszereplő *Faludi Kálmán* alakításáért érdemes megnézni „Az új Goldstein Számi”-t. Jóízű alakítása és burleszkhumora téli szerepre és téli sikerre predesztinálja. Ugyancsak ezt mondhatjuk *Tamás Benőről*, erről a kítűnő színésztől, aki nemcsak humorban, hanem énekekben és táncban is elsórangú. Értelmetlen, hogy mindennek ellenére nem foglalkoztatják őt a pesti színházigazgatók. Rangsorban a harmadik *Gábor Ernő*, aki néhány szavas szerepében is megérdemelt nyiltszíni taposot kapott. Utánuk következik a legjobbak listájában *Jatzkó Cia*, aki a prózában olyan tehetséges és annyira szép, hogy a kis énekhangját is meg lehet bocsátani. *Németh Illa* néhány kis jelenete minden tekintetben kifogástalan volt. Nem mondhatjuk ugyanezt el *Végh Sáriról*, aki tele volt alpátosszal és egy pillanatra sem tudta elhítetni egy elhagyott nő fájdalmát. *Felhő Rózsi* szerepét túlozta, *Ferenczy Marianne* tiszteletreméltó igyekezettel próbálta elpalástolni, hogy sem prózában, sem énekekben nem képes ilyen feladatok megoldására. *Balassa János* a szel-hámos báró szerepéből csinált jóízű kabinetfigurát, míg a többiek: *Békeffy Róbert*, *Gonda József*, *Fenyő Rózsi*, *Hajdu Zoltán*, *Kollay Gyula* és *Fábián János* méltóképpen egészítették ki az együttest.

Végh Sári és Gonda József

Jatzkó Cia és Balassa János

Fővárosi Operettszínház — Az új Goldstein Számi (Áldor felvételei)

AZ INTRIKUS

Irtta: KISS FERENC

Nincs intrikus. Éppen úgy nincs, mint ahogy szerintem nincs hősszerelmes és nincs komikus. Csak jellem van.

A színész feladata az, hogy az életben található jellemeket bemutassa a közönségnek a színpadon. Ha ez sikerül neki, akkor jó színész.

Nem ismerek szerepköri megkülönböztetést. Az önök által intrikusnak nevezett szerepben éppen úgy van szerelem, mint az úgynevezett, „jóember” szerepében.

Azt hiszik, hogy az intrikus hideg számító, minden öt percben keserűen és gúnyosan felkacagó ember.

Kiss Ferenc
(Halmai felv.)

Szó sincs róla. Az intrikus szerepet játszó színésznek első kötelessége, hogy megkedveltesse magát a közönséggel.

En III. Richárdot játszottam, ezt a szerencsétlen, púpos, életével meghasonlott nyomorékot, aki egyre-másra öli

az embereket, okvetlenül utálna és gyűlölné a közönség, ha nem tenném még így is szimpátiakussá szerepemet.

A közönségnek nem azt kell mondani az úgynevezett „intrikus”-ra, hogy „fuj, micsoda undok alak”, hanem azt, hogy „ejnye, de remek egy csirkefogó”.

Feltétlenül áll az az axióma, hogy egy színész nem játszhat minden szerepet jól. Ez nem azért van, mert az a szerep nem „vág” neki, hanem egyszerűen azért, mert az egyikhez van kedve, a másikhoz nincs.

Néhány színésznek az a baja, hogy minden szerepbe száz százalékig bele akarja vinni az egyéniségét. Ez sokszor sarkalatos hiba, mert jó színészi produkció csak akkor születik, ha a színész beletöri egyéniségét a szerepébe.

Nekem minden jó szerep szimpátiikus. Sokszor fordult már elő, hogy egy színész nem szeretete eleinte a szerepét és a végén kislúlt, hogy nagyszerű benne.

A színdarab az élet idealizált képe. Természetes tehát, amint már az előbb említettem, hogy az ilyen életfotográfiákban a jellemek egész sorozata vonul fel. Lehet az lázongó, hős, megátalkodott vagy vidám élethajász, de nem figura, csak jellem.

Nem ismerek sikereket. Véletlen dolog az, ha az embernek sikerül valami.

Ezernyi baklövés árán jön rá az ember, hogy minden a véletlenül múlik.

Készen soha sincs valami. Az mindig csak fejlődik.

A feladat pedig az, hogy a leggonoszabb szerepet kell a legszimpátiikusabban játszani...

A FEHÉR AJTÓK MÖGÖTT

Hosszú folyosókon sorakoznak egymás mellett a kis fehér ajtók, amelyek a közönség kedvenceinek öltözőibe nyílnak.

Festék, parfüm és mastix szag terjeng a levegőben. Ez az összekeveredett illat adja meg azt az utánozhatatlan atmoszférát, amely a színházi öltözők sajátja.

Vessünk egy pillantást kedvenc művészeink öltözőjébe.

Törzs Jenőnek tágas, teljesen berendezett, elegáns öltözője van. Itt várja be a művész a harmadik csemetét. Az asztalon óriási hamutartó áll, amely az előadás végére megtelik vékony szivarok és vastag cigaretták végeivel.

Góth Sándor és Góthné Kertész Ella öltözőjét egy függöny választja el egymástól. Mindkettőjük falait fényképek díszítik, mely fényképek egy-egy nagy sikert örökítenek meg a kitérő művészpár életéből.

Varsányi Irén öltözője fehér és finom, mint a gazdája.

Makai Margit öltözőjében elsősorban szembetűnik egy aranykeretes rézmetszet. Bárhol szerepel Makai Margit, első dolga, hogy a képet átszállítsa az új színház öltözőjébe. Valósággal bagonásan ragaszkodik hozzá. Azt mondja, anélkül nincs sikere.

Bajor Gizi öltözője elegáns és csendes. Az öltöztetőn kívül rendszerint nincs bent más. A művésznő, ha befejezte öltözködését, szerepe tanulmányozásába fog és ilyenkor nem szereti, ha zavarják.

Beregi Oszkár öltözője tele van amerikai emlékekkel. Képek, koszorúk, kinagyított filmek takarják az egyszerű szoba falait.

Zilahy Irén öltözőjét már messziről fel lehet ismerni, a vidám beszélgetésről és jóízű nevetésekről, melyektől rendszerint hangos ez az öltöző. Belülről egyébként kedves és fehér, tele apró csecebecsékekkel.

Orosz Vilmánál nagy rendtelenség uralkodik. Egyik ruhadarab itt, a másik ott, szalagok, virágok kellékek, totemek és szerencsemalacok.

Ezek között ül az örökké jókedvű, mindenkivel kedves, állandóan csevegő Orosz Vilma.

A Latabár-fiúk öltözője is mindig hangos a jókedvtől. Kedélyes veszesékek, viccek, húzások, szidkozódások roppkódnak a levegőben.

Honthy Hanna öltözője mindig kellemes lehet. A művésznő ugyanis nagyon szereti a virágot és ezért mindig tele van csokrokkal, kosarakkal az öltözője.

Az öltözőknek bizonyos varázsa van. Ez a varázs az, amely úgy megfogja az embert, hogy aki egyszer oda bekerült, soha nem tudja elfelejteni.

A mastixot le lehet mosni, de azt a furcsa kevert illatot elfelejteni nem lehet soha.

A „Déliab” szenzációs zenemű-pályázata

Néhány évvel ezelőtt egymásután bukkantak fel az ismeretlenség homályából a fiatal magyar jazzkomponisták — hogy csak néhány nevet említsünk: *Abrahám Pál, Eisemann Mihály, Brodszky Miklós* stb., — akik azóta európai viszonylatban is márkákká váltak. Az utóbbi időben azonban stagnál a magyar jazzirodalom. Ennek nem az az oka, mintha nem volnának most is tehetséges fiatal magyar zeneszerzők, hanem a gazdasági válság folytán megszűnt a lehetősége annak, hogy új zeneszerzőket a kiadók ki tudjanak hozni.

A színházak és kiadók egyaránt félnek az új nevektől, ami természetes is, mert a közönség minden újtól idegenkedik. Elsősorban tehát a fiatal magyar zeneszerzőkön akarunk segíteni akkor, amikor

nagyszabású zenemű-pályázatot hirdetünk.

Ezen a pályázaton bárki résztvehet egy-egy modern zeneszámmal, amely lehet foxtrott, slowfox, blues, valcer vagy tangó. A zeneszámokat minden esetben szöveggel kell beküldeni. A versszövegben néhány helyen feltétlen szerepelnie kell a Délibáb szónak. Fentartjuk azonban a jogot arra nézve, hogy a díjnyertes pályázatokhoz új versszöveget csináltassunk.

A nyertes pályamunka szerzője kétszáz pengő jutalmat kap.

Ezenkívül úgy ezt a zeneművet, mint a második díjazottat, aki

száz pengő jutalomban részesül, gramofónlemezre vesszük fel, hogy számaikat ezzel is a legmagasabb fokig népszerűsítsük.

A díjnyertes első két zeneművet az Odeon és Parlophon gramofóngyárak veszik fel.

A zeneszámokat a legkitűnőbb magyar gramofón-énekes, Sebő Miklós fogja beénekelni.

A harmadik díj elnyerője ötven pengő jutalomban részesül.

A lapunkban való leközlésen kívül természetesen a számokkal kapcsolatos minden szerzői jogdíj a zeneszerzőt illeti, többek között a gramofónlemezek után járó tantiém is. A kottakiadás nehézségeit, a nyilvánosság elé kerülést akarjuk megkönnyíteni akkor, amikor

nemcsak a három díjazott pályaművet, hanem a zsűri által jónak talált többi zeneszámot is lapunkban leközzöljük.

A pályázaton való részvétel tehát egyúttal a Délibában való díjtalan közlés engedélyét is magában foglalja. A zsűri egyébként a legkiválóbb szakemberekből fog állani, amelynek pártatlansága mindenfelől áll. A pályaműveket csak jellegével lehet beküldeni, de ugyanakkor egy lezárt borítékot, amely a valódi nevet tartalmazza, mellékelni kell a beküldött zeneanyaghoz.

A pályázat határideje június 30.

Az eredményt július 18-án megjelenő számunkban fogjuk kihirdetni.

Hallja maga Skót...

úgy néz ki ebben a trikóban, mint a hét szűk eszterendő.

— Hiába gúnyolódik, megfigyelheted, hogy minden nő szeme megakad rajtam.

— Talán inkább fennakad, édes egy Skótom? Amit nem

is csodálnék, mert hasonlít egy trikóba bujtatott fogashoz.

— Ahhoz, amelyik úszik?

— Szó sinés róla. Amelyikre ruhákat aggatnak.

— Azt hiszi, azért jöttem ki a strandra magával, hogy a gúnyos megjegyzéseit hallgassam?

— Hát miért?

— Hogy felüldítsen ebben a tikkasztó melegben néhány kedves pletykával.

— Hát persze. Ezt rögtön sejtettem volna. Látja, az a csinos fiatal hölgy, aki ott a homokban fekszik, egész másért jár ide minden áldott nap. Tudja, miért?

— Nevelni fog, mert kitalálom. Fürödni.

— Ugyan kérem, ki jár a strandra fürödni? Az ifjú hölgy az egyik bonvivánunk kedvéért jár ide, akinek a nevével nem árulhatom el, csak annyit, hogy a vezetékeve Kertész, a kereszneve pedig Gábor. A hölgy már több mint egy hete azon járadozik, hogy megismerkedhessen a bonvivánnal, aki azonban messze elkerüli azt a helyet, ahol a csinos leány tartózkodik. Legutóbb

a csinos kis flapper végső felkeseredésében megszökött a Fővárosi Operettszínház bonvivánját, aki azonban röviden kijelentette, hogy nem szokott a strandon ismerkedni.

Látom az arcán a hitetlenkedést, mert maga sem úgy ismeri a fentnevezett urat, mint aki fél a női nemtől. Mingyárt tisztában fogja azonban látni a helyzetet, ha elárulom, hogy az illető hölgynek vőlegénye van, aki hívatásos boxoló. Mint ilyen, már számtalan díjat nyert és hősünk ezt jól tudja...

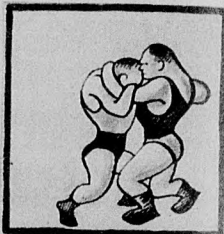
— Nem akar mint legyőzött a strand homokján maradni.

— Dehogy is. Ne féltsen maga Kertész Gá-

borl, aki pusztán és kizáróan azért tanult ilyen visszautasító magatartást, mert a boxoló a legjobb barátja.

— Azért mégis csak respektálni kell egy boxolót.

— Ne higgye azt. A színházak világában nem félnek sem a boxolóktól, sem a birkózóktól. Ezt igazolja Garai Imre esete is. A „Hajrá Hollywood” zeneszerzője ugyanis azelőtt hívatásos birkózó volt, jól tudja ezt róla mindenki, de azért első darabjával kapcsolatban ugyanúgy el kellett szenvedni neki is a sok jó és rossz viccel, mint a többi pesti szerzőnek. „Te” — mondta neki legutóbb László Andor,

„ravasz kis plakátot adott ki a Király Színház a darabodról.”

„Hogy-hogy?” „Az áll rajta, hogy zenéjét saját verseire szerezte Garai Imre”. „Na és?” — mondta Garai Imre — „a verseket lényegében írtam.” „Igen. De a zene elé nem merled odairni, hogy saját!” — fejezte be a vilát László Andor.

— Hajrá, meséljen tovább!

— Még egy új szerző mutatkozik be a közeljövőben az egyik nyári színházban. Elárulhatom magának, hogy a zeneszerző finanszírozta a darabot. Egyelőre háromezer pengőt adott a színház igazgatójának előzetes költség címén.

A direktor úr, taktarékos ember lévén, a pénz nagy részét bankba tette,

egy kis összeget pedig a színház renoválására fordított. Miután azonban a színház hátsó részét ják takarják el, az épületek csak a homlokzatát és az egyik oldalát festette ki. Azt hiszem, ilyen felemás könlös színház még nem volt Budapesten.

— Melyik színházról beszél maga?

— A nevét nem árulhatom el, csak annyit, hogy a ringlispi közelében van.

— Meg vagyok nyugodva, mert most már sejtetem, hogy ki ennek a felderítő történetnek a hőse.

— Akkor folytatom egy másikkal. Amint tudja, Lipcsében most mutatták be Békeffi-Lajtai „Sisters” című operettjét, amelynek táncail Feleky Kamill tanította be. A fiatal táncoskomikus minden délelőtt elsőnek jelent meg a próbán és utolsónak távozott. A rendező sohasem mozdult el az oldala mellől és állandóan kérdezte, hogy ezt vagy azt a jelenetet hogy játszották Pesten.

Feleky mindenre kimerítően válaszolt, úgyhogy a rendező csak mint tolmács működött közre.

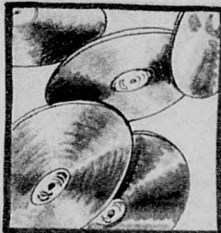
Egy héttel a premiér előtt a rendező beüzemelt a színházba, hogy nem ér rá bejönni és vegye

át a próbák vezényletét Feleky Kamill. A derék fiók-Reinhardtól eltölthetné kezébe nem is lehetett látni a nézőtérben, az utolsó simításokat is Feleky Kamill végezte. A premiérnek nagy sikere volt és amikor a darabbal a társulat átrándult Chemnitzbe, a plakáton már Feleky Kamillt hirdették rendezőnek. A derék némelek hozzá vannak szokva, hogy rendező csak idősebb pápaszemes úr lehet. Képzelteti megdöbbenésüket, amikor a fiatal és kistermélű Feleky Kamill jelent meg a függöny előtt, mint a darab rendezője.

— Szóval, megint egy külföldi magyar sikerrel több.

— Igen. A „Viktória” sikere azonban eddig verhetetlen. Legutóbb Stockholmban mutatták be Abrahám Pál operettjét, amelynek premiérjén jelen volt a svéd király is. A király nagyon sokat tapsolt a szereplőknek és a harmadik felvonás után kijelentette, hogy régy nem tetszett neki operett annyira, mint a „Viktória”. Ez a kijelentés valószínűleg nem pusztán udvariaskodás volt, mert másnap

a svéd király utasította a stockholmi rádió vezetőjét, hogy minél hamarabb közvetítsék a rádión a „Viktória”-t,

mert még egyszer végig akarja hallgatni. Ezenkívül pedig magához hívatta az egyik gramofongyár vezetőjét és megkérte, hogy a „Viktória” zeneszámát sürgősen vegyék fel gramofontelemezre. Miután pedig a király kérése parancs, a gramofontelemezek két nap alatt készültek el, amely, azt hiszem, ezen a téren világrekord.

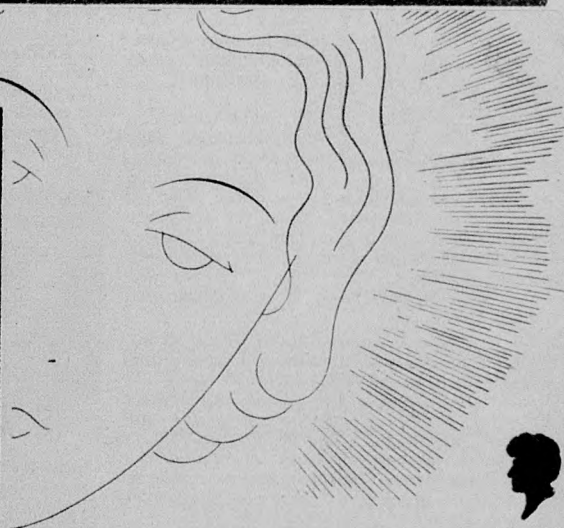
— Hiába, csak operettel lehet külföldön sikert elérni.

— Ne gondolja azt, kedves barátom. Itt van például a „Vakablak”, Boros Elemér drámája, amelyet Németország és New-York után most Spanyolországban fogják be-

Hozzon több áldozatot hajáért!

Csak az állandó hajápolás tartja egészségesben és üdén haját! Mossa hetenként állandóan az új FEKETEFEJÜ EXTRASHAMPOONNAI haját, utána pedig öblitse a páratlan Hajfényporral, mely minden csomaghoz ingyen van mellékelve! A Hajfénypor felüdíti és erősíti a haját és megadja annak természetes szép fényt! FEKETEFEJÜ EXTRA az egyetlen SHAMPOON HAJFÉNYPORRAL, tehát már ezen oknál fogva is nélkülözhetetlen Önnek! Ára: 50 fillér. Mindenütt kapható.

● Gyors hajfelfrissítéshez használjon FEKETEFEJÜ SZÁRAZ SHAMPOONT a jellegzetes nyolcszögletű dobozban.

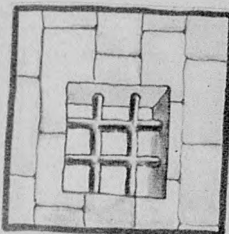

EXTRA „FEKETEFEJÜ SHAMPOON”

50 Üres zöldszínű FEKETEFEJÜ EXTRA BORITÉK egy TARTÓSHULLÁM (Dauerwellen) Frizúra elkészítésére jogosít a mi költségünkön! Gyűjtse a boritékokat és küldje be legkésőbb 1931 Október hó 1-ig:

MIHÁLY OTTÓ Gyógyszerkereskedés Budapest VI., Podmaniczky uca 43. alá.

mutatni. Boros Elemér néhány nappal ezelőtt kapott értesítést Louis de Vargastól, az egyik legnagyobb spanyol írótól, aki egyben színigazgató is, hogy befejezte a „Vakablak” spanyol fordítását. Vargas arról értesítette Borost, hogy a „Vakablak” premiérje a jövő hónapban lesz Madridban, amelyre okvetlenül elvárja a szerzőt, természetesen a színház költségére.

Boros Elemér természetesen elfogadta a meghívást

és ha a darabnak sikere lesz, elkíséri a társulatot Dél-Amerikába is, amelynek

nagyobb városait Vargas szintén végig akarja járni a „Vakablak”-kal.

— A magyar szerzők tehát valóságban elözlöngöltek a világot.

— Ugy van. Ezekhez eszallakozik még Nagy István, Békeffi László és Fényes Szabolcs. Azt hiszem, említettem már magának, hogy ők írták az „Első éjszaka” című operettel, amelynek a nyáron lesz a Budai Színházban a premiérje. Most Alpár Gitta itthon tartózkodik, a három szerző felkeresete a művésznőt és lejáratták előtte az operettel.

Alpár Gitta el volt ragadtatva az „Első éjszaka”-tól és kijelentette, hogy a darabot magával viszi Berlinbe.

Tekintettel arra, hogy a művésznőnek nagy befolyása van a legnagyobb berlini színházi

társulatnál, egészen bizonyosra vehető, hogy az operett a jövő szezonban színe fog kerülni a németek fővárosában. Na de én megyek valami árnyékosabb helyet keresni, mert már egész pirosra sülttem.

— Mesélje még előbb el a szokásos heti viceit.

— Nagyon szívesen. Sziklai József a minap a Budai Színház próbájának egyik szünetében kiment a Horváth-kerthe és leült egy padra, amelyen már szeszizált egy idősebb úriember. Szóltanul nézegették az előttük játszó mezitlábás gyerekeket, amikor az idősebb úr hirtelen hangosan felsóhajtott:

— Nem bírom tovább nézni — beegyle.

— Mit, uram? — kérdezte résztvevően Sziklai József.

— Hogy ezek a gyerekek itt mezitláb szaladgálnak.

— Milyen nemes gondolkodása van — bölintott helyeslően Sziklai. — Ön nagy gyermekbarát lehet.

— Szó sincs róla — szólt a méltatlankodó válasz. — suszter vagyok.

LAPZÁRTA UTÁN

Baló Elemér és Bársony Aladár gróf Bánffy Miklós „Az erősebb” című darabjával és Eftimiu „Prometheus”-ával egy alkalommal társulattal turnézni mennek. Bukarest, Arad, Temesvár, Nagyvárad, Kolozsvár és még más városokban fognak fellépni.

Fodor László elkészült új vígjátékával, amely először Bécsben kerül bemutatásra. A darab német címe: Montekarló.

Thaly Sári, az Országos Színészegyesület iskolájának növendéke, aki komoly és értékes sikert aratott James Barril „Vénlányok” című darabjának Gusán Throselle szerepében a legutolsó vizsgaelőadáson.

Thaly Sári

Vajda Pál, a Víg-színház fiatal rendezője Reinhardt-nál töltött tanulmányhetei után visszajött Budapestre és a Víg-színház őszi munkarendjében már tevékeny részt vesz.

Az Új Színházat a jövő szezonra újból Tordai Ottó bérelte ki, aki már egyszer igazgatta a színházat. A művészeti igazgató továbbra is Vitéz Miklós lesz.

Szenes Andor és Anday Ernő Week-end címen új operettet írtak, amelynek zenéjét dr. Sándor Jenő szerette. A „Week-end” vagy a Budai Színházban vagy a Fővárosi Operettszínházban kerül bemutatásra.

Kallitwoda Olga július tizenkettőjén a varsói rádióban vendégszerepel. Ez lesz a művésznő ötvenedik külföldi rádióhangversenye.

Csímpanz Samu. Egészen új stílusú, friss, jókedvű gyermekdarab került színre a múlt héten a Zeneakadémia nagytermében:

G. Beke Margit Csímpanz Samu-ja, amelyben egy majomé a főszerep. Nem hivatásos színészek, hanem kedvtelésből tanuló és tehetséges kis lurkók adták elő. R. Szentpál Olga „művészi gyermekmunka-csoportja”,

8—12 éves gyerekek,

akik mozgásban, ritmusban és kifejező beszédben úgyszólván tökéletes előadást produkáltak, jókedvükkel és rögtönzött ötleteikkel egészen elragadták a publikumot. A ragyogóan színes, eredeti kosztümöket Bortnyik Sándor festőművész tervezte.

A Víg-színház legutóbbi vizsgaelőadásán Fodor László „Katalin” című vígjátékában feltűnt egy igen tehetséges növendék, Fenyő Magda, szép prózájával és temperamentumával.

HOLNAP ÚJ ÉLETET KEZDEK

Elhatároztam, hogy holnap új életet kezdek. Elég volt már a sok éjszakázásból. A vigjátékot is be kell fejezni. Na persze, ha újabb előleget kapnék az ügynöktől, akkor volna miből új életet kezdeni, visszavonulni négy fal közé. Csend. Béke, adjatok békét, hagyjatok békét.

*
Szóval, háromszáz pengő kellene.

*
Hip, hip, hurrá! Csallóközi szerenese ért. Az ügynök megőrült és háromszáz helyett hatszázat adott. Na akkor telik még ma egy búcsúlakomára. El kell búcsúzni a gyerekektől, ha holnap új életet akarok kezdeni.

*
A búcsúlakoma remekül sikerült. A tizedik üveg pezsgőnél elhatároztuk, hogy sose halunk meg. Az elhatározást tett követte. Egyelőre mindannyian élünk és a legjobb egészségnek örvendünk. Reggel hatkor felálltam és hazamentem, mert hiszen nekem holnap új életet kell kezdeni.

*
Bajok vannak az új élettel. Szerintem ugyanis egy ember, aki vissza akar térni a tisztesség ösvényére, legkésőbb reggel nyolckor keljen fel és fogjon hozzá a vigjátékhoz.

*
Na igen, de én hatkor feküdtem le...

Mit szaporítsam a szót. Nyolckor valóban felkeltem, de mit tagadjam — este nyolckor, akkor is csak azért, mert csengettek és pár pillanat múlva belibeggett szobámba a hölgy, akit bizonyos nehezen elszakítható szálak fűznek hozzám.

Hát lehet ilyen esetben nekiülni és darabot írni.

*
Este tízkor besétáltunk vacsorázni egy közeli étterembe. Engem azonban nem hagyott nyugton az új élet.

Vacsora után így szóltam.

— Lia, ez nem mehet így tovább. Én rendes ember akarok lenni. Holnap új életet kezdek.

A LEGJOBB SZÉPSÉGÁPOLÓSZER
A FÖLDES FÉLE 27

Barátnőm megértő pillantást vetett rám. — Szamar — mondta — és hangjából a mély meggyőződés csendült ki, — szamar — mondta meggyőző hangon, — hiszen holnap van a premiérem és utána bankett...

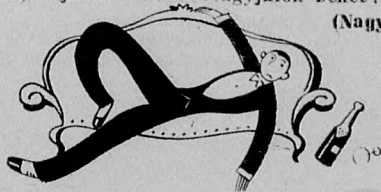
Igaz, persze, majd elfelejttem. Istenkém, te tudod, hogy én holnap új életet akartam kezdeni, de hát mit csináljak, ha ez a Lia...

*
Megvolt a premiér és utána a bankett. Persze, megint reggel hatkor kerültem haza. Rémes.

*
Elhatároztam, hogy holnap új életet kezdek. Elég volt már a sok éjszakázásból. A vigjátékot is be kell fejezni.

Na persze, ha újabb előleget kapnék az ügynöktől, akkor volna miből új életet kezdeni, visszavonulni négy fal közé. Csend, béke, adjatok békét! Hagyjatok békét...

(Nagy.)

Az én hetem

IRJA
KARDOS ISTVÁN

Péntek

5

Bonifác

A halhatatlanságról esik szó színészi körökben.

— Könnyű az írónak — mondják a színészek, — utánuk könyvek maradnak, amelyek halhatatlannokká teszik őket.

Elfelejtik, hogy egy-egy író milyen nagy lehetett volna, ha — nem marad utána semmi.

Máskor :

A csillagzatról esik a szó.

A primadonna : Ahol annyi csillag van, mint az égen, még a legtündöklőbbet is elhomályosítja a sok apró.

Megállapítás :

A színész a légy zúgását is tapsnak hallja.

Igazság :

A függöny manapság sohasem megy le — elég korán.

Egy ismert hírlapíró mondja :

— A színházaknál az a baj, hogy csak egy pénztáros van és hetven tag. Egy pénztáros segítségével akarnak hetven száznak kenyeret adni. Milyen más volna fordítva. Hetven pénztáros gyűjtené a pénzt egy tag megélhetésének biztosítására.

Egy igazgató emlékkönyvébe :

„Sohasem a darab hosszú, hanem mindig az idő, melybe megnézése kerül.”

Sohasem tudjuk, mire jó :

A színészt hideg közöny fogadta . . . Ilyenkor, nyáron nem rossz ez.

Szombat

6

Norbert

Minden áldott nap megjelenik egyik-másik igazgatónk ajkáról egy nyilatkozat, amelyben a direktor közli az érdekeltekkel, hogy az új színházi esztendő-től kezdődően leépít. Tagban, gázsiban, kiállításban igyekszik majd kevesebbet adni.

Ez olyasvalami, mintha :

A sörös azzal kecsgetné a sörivókat, hogy a jövő évtől kezdve malátát nem tesz a sörbe.

A cukorgyáros azzal ajándékozna meg fogyasztóit, hogy a jövő évtől kezdve kisebb cukortartalmat ad.

Mintha a mézárós a hús táperjét elvinné, a tojáskereskedő a tojás sárgáját kivonná és így tovább végig az egész vonalon.

Tessék színházba járni. A jövő évtől kezdve kevesebb malátát, táperőt, cukrot kapunk jegyünk áráért, amelynek leszállításáról eddig egy szót sem hallottunk.

A helyár az egyetlen, amely tartja a nívót.

*

Vasárnap

7

Róbert

Ahogy elképzelik.

A külföld Kánaán, amelynek kéklő egén sohasem hűnyja le szemét a nap. A színészt végtelenül megbecsülik. Nem kell tudni semmit, nem kell próbára járni. Minden magától jön és dől a schilling, márka, frank, font satöbbi. Amennyi gázsit kér az ember, annyit adnak. Csak maradjon ott az ember.

Valóság :

— Inkább otthon ettem volna száraz kenyeret. Folyton borús az ég (vagy csak én látom annak ?), nem becsülnék, annyit kell tudni, mint otthon egy akadémiai professzornak, reggeltől éjfélig próbálunk. Magától semmi sem jön. Az itteni pénznek még a színét sem láttam és nem egyszer mondják : „le is út, fel is út . . .” No de mit mesélek majd, ha egyszer hazakerülök ? . . .

*

Hétfő

8

Medard

Salamonék elutaztak Budapestről turnéra.

A népszerű komikust kíséerte a pályaudvarhoz a színházzszerető közönség apraja, nagyja, amelynek sorai-ban ott volt az ismert és rettegett titkos drámaíró is.

Persze, megható volt a búcsúzkodás. Salamonék majdnem lekésték a vonatot, mert még az utolsó pillanatban is esett egy-egy búcsúzó, egy-egy ölelés.

A legérzékenyebben a titkos drámaíró köszönt el Salamontól és a kis társulattól. Salamon azután, hogy a kedves ragaszkodást megköszönje, a már mozgó vonatról visszakiáltott a titkos drámaírónak :

A bűvészet könyve

Különböleg bűvészműtárgyakat tartalmazó könyv 400 ábrával. Ára füzve 4 pengő, portó 50 fillér, utánvéttel 40 fillérrel drágább. Beszerezhető a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dohány ucca 12. sz.

— Aztán írjon!...
A titkos drámáiról félreértelte a biztatást és
ragyogó arccal kérdezte:

— Igazán?...
Salamon azonban lehütötte:
— *Levelezőlapot!*...

Kedd

9

Félic

G. B. Shaw-t, amint a
Times jelenti, megintervjú-
volták, mit tart helyesebb-
nek, ha az író kézzel, vagy
ha írógéppel ír.

Az angol halhatatlan ezt
a választ adta:

— *Byron kézzel írt az örök-
kévatóságnak, én írógéppel.*

*Elfelejtik ugyanis, hogy nem a toll ír és
nem az írógép, hanem — az író.*

Szerda

10

Margit

Pethes Sándor, a népszerű
kis Pethes úgy vigyáz autó-
jára, mint a szemefényére.
A kocsi egy pillanatra sem
hagyja egyedül. Ha már
le kell szállnia, fog az uccán
egy ismerőst és odaállítja
az autó mellé.

Ilyenkor mindig van egy kérdése:

— Tud motort indítani?

Ha a válasz: „nem”, nyugodtan rábizza
a kocsi.

Még egy autótörténet:

Az ismert művész a mai dekonjunkturá-
ban eladta kocsiját és azóta gyalog jár.

Roszmájú barátai azt mondják:

— *Végre talpra állt...*

Csütörtök

11

Barnabás

Nyári feliratok:

Egy színház kapuján nagy
betűk hirdetik:

„A színház zárva.”

Uccagyerekek átdolgozták.

Most így fest:

„A színház árva.”

A második tábla, ezt egy

mozin láttam:

„A mozi kellemesen hűljük.”

Most:

„A mozi kellemesen fűljük.”

Ez is egy tréfás javítás:

„Minden jegy elfogyott.”

Most:

„Minden jegy elfogyott.”

Egy nyári színház falán:

„Kérjük a jegyeket a bejáratnál felmutatni.”

Ehelyett most:

„Kérjük a jegyeket a bejáratnál felmutatni.”

Annie Vivanti: CIRCE

Szenvedélyek regénye a „felső
500” életéből

Ha egy nő
napi programját
befejezve, így
kiált fel: most
pedig egy szen-
vedélyes, szóra-
kozgató regényt
szeretnék — ak-
kor Annie Vi-
vanti könyvére,
a *Circere* gon-
dolhat. Valóban
ez a könyv az
előkelő mondain dama életének
izgalmas, az érvényesülés felé ro-
bogó története. A felső ötszáz sab-
lónos életét megúzó asszonyának
élete kedvenc filmtéma. Annie
Vivanti világhírét köszöni mindig
művészi irányának, nevekőtele-
zetten mindig felsőbbrendűen bá-
nik izgató témájával, az égő asz-
szonnyal, aki szerelmet, érvénye-
sülést keres és ezért gyilkolni is
kész. Lélekzetfojtón pereg Tar-
novska Mária grófné életének
filmje, izgalmas állomásait az író
művészete nem gátolja, ellenkező-
leg, még jobban érzékelteti. „A
modern Circe”, így nevezték Tar-
novska Mária grófnét a kora tár-
sasági hölgyei, élete könyvalakban
irodalmilag is szenzáció.

Annie Vivanti könyvét, mely
francia, angol és német könyv-
sikerei után a Stádium kiadásá-
ban jelent meg, magyarul Matolay
Géza dr. az eredeti olaszból mes-
terien fordította. Minden könyv-
kereskedésben megvásárolható és
a mű ára 4 pengő 50 fillér.

Ez a műfaj (francia kiejtése: lövé dő ridó) éppúgy kiment a divatból, mint a boldogult „görkoresolya”, amelyre csak legöregebb emberek és a kültekli srácok emlékeznek, akik apai hagyatékként még őriznek egy fél görkoresolyát.

A *lever de rideau* olyan egyfelvonásos darab, amely a műsoron levő hosszabb darabot megelőzi, ehhez mintegy jó szájlizt csinál. A mi színházaink rendszerint akkor ejtették sorát, ha a tulajdonképpeni darab nem töltötte ki a szokásos háromórai játszási időt.

A *lever de rideau*-t emlékezetünk szerint nálunk már rég nem alkalmazzák. Az egyfelvonásos műfajt teljesen lefoglalta magának a kabaré. A színházak csak kivételesen adták és adnak egyfelvonásokat, ha ugyanattól a szerzőtől három sikerrel biztató darabocskát játszhatnak egy estén. És ezt se szívesen kockáztatják meg. Hiszen minden egyfelvonásos új levegőt, új szereplőket hoz a színpadra és az mindig tarkává, kabarészerűvé teszi az előadást.

Francia színpadokon más a helyzet. Ott több évszázados hagyomány a *lever de rideau*. A kabaré is más természetűek, mint nálunk és nem művelik az egyfelvonásost. Az egyetlen színház, a *Grand Guignol*, a felnőtték bábszínháza dolgozik még egyfelvonásokkal, még pedig úgy, hogy két apró rémdráma mellett egy kis vígjátékot is ad.

A franciák tehát egyszerre csak arra eszméltek rá, hogy az egyfelvonásosok műfaja kezd kihalni. Pedig ott is vannak még bizonyára műkedvelők — a mai rádliós világban is, — akik szívesen eljátsszák azokat a finom, néha a legkitünőbb ötvösmunkára emlékeztető darabokat, amelyekhez csak két-három szereplő kell.

Nálunk az egyfelvonásosok műfaja egyelőre még nem okoz fejtörést. Mint már említettem, a kabarék ápolják ezt a műfajt és el lehet mondani, hogy nagyon tehetséges, európai színvonalú gárdát neveltek maguknak. Tanúsíthatják ezt a „Déliab” olvasói is, akik a lap darabmellékleteiben bizonyára sokszor gyönyörködnek.

A magyar egyfelvonásosok mindig ötletek, mindig színpadra termettek és vannak köztük olyanok is, amelyeket szívesen vállalna Tristan Bernard vagy Courceline, akik a francia színpadon mesterei voltak a könnyed egyfelvonásosoknak.

A franciáknál mintha tényleg hanyatlás állt volna be ezen a téren. Legalább nyomuk sines most azoknak a kis daraboknak, amelyek a párizsi szellemből fakadtak. A bohém hajlamú, néha excentrikus vagy extravagáns gondolkozási világvárosnak megszokott virágai voltak ezek, mint tavasszal gesztenyefáink pompája.

Két ilyen kis egyfelvonásos például éveken át tartotta magát párizsi színpadokon. Ezek egyébként jó példái is az egyfelvonásosoknak, amelyeknek alkotóját akarják megakadályozni a párizsi szerzők.

Az egyiknek ez volt a címe: *La valse chalousée*. Montmartrei külvárosi ucca. Megjelenik az ismert párizsi apacs, fekete sapkájával, riktóan piros foulardjával, vagyis nyakbavető kendőjével. Vele van a „mignonne”-ja, a babája is. Féltekenységi jelenet. A férfi szemrehányást tesz a nőnek. Éles szóváltás. Az apacs kezében egyszerre csak megvillan a kés. A következő pillanatban már a nő a férfi szúrásától lehanyatlík, elterül a földön. A távoli uccasarkon megjelenik a „flik”, vagyis a rendőr. Valahonnan, valamelyik nyitott ablakból vagy csapzékai ajtón át kihallatszik a „valse chalousée”, egy akkor divatos keringő. Az apacs egy pillanat alatt átérti helyzetét. Hirtelen fölkapja a halott nőt és a valeer hangjaira elkezd vele táncolni, míg csak a rendőr végigmegy az uccán, vagyis a színen, hogy aztán eltűnjék. Az apacs abbahagyja a fáncozt és zokogva ráomlik megölt kedvesére.

A másik ilyen népszerű és párizsi szellemű egyfelvonásosnak a szerzője egy báró volt, aki a montmartrei lokálokban verte el vagyonát, míg aztán az írótlorra volt kénytelen fanyalodni, hogy megélhessen. Egyfelvonásosának ez volt a címe: *A túlvilág* (L'au-dela). Két betörő a tett helyén boros palackokra bukkan. Isznak, lerészegszenek. Mámoros állapotukban látomást látnak. Álomfüggöny. Azt álmodják, hogy a túlvilág kapuja előtt vannak. Szörnyen kíváncsiak. Az egyik előveszi betörőszerszámait és hozzáfog: ki tudja-e nyitni a kaput. Működik az amerikai fúró. A kapu egyszerre csak enged. Kinyílik. Az egyik betörő óvatosan, félénken belopózik. A másik odakinn várja. Az első végre visszatér. A másik izgatottan kérdi: „Mit láttál?” És aki betört, feleli: „Semmit!...”

Azt mondják, hogy az egyik világhírű magyar vonósnegyes primáriusa feleségül akarja venni előkelő drámai színházunk egyik fiatal művésznőjét.

Lábass Jucit bepereli legjobb barátnője. A per ruhaüggyekkel kapcsolatban keletkezett és számladifferenciáról van szó.

Egy ismert operettversíró meséli:

— Egy pesti színházigazgató megkért, hogy írjam meg új darbjának operettverseit. Megállapodtunk abban, hogy 40 pengőt kapok esténként. Időközben pénzre volt szükségem és felhívtam az igazgató figyelmét arra: adjon nekem száz pengőt és ezzel megváltotta az esti 40 pengőket. Kaptam egy bont, amelynek esedékessége négy nap múlva lett volna. Eladtam harminc pengőért. A feleségem és a primadonna virágosokrai hatvan pengőbe kerültek. Tehát harminc pengőt fizettem azért, hogy egy operetthez verseket írhattak. A premiért követő napon 900 pengős adófelszólítást kaptam.

Bánky Vilma írt levelet a szüleinek, hogy férjével, Rod La Roque-kal együtt a nyáron néhány hétre hazalátogat.

Gombaszögi Ella feloszlatta háztartását és augusztustól kezdve penzióban fog lakni.

Ha már költözködésről van szó, Zsolt Béla és Hollós Ilona is lakást változtatnak.

Ugyanabban a házban egy másik, nagyobb lakást bérelnek. Zsolt magához veszi nővérének a kisleányát.

Lengyel Menyhért megosztja idejét a jövő szezonban Berlin, Bécs és Budapest között.

Siussiban (Olaszország) ezidén egész pesti különítmény fog nyaralni: Relle Pál, Péchy Blanka és Walter Rózsi férjével és gyermekével.

A Nemzeti Színház előkelő művésznőjéről az a hír terjedt el, hogy válik a férjétől.

Azt mesélik, hogy a „Meddig fogsz szeretni” című darab betéttangójának szövegét Heltai Jenő írta a Belvárosi Színház számára. A tangónak ez a szövege:

„Hunyd le kék szemed édes,
Csoda szép ez a csend.
Gyere add piros ajkad,
Ez az éj a mienk.

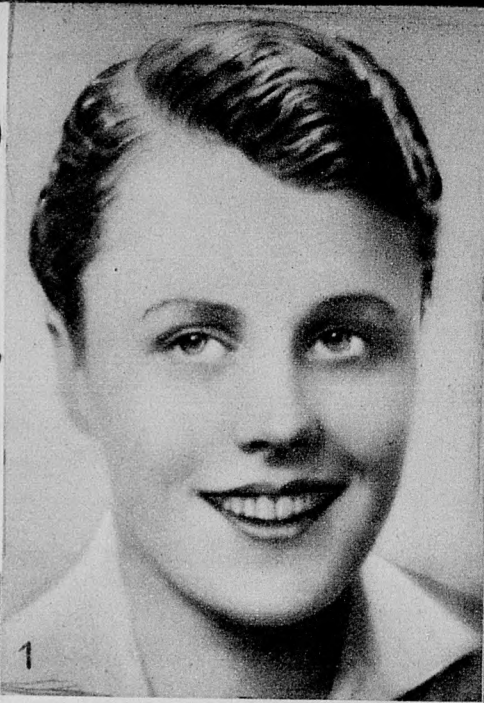
Messze senki se virraszt,
Egyedül mi vaggunk, te meg én,
Hunyd le kék szemed édes,
Gyere légy az enyém!”

EMILE GABORIAU híres regénye:

A bűn forгатagában

Ara bérmentve 1 pengő 10 fillér. Megrendelhető a „DÉLIBÁB” kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dohány ucca 12 sz.

DDF-2D

1

1. Edna Best angol színésznő Hollywood-ban filmezett. Felvétel közben hirtelen otthagyta partnerét, John Gilbertet, sőt az egész műtermet és miután hosszabb ideig nem jött vissza, a lakására telefonáltak. Kiderült, hogy Edna Best a lakásáról is eltávozott, még pedig haza Angliába. Szökését azzal indokolja, hogy honvágya volt.

2. Prágából üdvözi a Délibabot Voskovich és Werich, akik a „Don Juan és társa” című revű főszerepét játszották nagy sikerrel.

3. Maria Olszevszka bécsi operaénekesnő válik a férjétől. A művésznő állandóan külföldön vendégszerepel, viszont férje, aki ügyvéd, Bécsben kénytelen élni, ezért válnak.

4. Roland Hayes világhírű néger

4

Délibab "Königszeit"
Tim Woffwee
W. Woffwee

5

Dr. P. S. K. - 12

énekest nem fogadta be egy londoni szálloda sem, mert néger. A kiváló művész kénytelen barátainál lakni. Ezelőtt tíz évvel, amikor R. Hayes Londonban járt, nemcsak szívesen fogadták, de az angol király ki is tüntette.

5. Amerikában felfedeztek egy új operaénekest, akinek állítólag szebb hangja van, mint volt Carusonak.

6. Otto Stieglitz, a bécsi opera klakkfőnöke, szenvedélyes cikkekben védi a klakkrendszert.

lob

Amikor az amerikai méretű, híres árúház tulajdonosa meghalt, az összes lapokban különös hír jelent meg, amely a végsőkig fokozta a közönség érdeklődését. A különös, sőt szenzációs hír arról szólt, hogy az elhalálozott dúsgazdag árúháztulajdonos miképp végrendekezett a temetéséről és egyebekről.

A furcsa hír a közjegyző útján jutott ki a világba, akinél a végrendelet letétbe volt helyezve: aki annak tartalmát az egyik előkelő riporternek elmondta. Hivatalból kellett közölnie a végrendelet egyes pontjait, mert az lényegét képezte a végrendelezésnek.

A legfőbb pontok ezek voltak:

A holttest bebalzsamozva, az árúház fehéreneműosztályának óriási hajójában, üvegkoporsóban egy napra közszemlére kiállítandó; pontosan déli tizenkét óraker, amikor legnagyobb a forgalom, az üzletvezető két tanu jelenlétében felnyitja a fehéreneműosztályban a bal loggiában álló vasszekrényt, amelyben horribilis értékű női kelengyét fog találni és borítékban igen nagy összegű készpénzt. Egy kis dobozban egy pár selyembrokát kivágott női cipőt is. A cipő a rendesenél jóval kisebb számú. A végrendeletben megnevezett személyekből zsűri alakítandó! Ez a zsűri megkeresi a vásárlóközönségnek már első pillanatra szegénysorsúnak látszó hölgytagjai közt azt a fiatal hölgyet, akinek a lábára az alacsony számú selyembrokát cipellő kényelmesen ráillik. Ez a hölgy tulajdonosává lesz a vasszekrény egész tartalmának és pedig azonnal, már a tény erejénél fogva.

Egyetlen kötelessége csupán az, hogy az osztályon levő öltözőfülkében azonnal öltözzék a csodásan szép kelengyébe és így öltözve, haladjon el az üvegkoporsó előtt, mintegy a nagy árúház vásárlóközönségének szimbólumául, búcsúképpen, miközben az emeleti nagy zongora-automata Wagner „Nászinduló”-ját játssza...

A különös hír rózsaszínűre festette sok-sok szegény, kopottruhájú, rossz cipőjű leány életét. Soha még annyi szépet nem álmotdalt leányok, mint ama két éjszakán, amely a nagy napot megelőzte...

Különösen azok, akiknek a rendesenél kisebb lábuk volt. Ezek a leányok egyszerre csak arra ébredtek, hogy a lábuktól függ minden. Ezrekre ment ezeknek a kis Hamu-pipőkéknek a száma és nem egy olyan leány is akadt, aki azon gondolkozott, vajjon nem volna-e érdemes a lábából egy darabkát levágni?...

Persze, a jómódú leányok közt annál nagyobb volt az elkeseredés. Kifakadtak a külön ember ellen, aki furcsa végrendeletével ilyen égbekiáltó igazságtalanságot követett el. Ha arról van szó, hogy kiesel láb kerestetik, minek azt holmi szociális kérdésel összekötni?!

És egyáltalában hogyan juthatott eszébe az ilyesmii egy olyan dúsgazdag embernek, akinek legendás nagy vagyona nyilván nem a szegény, elhanyagolt külsejű leánykák, hanem a selyemtől suhogó divathölgyek pénzéből gyűlt össze...

A különös hír futótűzként terjedt el a városban. A szegényebb nők szívdobogva

készülődtek a nagy próbára. Éjjelre szorosan befászlították a lábukat és szegénységükben is a lehetőség szerint csinosan rendezték magukat a nagy napra. A legtöbbje még bevásárlásokat is eszközölt előbb a nagy áruház pultjai mellett, új cipőt, új kalapot, megymást, hogy ott, az óriási nyilvánosság előtt ne kelljen szégyenkeznie. Az áruházat ilyképpen rettenetesen megröhitte a vásárlók tömege a még hátralevő két napon, úgyhogy a végrendelet kikötései, bármily értéket is képviselt legyen, a legnagyobb reklámozást jelentették...

Elkövetkezett a várva-várt nap. Reggel nyolckor hozták a bronzkoporsót, melyet az alkalmazottak emelték le és vállalkoztak a már elkészített katafalkra helyezni. A forgalom percre sem szünetelt. Kétsort a magas, karcsú kandelaberek fényében íme, ott feküdt már a furesán rendelkező tulajdonos holtteste; egyik szeme félig nyitva is volt és így az volt a látszat, mintha bírodalmában minden mozdulatot szemmel tartana, ellenőrizze, úgy, mint életében. Ez a látszat annyira szuggesztív erejű volt, hogy még azok a vásárlók is, akik nem egyszer megdézsmáltak az árúkat egy-egy óvatlan pillanatban, most zavarban voltak és visszatartották szenvedélyüket...

A közönség hömpölygött az áruház tágas, rengeteg árúval zsúfolt, csillogó, ezer villanykörtes hajójában. Hangos alkudozások, a csomagolás recsegő nesze, pénzesörgés, liftek durrogása, a nagy forgóajtó sziszegése... csak úgy állt a vásár, mint egyébkor. És a halott keresztbetett kezekkel, fekete szalónruhában, némán várta az ismeretlen Hamupipókéét, hogy boldoggá téve, haladjon el koporsója előtt...

Pontban tizenkét órakor megjelent az ünnepélyesen kiöltözött üzletvezető két úr kíséretében. Néhányszavas beszédet intézett a közönséghez, tudatva a jelenlevőkkel, hogy most következik a végrendelet előírása szerinti aktus: a megfelelő pici női láb kiválasztása...

E pillanatban megszűnt a zaj. Az alkalmazottak beszüntették a kiszolgálást: a pénztárak vasajtói durva csattanással becsukódtak. És miközben a hölgyközönség — szinte kivétel nélkül szegényes külsejű nők — sorba állt, az üzletvezető a két tanu jelenlétében kinyitotta a vasszekrényt. A művellet kissé nehezen ment, a zár nyílván hosszabb ideje érintetlen volt. Csakhamar meglelték a nagy kelengyecsomagokat, a valóban tekintélyes összeget rejtő borítékot és igen, a kis brokátcipőt is, amely remeke volt a cipőgyártó iparnak. A kecses kis topánokon ékszerrel kirakott két pille, mintha véletlenül repültek volna oda...

Kezdetét vette a próba. A szegény, felizgatott fantáziájú nők, szomorú, kopott leányok egymásután sorban odajárultak az öltözőfülkébe, hogy a cipellőket felpróbálják. És egymásután távoztak onnan, csalódva, megnyúlt ábrázattal, ismét meg-

rabolva egy színes álmuktól. Szinte sirva ment el a legtöbbje, nem is voltak rá kíváncsiak, ki lesz a szerencsés, aki a cipellőket meg is tarthatja a lábán. Ami pedig nagy szó, mert a nő és a kíváncsiság tudvalevőleg ikertestvérek...

Már jó néhány száz szegény nő túl volt a próbán, amikor egy kecses alkatú fiatal leány közeledett a zsűri felé. Utat nyitottak neki a tömegben. A kétsort álló nők türelmetlenül topogtak a helyükön, gyűlölködő pillantásokat vetve egymásra. Hisz valamennyien ellenfelek voltak itt! A kecses karcsú kislány lehajolt, beledugta a lábát a cipellőbe, amely vígan csúszott föl a pici lábára...

Halk „bravó” felelt erre, de — csak a zsűri tagjainak ajkáról. A sok nő sápadt és néma maradt...

A szerencsés kislány most fürgén magára zárta a fülke ajtaját és öltözködni kezdett. Mesébe illő holmik közt válogatott. A végén úgy lépett ki, mint valami ifjú, ígéző királynő. Elragadó volt. És amikor elegáns lejtéssel, keblében a rengeteg pénzt tartalmazó borítékkal, a boldogságtól kipirult arccal elhaladt a koporsó előtt, odafent, az áruház emeletén a zongora-automata belekezdett a Nászindulóba...

Az áruház előtt bérautóba vágta magát az elegáns hölgy. És meg sem állt egy gyönyörű villág. A szerencsés hölgy ugyanis a konkurens áruház tulajdonosának áruháza leánya volt...

A MAI GYERMEK

Legifjabb Berger egész éjszaka bög. Frici megsokelja a dolgot és rászól a mamájára:

— En nem értem mama, mikor ezt a gyereket vetted, mért nem kértél használati utasítást is hozzá?

Az autókereskedők szomszédasszonyának ikrei születtek. Az autós kislány lélek-szakadva ront be a szobába:

— Apuka! A szomszéd néinek kisbabája született egy pótbabával.

Karesit és Ellát édesanyja figyelmezteti, hogy nem illik kérés nélkül a tábla nyúlni az asztalnál, meg kell várni, míg anyuka ad a tából.

— A multkor Feri bácsi is kivett a tából egy süteményt — veti ellen Karesi.

— Feri bácsinak szabad, ő vendég.

Karesi jól megjegyzi az oktatást, hogy csak vendégeknek szabad a különféle jókból engedély nélkül venni. A legközelebbi alkalommal, mikor a vendégek tiszteletére sok finom sütemény és gyümölcs került az asztalra, a kis Ella elfeledkezve az anyai intelmekről, nyugodtan kiszed a tából még egy almát magának.

— Anyuka! — kiabál a kis Karesi méltatlankodva. — Az Ella úgy fal, mint egy vendég!

„Azért se fáj” a címe annak a dalnak, amelyet Szedő Miklóstól hallottunk ezen a héten gramofonlemezen. Többször szóváltottuk már ezen a helyen, hogy egészen más dolog operaáriákat énekelni, mint jazz-számokat. Maurice Chevalier sohasem fogja énekelni a „Szičiliáná”-t, mert nem képes rá. Mindamellett ő egyike a legtökéletesebb jazz-előadóknak. Szedő Miklóstól sem várja senki, hogy gassenhauereket énekeljen, csak a gramofongyár, amely teljesen érthetetlen okból favorizálja, mint slágerénekest. Szerény véleményünk szerint Szedő Miklóst, mint jazz-énekest éppoly kevésbé lehet ráoktrojálni a közönségre, mint a színpadon Szedő Miklóst, a bonvivánt. A valóban kitűnő hangú énekes egyetlen terepnuma mindig csak az opera marad.

A legjobb magyar gramofonénekes. Sebő Miklós néhány lemeze igazi élvezetet szerzett nekünk ezen a héten. Különösen kitűnően sikerült felvétel Szabó-Guy László „Pénteken” és az „Az, mondják, hogy serítettől nem rúgik be az ember” című dalok. Kevésbé sikerült azonban a „Nem szép magától” című *Hniczky*-tangó, azonban ennek sem a gramofonénekes az oka, hanem a zenekar, amely kevés ötlettel és kissé pongyolán festette alá Sebő beéneklését.

A legtöbb és kétségkívül a legértékesebb művészlemezek forgalombahozójának, az egyik angol gramofonlemezgyárnak legújabb felvételei nagy általánosságban közepesnek mondhatók. A legtöbb hallottak közül igazán tökéletes csak Lawrence Tibbett Bajazzók prólogja. Kevésbé sikerült felvétel Jaro Dvorsky interpretálásában a Szičiliána és Németh Mária áriája a „Szöktetés a Szerájból”.

Külföldi slágerek — Magyar dalok
SEBŐ MIKLÓS énekével
 csak
ODEON ÉS PARLOPHON
 lemezeken. Mindenütt kapható!
 Vezérképviselő: **LIEBNER ZSIGMOND**
 V. ker., Szent István tér 4 szám

A MI UCCÁNK...

Június elsejével a legtöbb színház bezárta kapuját, hogy közel három hónapon át kipihenje a szezon izgalmait és fáradságait. Soha ilyen káosz, ilyen bizonytalanság nem volt a jövő szezon előtt, mint most. Ebben a pillanatban ugyanis még nem lehet tudni, hogy az ősszel hány színház tárja fel újból a kapuit és mennyi marad csukva. Azok a színikazgatók is, akiknek már biztos a jövő évi egzisztenciájuk, szintén a titokzatosság lepleibe burkolóznak és még mindig nem kezdték meg a szerződöttesi tárgyalásokat. A legtöbb színésznek fogalma sincs arról, hogy a jövő szezonban hol fog játszani és hogy lesz-e egyáltalában szerződése.

A magyar színészet történetében az elmúlt színházi szezont gyászévként fogják elkönyvelni. A most hátunk mögött hagyott színházi év ugyanis bővelkedett bukásokban, színházi válságokban és konzorciumokban.

A színészek javarésze hihetetlenül nyomorgott egyes direktorok lelkiismeretlensége miatt, pedig ha végigtekintünk színházainkon, megállapíthatjuk, hogy mindegyiknek volt legalább egy-egy jól jövedelmező nagy sikere.

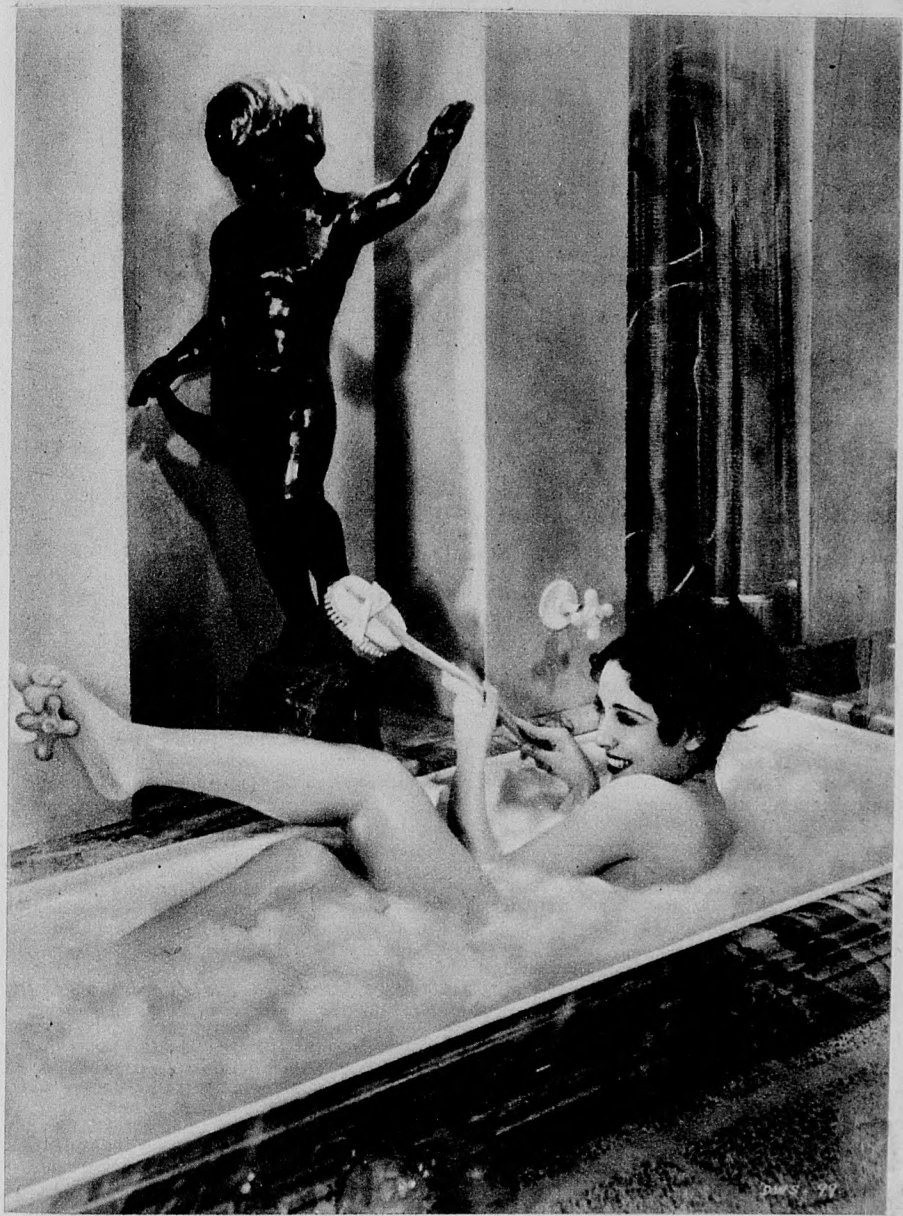
Volt több százas széria és számtalan darab ért meg ötven-hatvan előadást, ami feltétlen egyértelmű az anyagi haszonnal. Ennek ellenére pontosan azok a színházak kerültek a legnagyobb válságba, amelyek legtöbbszőr játszottak egy-egy darabot. Különösen hangzik ez a megállapítás, pedig valóban így van.

A színikazgatók urak a színházi válság ódiumát előszeretettel igyekeznek a közönségre áthárítani. Ezek a százas szériák azonban eleven cáfolatai ennek a tételnek. A színházak bajbajutásának legfőbb okozói maguk a színházigazgatók, akiknek egy része hozzá nem értéssel, nemtörődomséggel és lelkiismeretlenséggel kezelte a maga, de elsősorban a magyar színészet ügyét. Nem is lehet ezen csodálkozni, hiszen a mai budapesti színikazgatók legnagyobb része nem szakember és a színházat eddig legfeljebb csak nézőtérrel ismerhette.

Az 1931-es direktor urak — tisztelet a kivételnek — nem a kulisszák mögött nőtték fel, nem az volt a második otthonuk, hanem legjobb esetben a pesti kávéház, ahol szakismeretre lehet szert tenni a biliárdasztalban vagy a bliccelésben, de semmi esetre sem a magyar színházi kultúra továbbfejlesztésében.

Ezek az urak — ha már továbbra is színikazgatók akarnak maradni — nagyon jól tennék, ha a nyári szünetet arra használnák fel, hogy megismerkedjenek a színházvezetés elemi feltételeivel. Ha meg is fogadnák ezt a tanácsunkat, őszintén szólva, akkor sem várunk eminens bizonyítványt az „ismétlő” tanulóktól.

FILM

Nina Quatero filmszínésznő így védekezik a hőhullám ellen

ezárta
át ki-
lmait.
anság
most.
lehet
ja fel-
ukva,
r biz-
én a
még
tetési
galma
ól fog
szer-

az el-
ogják
ha-
edett
kon-

lenül
eret-
ekin-
hogy
jőve-

talán
ami
nnal.
házak
elyek
Kü-
pedig

válság
özön-
azon-
k. A
kozól
y ré-
tel és
, de
Nem
ouda-
nem
ljobb

let a
öttek
anem
szak-
sban
sem
bfej

szín
n jól
znál
pház-
s fo-
ólva,
ányt

Edna Best

Edna Best
megszökött Holly-
woodból, mert John
Gilbert gorombás-
kodott vele

Herbert Marshall

Hollywood, 1931 június.

Edna Best angol színésznő, Londonban szerepelt és sohasem jutott eszébe, hogy Amerikába menjen. Londonban ismerkedett meg férjével, Herbert Marshallal is. Egy-másba szerettek és két éven keresztül boldog házasságot éltek. Egy napon azonban Herbert Marshall táviratot kapott Amerikából. A Broadway egyik színháza fényes ajánlatot tett neki, amit ő elfogadott és máris New-Yorkba utazott. Persze, Londonban hagyta fiatal feleségét, aki erre bubánatában még jobban igyekezett és végül nagy színésznő lett. Boldog volt és örült a sikernek. Néha azonban elfogta a vágy férje után. Háromezer mérföld választotta el Herbert-től és egy napon, amikor éppen két éve nem látta urát, hajóra szállt és ő is New-Yorkba utazott.

A férj kitörő örömmel fogadta Edna Bestet és mindent elkövetett, hogy a fiatalasszony amerikai tartózkodását kellemessé tegye. Az asszony azonban dolgozni akart és ezért szerződés után nézett. New-Yorkban nem kapott megfelelő szerepet és azért egy napon Hollywoodba utazott, ahol az egyik filmgyár azonnal leszerződtette.

Edna Bestet úgy üdvözölték a filmvárosban, mint a jövő egyik legnagyobb csillagát, amit igazolt az a tény is, hogy első filmjében John Gilbert partnere lett.

Örömmel dolgozott, megcsodálta a filmvárost és mindent elkövetett, hogy beváltsa a személyéhez fűzött reményeket. Csak egyet nem tudott megszokni: az amerikai tempót. Azt még értette, hogy egész nap dolgoznak, de hogy a nehéz napi munka után még éjjel is felvételeket készítsenek, az sehogyan sem fért a fejébe. És egy ilyen éjszakai felvételnél megtörtént a baj. John Gilbert, a partnere, aki híres arról, hogy a nőkkel szemben nem szokott tapintatosan viselkedni, gorombászkodott vele.

Edna Best erre sírva fakadt és azonnal hazarohant. Mingyárt követeket küldtek utána, hogy kibékítsék.

— Nem játszom goromba emberekkel! — mondta.

— Dehát ilyesmi itt gyakran megtörténik — vigasztalták.

— Én ezt nem szoktam meg és nem is akarom megszokni! — sírt még mindig Edna Best és csomagolni kezdett. — Nem kell Hollywood!... Nem kell a beszélő-film!... Inkább visszamegyek New-Yorkba vagy Londonba...

A követek visszamentek a filmgyárba és jelentették, hogy Edna Bestet nem lehet megvigasztalni. Erre a rendező arra kérte John Gilbertet, hogy menjen el ő és kérjen személyesen bocsánatot.

— Esemagában sincs — felelte John Gilbert, aki a filmekben mindig lovagias férfiak szerepét szokta alakítani. — Nem szoktam nőktől bocsánatot kérni.

Végül aztán mégis be kellett látnia, hogy ok nélkül sértette meg a fiatal színésznőt és erre elment, hogy kimagyarazza goromba viselkedését.

— Kérem, ideges voltam... — kezdte.

— Nem vagyok kíváncsi semmiféle magyarázatra! — felelte a kis Edna és faképnél hagyta a színészt. Még aznap vonatra ült és megindult New-York felé. Férje, Herbert Marshall, felháborodva hallotta Edna elbeszélését és megígérte, hogy ha egyszer találkozik John Gilberttel, ellátja a baját, de ugyanakkor kijelentette azt is, hogy soha ebben az életben nem megy Hollywoodba, pedig az volt a szándéka, hogy a newyorki színházzal kötött szerződés lejártá után ő is a filmvárosba megy, sőt egy ilyen szerződést is kötött az egyik hollywoodi filmgyárral. Azonnal elment az ügynökhöz és arra kérte őt, hogy semmisítse meg a szerződést. Az ügynök erre semmi pénzért sem volt kapható. Így aztán megtörténhetik, hogy Herbert Marshall mégis kénytelen lesz Hollywoodba menni és esetleg megával viszi feleségét is.

Most az a kérdés, mi fog történni, ha John Gilberttel találkozna.

AZ ISTENTELÉN VÁROSBAN VALLÁSOS EMBEREK ÉLNEK

A híres filmsillagok legnagyobb része katolikus — Carmel Myers egy rabbi leánya — Az istentelének — Conrad Nagel valamikor sekrestyés volt — Norma Shearer áttért a zsidó hitre — Különös felekezetek

Hollywood, 1931 június.

Hollywoodra a rosszul informáltak szeretik azt mondani, hogy istentelen város, ahol örökös orgiákon vesznek részt a híres filmsztárok és hogy egyszer ezt a modern Bábelt el fogja söpörni egy új özönvíz. És csodálatos, hogy ennek éppen az ellenkezője igaz. Hollywoodban és Los-Angelesben nagyon sok a templom és ezek a vasárnapi mise alatt mindig zsúfoltak. A hívők között nem egy világhírű filmsillag is megjelenik, hogy eleget tegyen a vallás parancsainak és hogy lelki szükségleteit kielégítse. A templomban természetesen mindenki egyforma. A filmgyár liftesfiúja éppen úgy térdel és éppen oly buzgón imádkozik, mint a sok millió ember által irigyelt filmsztár.

Az is érdekes, hogy a filmszínészek és filmszínésznők legnagyobb része római katolikus. Ezek a következők: Eddie Quillan, Tom, Matt és Owen Moore, Sally O'Neil, Gilbert Roland, Marian Marsh, Claudette Colbert, Maurice Chevallier, Maureen O'Sullivan, Bánky Vilma és férje, Rod la Roque, May

Mac Avoy, Thomas Meigham, George O'Brien, Neil Hamilton, James Gleason, Nancy Carroll, Antonio Moreno, June Collier és Jackie Coogan.

Norman Kerry a legbuzgóbb katolikusok közé tartozik. Gyermekkorában egy jezsuita iskolában végezte tanulmányait, Colleen Moore szintén katolikus, de amióta elvált

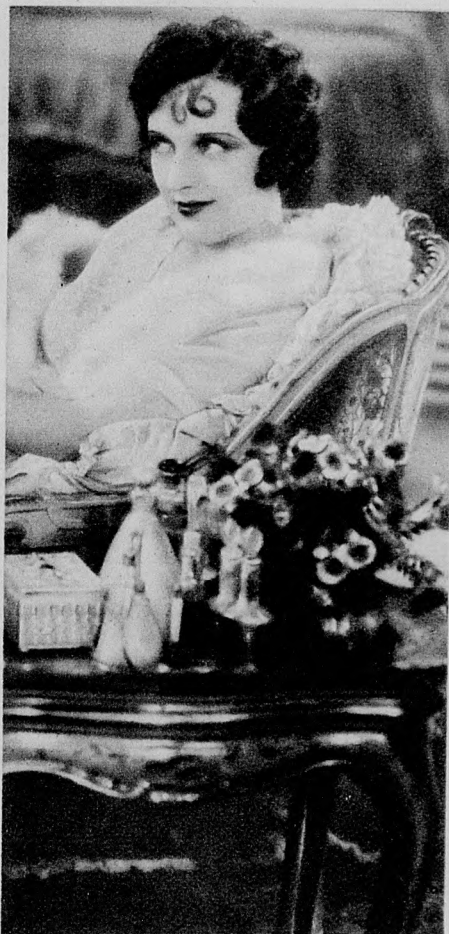
férjétől, nagyon haragudnak rá a hollywoodi katolikusok.

A filmsillagok között azonban szép számmal vannak zsidó vallásúak is. Ezek között a leg-híresebb Charlie

Chaplin. Carmel Myers, az ismert filmvampir, szintén zsidószármazású, még pedig egy igen előkelő és tudós rabbi leánya. Nagyon vallásos és állandóan résztvesz az istentiszteleteken.

Norma Shearer református vallású volt, de amikor férjhezment egy filmigazgatóhoz, áttért a zsidó vallásra.

Az összes filmsztárok között a legvallásosabb mégis Conrad Nagel, aki vasárnap sohasem filmezik és gyakran énekel az egyik templomban. Állandóan nagy összegekkel támogatja az egyházközséget és a szegényeket. Valamikor sekrestyés volt. Mary Pickford katolikus volt, de amikor

Carmel Myers (Fotó First National)

elvált első férjétől, belépett egy amerikai felekezet hívei közé. Douglas Fairbanks, aki gyermekkorában sokszor ministrált, nagyon buzgó katolikus.

Belle Bennett, az ismert filmszínész nő jó katolikus és különösen azóta jár minden nap templomba, amióta egymásután hat hozzátartozóját vesztette el. Victor MacLaglen buzgó katolikus és nagyon sok rokona pap. Egyik nagybátyja püspök volt. Ezzel szemben Irene Rich szabadgondolkodású és ezt nem is titkolja. Nem is nézik őt jó szemmel vallásos kollégái. Philippe de Lacy, az ismert gyermekszár, nagyon vallásos és állandó látogatója a vasárnapi iskolának. A vallásosságra mostohaanyja nevelte.

Joan és Constance Bennett és George Artis anglikán. Charlie Mailles és Claire MacDowell presbiteriánusok. Charles Farrell és Hedda Hopper a kvéker felekezethez tartoznak. Ezt a vallást egy Fox nevű ember alapította 1650 körül. Különben sehol annyi különös vallásfelekezet nincs, mint éppen Hollywoodban. Mindenki, aki akar, vallást alapíthat, csak híveket kell szereznie. Ezek az élelmes emberek gyakran sikerrel operálnak a filmsztárok között és híveknek szerzik meg őket. Mi sem természetesebb, hogy a vallásalapítók aztán templompépítésre és a szegények felruhá-

Conrad Nagel

Belle Bennett (Fotó Warner Bros)

zására tetemes összeget szednek össze a hívek között. Különösen nagy sikerrel operálnak ezek a vallásalapítók a *hitetlen* filmszínészek között.

Érdekes, hogy a vallásos filmszínészeknek és filmszínésznőknek van a legnagyobb és a legtartósabb sikerük a filmvárosban. Ennek talán az az oka, hogy a vallásos filmsztárok erkölcsös és nyugodt életet élnek, a nagy sikerek után nem bízzák el magukat és nem vesznek részt kicsapongásokon. Munkakedvük, egészségük és frissességük sokáig megmarad...

„Valóban értékes kézimunkák“, ez a hölgyközönség ítélete azon sorozatról, mely a „Délbáb“ egymástkövető számaiban megjelent. Természetes, hogy ezen feltűnően szép kézimunkák Singer-varrógépeken készültek. — A *Singer társaság* — az ország legnagyobb varrógépcége — bejelenti, hogy a Délbáb következő számaiban újlag megjelentet egy sorozat Singer-gépen készült kézimunkát.

AZ AMERIKAI FILMVICCEK

Az amerikaiak naiv lelkek: még a leggyengébb vicceken is tudnak szívből nevetni. A hollywoodi filmujságokban százszámra akadnak olyan viccek, amelyeken az európai emberek legfeljebb sirni tudnának. Elképzelhetjük, hogy milyenek az amerikai filmviccek, ha tudjuk, hogy az itt közölt három tréfa díjat nyert.

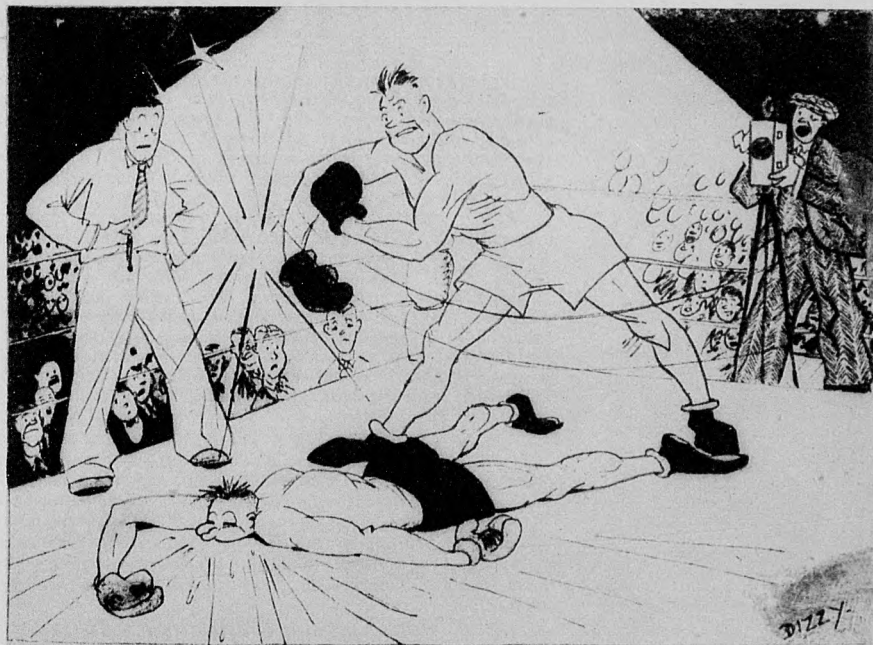

Joan: Mondtam Fred, hogy menjünk egy hangos moziba! Itt a karmestertől nem látjuk a filmet!...

Fred: Ott meg a munkanélküli karmester fogcsikorgatásától nem halljuk a filmet!...

Egy Tom Mix-rajongó mama: Billy, itt a revolver... nyerd vissza tőle a golyókat!...

Filmoperatőr: — Nem jó uraim!... Nem elég élethű!... Csinálják újra!

William
OrlamondMack
Swain

Ben Lyon

Sam Hardy

Al Cooke

Karl Dane

Whistler Calling

Franklyn Pangborn

W. C. Fields

Dick Sutherland

ÉRDEKES

Valamikor a moziközönség nemigen törődött a filmszereplők nevével, egyrészt azért, mert az emberek legnagyobb része nem tudta ezeket az idegenhangzású neveket kiejteni, másrészt annyi új szereplő tűnt fel hétről-hétre, hogy nevüket nem is tudta megjegyezni. Ezekből a névtelen színészekből az évek folyamán aztán a világ leghíresebb filmesillagai lettek. Régente Jack Duffyt egyszerűen így nevezték: „megint látlam azt a fehérszakállú, fogatlan öregembert!” Erről mindenki tudta, hogy kikről van szó. Ez az „öreg” filmkomikus sikerét tényleg fogatlan szájának, fehér szakállának és görbe lábainak köszönheti. Pedig az életben nem is olyan öreg. Fehér szakála — álszakáll, fogainak egy részét a film kedvéért huzatta ki és lábait csak a felvevőgép előtt görblti meg. Ugyanígy népszerű volt — még névtelenül is — Ben Turpin, az ismert bandzsa filmkomikus, aki éveken keresztül még Chaptin népszerűségét is felülmulta. Sikereit kizárólag különös állású szemeinek köszönheti.

Andy Gumpnek nagyon érdekes és különös feje van. Az orra hosszú, álla alig van, a nyaka pedig olyan, mint egy gólyáé. A filmkomédiák egyik legnépszerűbb figurája és ezt a népszerűséget fureca fejének köszönheti.

Mack Swain évtizedek óta szerepel amerikai filmekben. Mindig melléfigurál játszik, de a publikum jól ismeri hájas atakját, dupla tokáját, alul széles, felül keskeny fejét. Drámákban és vígjátékokban egyaránt szerepel.

W. C. Fields egyike az amerikai film legrégebbi komédiásainak. Nagy színész és már sok főszerepet játszott.

Mack Swain

Eddie Cantor

Louise
FazendaBen
Turpin

Andy Gump

Jack Duffy

Syd
SmithEd
Wynn

FILMFÉJEK

Kis szeműek vannak, krupliorra és kis bajusza. Különös és neveléses arc ellenére már sokszor megkönnyeztette a mozipublikumot.

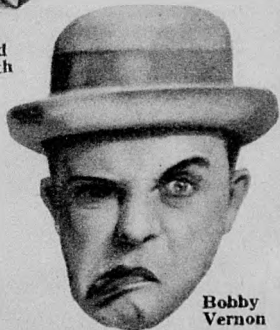
Eddie Cantor tipikus amerikai komikus. Nátunk is jól ismerik, de igazi nagy sikereit Amerikában aratja. Fülel etállókak, szemű nagyok és feketék. Az amerikai közönség úgy hozzászokott arcához, hogy hosszabb időn keresztül nehezen tudja nélkülözni a mozivásznon. Filmszereplését gyakran megszakítja színpadi elfoglaltsága miatt.

Mathilde Comont nevét kevesen ismerik nátunk, pedig már jónéhány tucat filmje került hozzánk. Ő is egyike a film névtelenjeinek. Kövér asszony, széles, pisze orra van és azzal szokta megnevelteni az embereket, hogy eszik. Ugy tud enni a felvevőgép előtt, hogy a nézők szinte látják, amint újabb kilókat hízik.

Louise Fazendának ma már jó neve van. Mindenütt ismerik a világon, de éveken keresztül névtelen volt. Mindenki tudta, hogy ha valamelyik filmben egy nagyon csúnyára maszkírozott nő szerepel, akkor az régi ismerőse, a népszerű komika.

William Orlamond tanáros képének, Whistler Calling nagy orrának, Syd Smith fekete bajuszának, Sam Hardy örökké nevelős arcának, Al Cooke ráncos homlokának köszönheti, hogy a moziközönség megjegyezte az arcát.

A filmvilágban sok érdekes fej van és ha ezeknek a színészeknek a nevét nem is tudjuk megjegyezni, mégis régi jó ismerősként szoktuk őket üdvözlölni, ha időnként feltűnnek a mozivásznon.

Bobby
Vernon

Mathilde Comont

TARKA FILMHIRADÓ

A kis *Haroldot* végre megkeresztelték. *Harold Lloydot*, az ismert komikust — mint nemrégiben megírtuk — kisfiúval ajándékozta meg a felesége. A komikus öröme határtalan volt, mert mindig fiú után vágyott. Eddig ugyanis csak egy kisleánya volt. A kis *Harold* azonban nagyon gyenge szervezettel jött a világra és ezért állandó orvosi felügyelet alatt tartották. Most végre annyira megerősödött, hogy a keresztelőt megtarthatták. Persze, nagy ceremónia volt a *Lloyd*-házban.

Jack London egyik leghíresebb regényét, „A nagy ház asszonykájá”-t már régebben meg akarták filmesíteni és egy évvel ezelőtt az egyik amerikai filmvállalat kerek negyven-ezer dollárt ígért az özvegynek a filmjogért. A nagy író özvegye azonban csak azzal a feltétellel volt hajlandó a jogot eladni, ha a filmgyártót garanciákat kap arra vonatkozólag, hogy a felvételeknél nem sikkasztják el a regény művészi értékeit. Az amerikai gyárak ilyen biztosítékot nem voltak hajlandók adni és ezért a regény nem került filmre. Most végre dr. *Paul Czinnernek*, az ismert londoni rendezőnek mégis sikerült a jogot megszerezni. A filmet *Londonban* fogja elkészíteni és a főszerepet *Elisabeth Bergner* fogja alakítani.

Harold Lloyd, felesége és a kis Harold lárságában

Még Amerikában, a biztosítások hazájában is szokatlanul nagy összeget biztosították be *Mitzi Green*, az ismert gyermek sztár életét. A filmgyár egy millió dolláros életbiztosítást kötött a kisleány nevében. Évenként tizenötezer dolláros díjat kell fizetnie a filmgyárnak.

George Bancroft, az ismert filmgyilkos nyolc hónappal ezelőtt hetvenötezer dollárt kért minden filmszerepért, amit a filmgyár nem akart megfizetni. A színész erre elment a konkurens gyárhoz, de ott sem fizettek neki ilyen magas gázsit. Erre *Bancroft* abbahagyta a filmezést és várt. Most aztán nyolchónapi szünet után az egyik filmgyár mégis megfizeti neki a 75.000 dolláros gázsit.

Antonio Moreno, aki a német filmek korában sok nagy szerepet játszott, eddig csak spanyol nyelvű beszélőfilmekben szerepelt. Most új szerződést kötött egy nagy filmgyárral és eszerint a jövőben angolnyelvű filmekben fog játszani. *Antonio Moreno* egyébként boldog családi életet él. Évekkel ezelőtt egy fiatal özvegyet vett feleségül, aki egy fiúval és egy leánnyal ajándékozta meg.

Amikor Adolphe Menjou még kis szereplő volt, egy ócska kis autót vásárolt magának és azt maga vezette, később pedig, amikor sikerének csúcsponjtjára ért, két hatalmas és drága kocsit vett. Egy időben aztán úgy látta, hogy a népszerű színész kénytelen visszavonulni, de aztán újra visszaszerezte elvesztett pozícióját és akkor, kabbalából, megint üzembe helyezte az ócska autót. Azóta is azon jár. *Menjou* a beszélőfilmmel főleg annak köszönheti nagy sikereit, hogy öt nyelven tökéletesen beszél.

Alice Hunter, *Lubitsch* legújabb felfedezettje, hosszú ideig a filmgyár gépirónója volt, majd gyorsírókisasszonnyá léptették elő. Ügyességével hamarosan feltűnt és ennek köszönheti, hogy *Lubitsch* mellé került és a stúdióban dolgozott. Az volt a dolga, hogy felvétel közben jegyezte a rendező utasításait. *Lubitsch* egy napon így szólt hozzá nevetve:

— Hallja, *Alice*, magának nagyon kellemes hangja van...

— Talán csak nem akar szerepet adni? — kérdezte tréfálkozva a leány.

— Miért ne? — tűnődött *Lubitsch*. — Megpróbálhatnánk!...

Megpróbálták és *Alice Hunter* ma már neves filmszínésznő.

Haidy Schittenhelm, aki régebben többször filmezett, elvállalta a „Portici néma” című film főszerepét. A fiatal színésznő *Brigitte Helm* huga, amiből megtudjuk, hogy *Brigitte Helm* neve honnan származik. Egyszerűen családi nevének utolsó szótagját választotta művésznevéül.

Amin Az egész világ nevet

Szórakozások.

— Anyuskám, adj nekem harminc pfenniget, úgy szeretnék moziba menni!

— Micsoda? Már megint szórakozáson jár az eszed? Tegnap láttál egy autószerencsétlenséget, tegnapelőtt egy felőgést — valószínűleg azt képezed, hogy az élet csak szórakozásokból áll!

(Die Woche.)

Bíróság.

Bíró: Én már magát láttam valahol?

Vádlott: Igen bíró úr, a lánya önagságát tanítottam énekelni!

Bíró: Tizenötévi börtön!
(London Opinion.)

A motorkerékpáros személyi adatai

Rendőr: Házias ön?

Motoros: Ha ez enyhítő körülmény — hát igen!
(Lustige Kiste)

Ismertetőjék.

— Maga felismerte a betörőt, annak ellenére, hogy női ruhába volt öltözve?

— Hogyne ismertem volna fel, hiszen elment egy női ruhakirakat előtt, anélkül, hogy megnézte volna a ruhákat.
(Die Bühne.)

A bűvész.

— Láttad már azt a csodálatos bűvészt? Mindenki róla beszél!

— Ugyan, kérek, szélhámosság az egész!

— Ne mondj ilyeneket! Tegnap egy hamis tizmarkást adtam neki a bűvészmutatványokhoz és egy hibátlan, kifogástalan, igazi tizmarkást adott vissza!

(Das Illustrierte Blatt.)

Orvosnál.

Doktor: Na, legfőbb ideje, hogy eljött hozzám!

Páciens: Tudtam, hogy a mai időkből mindenkinek szüksége van a pénzre!

(Lustige Kiste.)

Iskolában

Tanító: Bizony gyerekek, arra mindig gondoltok kell, hogy az állatok és a növények éppen úgy élnek és éreznek, mint mi emberek. Ezen igazán nincs semmi nevetnivaló Tommy!

Tommy: Tanító bácsi, én csak azért nevetek, mert elképzeltem, mit érezhet egy százlábú, ha tyúkszemai vannak!

(London Opinion.)

Az oroszlankeetree előtt

Feleség: Ugy sajnálom ezeket a szegény állatokat! Elrabolták az arany szabadságukat!

Férj: Ugyan kérek — ők legalább ordíthatnak!
(La Vie Parisienne)

Iskolában.

Tanító: Péter, hogy mondják a férfit többszámban?

Péter: Férfiak.

Tanító: És mi a gyerek szónak a többszáma?

Péter: Ikrek!
(Kölnische Illustrierte Ztg.)

Az idegenvezető.

— Hogy tetszik neked ez a táncosnő?

— A legtökéletesebb idegenvezető!

— Hogy-hogy? —
— Mindent megmutat!
(La Vie Parisienne.)

Fogadás.

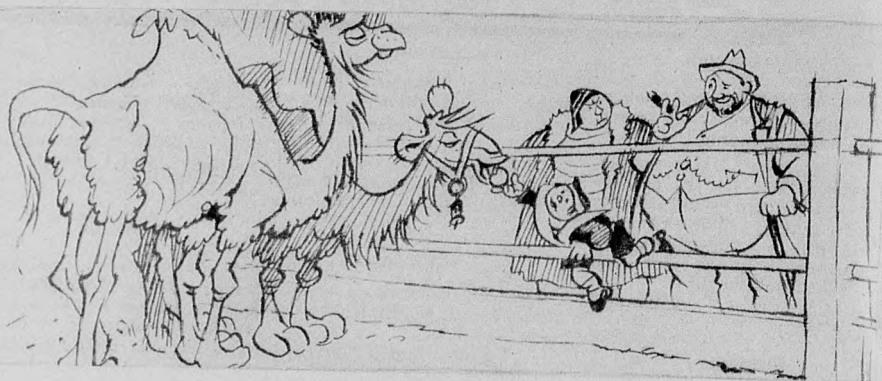
— Fogadok veled, nem találod ki, miért jöttem el ma hozzád?

— Egész bizonyosan azért, hogy pénzt csalj ki tőlem!

— Tévedsz! Azért jöttem, hogy jónapot mondjak neked, ide három márkával!

(Passing Show.)

Állatkertben

— Mondd apus, a kicsi és a nagy teve közül melyik a férj és melyik a feleség?
 — Ez nagyon egyszerű! Jegyezd meg magadnak fiacskám, hogy mindig a nagyobb teve a férj!
 (Meggendorfer Blätter)

Előrelátás.

Schrammel és Kautz egy mulatóban üldögélnek. Tizenkét óra van. Aztán egy óra. Keltő felé Schrammel hozat egy nagy papirzacskót és tizenkét teli hamutányért. Beleszórja a hamut a zacskóba, hóna alá veszi, aztán kalapját fejébe nyomja és elindul hazafelé.

— Mire való ez a komédia? — kérdezi Kautz.

— Kedves barátom, holnap érkezik meg téli utazásából a feleségem! Neki az a szokása, hogy először a kályhához megy s megnézi, mennyi hamu van benne! Ebből következtet arra, hány estét töltöttem otthon és hányat házonkívül... (Muskelen.)

Ő ismeri...

— Három hónapot töltöttem a fogházban ártatlanul és egyszer sem látogattál meg te hátlan, te!

— Nem baj drágám, majd legközelebb kipótólok!
 (Le Sourire.)

Segítség!

— Halló főkapitányság! Itt Krautschmidt né lakása! Kérem azonnal jöjjenek ki! Betörő van a lakásban!

— Halló, ott Krautschmidt né beszél?

— Nem kérem — a betörő!
 (Lustige Blätter.)

Az állathangimitátor.

— Hölgyeim és uraim, most egy szerelmes oroszán hangját utánoztam Önök előtt. Van még egyéb kívánsága valamelyik jelenlevőnek?

Egy hang a publikum köréből:

— Utánozzon most egy szerelmes heringet!

(Lustige Blätter.)

Különös gyász.

Manon: Hogyan, egy négerrel járkálsz táncolni?

Musette: Oh igen. Szegény Emilem alig három hete, hogy meghalt, még nem tűrhetek mellettem más színt, mint feketét.
 (Le Rire.)

A szimpatikus kolléga.

— Fröhlich kollégám minden este meglátogat bennünket és a feleségemmel hármashoz römizünk.

— Kellemes ember a privát érintkezésben Fröhlich?

— Hogynye, mindig veszít.
 (Karikaturen.)

Jellemző a mai viszonyokra.

— Azt hiszem, rövidesen új autót kell vásárolnom.

— Miért, mi történt a régivel?

— Nem tudom a javítást kifizetni!

(London Opinion.)

Még egy iskolavice!

— Tommy, ha neked 5000 márkára van szükséged egy üzletnyitáshoz és csak 2000 márkád van — mi hiányzik neked akkor?

— Egy hitelező — tanító bácsi!

(London Opinion.)

A legújabb skót vice.

Egy szálloda háziszolgálója elmentyeit meséli kollégáinak:

— Egy skótnak négy nehéz bőröndjét vittem fel a harmadik emeletre! Mikor felérkeztem, valamit a kezembe nyomott és azt mondta: Itt van egy kávéra való... tegye le!

— Egy schillinget adott?

— Dehogy! Egy darab kockacukrot!

(Die Bühne.)

Nem lehet tudni.

— Boldogsággal végződik a regény?

— Azt nem lehet tudni. A végén csak összeházasodnak!
 (Punch.)

Az ifjú diplomata.

— Tommy, utoljára kérdzem, jó kis fiú leszel, vagy sütemény nélkül akarsz aludni menni?

— Anyu, milyen sütemény jöhet számításba?

(Tit-Bits.)

HÁROM SZOPRÁN ÉS EGY TENOR

REGÉNY

IRTA VICKY BAUM

FORDÍTOTTA
C. DEKE MARGIT

Eltz Kerckhoff és Dima Dimatter a zeneakadémia legtehetségesebb növendékei. Mind a kettő szerelmes a hőstenorba, aki tanáruk. Rassiem a „Mesterdalnokok“-ban remekel. Otthon izgalommal várja: felesége, Maria Kuczovszka, a híres énekesnő értesíti, hogy amerikai turnéja előtt Brüsszelben lép fel. Nem jönne-e oda néhány órára? Rassiem odautazik, de a szeszélyes művésznő azzal fogadja, hogy már elterjedt az estlély. Késő éjjel benyit hozzá Kuczovszka és vad szerelmi hangulatban újra megtalálják egymást. Másnap Rassiem későn, holtfáradtan állít be az órára, nem is tartja meg. A lányok izgatottan beszélnek róla. A körülrajongott művész felesége után vágyódik, züllik, iszik. Bayreuthi vendég szereplése előtt Gelfius tanár fölkeresi. Rassiem fölényesen beszél a leányokról, akiket most a lakásán tanít. De délután elragadja Dima kibontakozó művésze és bimbózó szépsége. Az énekóra veszedelmes mámorából Dima visszacsöppen kispolgári otthonába. Silberling úr, a kis keleti haját hegedős a Lucas-lánynak udvarol. De semmiáron sem hajlandó vállalni a viszony következményeit és a lány eltűnik. Rassiem az eltűnt leány énekszámát Elizre bizza és Eliz komoly sikert arat. Dimát föltagatja a keserűség. Eliz anyja halála közeledését érzi. Ébren virraszt mellette s bántó fejfájását morjtuminjekcióval mulasztja el. Az asszony kiszenev. Eliz kábultan jár az uccán és találkozik Rassiemmel. Az Rhodaunba viszi, vigasztalja, mesél neki az életéről és Eliz boldog. Maria Kuczovszka egyetlen mozdulatára Rassiem ismét utánarohan Sophie Dimatter, a baterina büszkén olvassa az újságban leánya sikerét.

Tényleg, nagyon megszépült az utolsó hónapokban. Úgyszólván kivirágzott. Nyolc kilót hízott is, egész alakja érettebb most. Válla nem olyan csontos, a melle kerek, egész nyugodtan hordhat kivágott ruhát. Igen, a magasságát apjától örökölte, a gróftól, de a formái — itt Sophie kisasszony tetszelegve nyújtotta ki gömbölyű karját.

Hát bizony, nekem is voltak sikereim, és ami azt illeti, negyven év se vénített meg. Negyven év csekélység. Párizsban még az ötvenéves asszonyoknak is akad imádójuk. Bécsben sincs másként. Teszem azt — Polnár úr is — milyen finom úri ember. Magyarországon van birtoka, esinos férfi és nem veri fogához a garast. Megmondta elégszer, hogy szeretne tisztességes összeköttetést a balettel és hogy Sophie kisasszony kerekded formái megzavarták lelki nyugalmát.

Na, hiszen majd elvállik.

Most megint a kritikákhoz fordult. Hát igen, a mérvadó körök. Itt van elsősorban Rassiem, aki érdeklődik a gyerekek iránt, persze csak mint tanára. Aztán a gróf, a jelenlegi miniszter, az nagyon sokat tehet érte. És mindenekelőtt Blaulich a mindenható ügynök, aki hallotta most a növendékhangversenyen és nagyon érdeklődött iránta.

Blaulich úr valóságos fejedelem a színház világában, tehetségekre vadászik, örökké üzletekkel van tele, hivatalból rajong minden leendő nagyságért. Járja a világot szakadatlanul, örök hajszában.

És ez a nagy ember, éppen a napokban üzenete, hogy szeretne Rassiem és Dimatter kisasszony társaságában tölteni egy estét. Ma van ez az este és Sophie kisasszony azért üldögél éjjel után még egyedül itthon, azért sóhajtozik fejesóvalva, mikor a szomszéd szobában a falóra zörögve elüti az egy-et. Elvégre se Rassiem, se Blaulich úr nem örvendenek valami szeplőtelen hírnévnek.

Nem sokkal ezután óvatos zörgés, kottorászás hallatszott a külső ajtó felől, vilánykapcsoló csattan és Dima áll benn a nagy tükör előtt.

Kicsit sápadt és kihevült, haja rendetlen, szeme nagyon sötét. Halványsárga, majdnem elégáns ruha van rajta és selymesen csillog mellén, vállán, ahol megfeszül.

Bágyadtan lecsúsztatja válláról a világos estélyi köpenyt, le se hajol utána, pedig a földre hullott...

— Fáradt vagyok — nagyon fáradt, súgja tükörképének.

— Dima — szól be a félig nyitott ajtón Sophie kisasszony és Dima most veszi észre, hogy ott van.

— Még ébren vagy? Jó estét — mondja hangosan, idegesen.

— Gyere beljebb, mit ácsorogsz ott olyan soká.

Dima felemeli a köpenyt, még egy pillantást vet a tükörbe végigsimítja a haját.

Sophie kisasszony közben felállt, hogy a nagylámpát meggyújtsa.

— Ne, Sophie, ne csinálj világosságot, szörnyen fáradt vagyok, le akarok feküdni — mondja Dima kicsit ijedten.

— Milyen későn jössz, már igazán aggodtam. És mi van veled? Az arcod csupa tűz és a hajad egész kócos.

— Nagyon siettem.

— És az én finom köpönyegemet a földön húzgárod? Majd máskor is kölcsön adom. Nicsak, elszakadt a ruhád?

— Elszakadt? hol? — kérdi ijedten Dima. Aztán hirtelen megadással gondolja: Mire jó ez a komédiázás, aki rámnéz, ugyanis kitalálja.

— Nézd, itt az alján ez a szép csipke, végig le van szakadva.

— Ráléptem a sötét lépcsőn, Sophie most az előbb...

Sophie kisasszonyban egyszerre elárad a nagy gyöngédség, ahogy ott áll előtte ez a nagy darab lány, ijedten nézegetve a leszakadt csipkeszegélyt, Odahúzza magához, az ágy szélére.

— Na, nem baj, a csipkét majd felvarrjuk, mesélj inkább valamit, Hol vacsoráltatok? Blaulich kedves volt hozzá? Mit mondott? Igérte, hogy protezsál, szólj már valamit?

Dima nagynehezen összeszedte a gondolatait.

— A Grand Hotelben vacsoráztunk, nagyon finoman, pezsgő is volt. Blaulich undorító, hogy nézi az embert! És az a csúf, szőrös keze! Azt hiszen nagyon ki-

— A legjobb fenyőfürdőt az önök Pllavin fenyőfürdő tablettái révén készítettem, mert hatásával nagyon meg voltam elégedve...

Keeskemét, 1931 február 15.

B. Lászlóné.

nos lett volna, ha Rassiem ott nincs.

— Na, az se valami szent férfiú. Elég nehezen szántam el magam, hogy elereszszetek velük, de hiába, ez vele jár. Szerződésről nem volt szó?

— De igen, őszre Prágába akar szerződletni.

— Gázsi?

— Négyezer schilling kezdőfizetés. De Rassiem nem ereszt, még egy évig okvetlenül tanulnom kell, akkor jobb ajánlatot kaphatok.

— Ugyan, kérlek, én azt hiszem, éppen eleget tudsz már, ha Blaulichnak jó, meg a kritikásoknak, akkor Rassiemnek is jó lehet.

— Oh, Sophie, dehogy tudok, semmit se tudok. Mit kínlódom Izoldával, sehogyse megy — nem megy.

Dima fejből hirtelen kiszorul minden, csak erre gondol, az első felvonás leközdhetetlen nehézségeire. A szavakra, amelynek titkos értelme nem akar megvilágosodni, az ismeretlen, mérhetetlen fájdalomra, amit képtelen átélni a halálvágy feneketlen mélységére. Hiszen még azt se tudom, szereti-e Trisztán kezdettől fogva Izoldát, vagy csak a bájital után?

— mondja szórakozottan, maga elé.

Sophie kisasszony kurtán elintézi a kérdést:

— Ami Prágát illeti, igaz a van, az nem neked való, ott csupa csehek vannak.

— Igen, csehek vannak — Dima jóízűen nevet és megkönnyebbedve nézi az anyja gömbölyű kis gyerekarcaát. Anyám. — mondja váratlan ellágyulással, — édes, buta, kis mamácskám. — Most lefekszem, Sophie, fáradt vagyok. Jó éjszaka!

— Aludj jól, de holnap mindent elmesélsz!

Dima nem mozdul az ajtóból.

— Akarsz még valamit?

— Mondd Sophie, haragszol, hogy ilyen későn jöttem.

— Kicsit, de most feküdj le.

— Ne haragudj, kérlek, ne haragudj — aztán egész halkán teszi hozzá, nehogy megbántsa: — Anyuskám.

Sophie kisasszony nem hallotta ezt a szót, de mégis megkérdi:

— Akarsz egy puszit? Gyere ide.

— Nem megyek már — Dima gyorsan betette az ajtót. — Ezt nem. A szája még tele van ezer bolond csók ízével...

De Sophie kisasszony józan utószavát még hallotta a zárt ajtó mögött:

— Ha Guszti jön, megmondhatod neki, hogy szégyelje magát, ilyen egy szemét.

Dima vállat vont, hangtalanul nevetett... Keskeny lányosolyája ott állt a fal mellett, a vászon hús kékesfehérsége, ki-világított a sötétből. Mintha dideregne a forró ákácillattal terhes éjszakában.

Lázás arcát a párnákba fúrta; édes — édes — hátán borzongás futott végig, vére zúgott, zajlott az utolsó napok forrón kavargó emlékeitől, levetkőzött, megállt az ablakban meztelen lábbal, aztán a tükörben nézte hosszú, karcú testét. Két kezét szemérmes, de öntudatos mozdulattal keblére szorította, végigsimítva a remegő, kék ereket. És lehúnyt szemmel, más, lázban remegő, erős, kezeket érzett.

Most megrörent a külső ajtó és egy perccel később Guszti állt a világos ajtókeretben.

Dimának éppen annyi ideje volt, hogy hírtelen bebújjon az ágyba és lecsavarja a villanyt.

— Dima — kérdezte a nénje óvatosan — régen itthon vagy?

— Nem nagyon.

Guszti most a belső szoba felé intett: Alszik már? Dühös volt rám?

— Azt izeni, hogy szégyeld magad és hogy utolsó szemét vagy.

Guszti nevetett, aztán odalépett az ágyhoz. Nagyon csinos volt úgy, világos nyári ruhában, nedvesen csillogó szemekkel. Mozdulatai szokatlanul puhák voltak és könnyű bor, parfóm és ledérség illata áradt belőle.

Az előszobából beszűrődött a lámpafény.

— Nézd, itt elszakadt a ruhád — mondta Dima halkán és érezte, hogy elpirul — Guszti, Guszti — elszakadt a ruhád.

— Oh, ne mondd! Biztos a villamoson történt, emlékszem, megakadtam a le szállásnál, zsúfolásig tele volt a koesi... Guszti ijedten és túlgyorsan beszélt.

Dima rámosolygott, szemtelenül és egyben gyöngéden, megértően. És akkor Guszti odaborult az ágyára, boldogan sutogta:

— Két hét múlva megesküszünk — de te, Dima! — Te, a te ruhád nem szakadt?

— Mit beszélsz, — Dima úgy tett, mintha nem értené, ujjai a nénje lágy nyakszirtjét simogatták.

— Láttalak ma este, Dima — éppen bezálltál az autóba vele, aztán befordultatok a Schwarzenberg-park mellett, a lakása felé.

Most már úgyis hiába minden — gondolta Dima szédülő fejjel, a torka égett, Guszti közelebb simult hozzá és fülébe súgta: — Akkor most te is tudod már, hogy milyen az... — boldog vagy, mondd?

Dima nem szólt. Boldog? — gondolta magában. — előbb minden csalódás, fájó üresség és a nyomasztó kérdés: emyi az egész...? Aztán később egy éjszaka... mikor könnyben ázva fekszik az ember és magára eszmél, érzi a testét, a szomjúságot, a gazdagságot és sirni szeretne.

— Boldog? hát tudhatja azt az ember.

— Oh, ha Sophie sejtene — súgta Guszti, — micsoda arcot vágna! A kis ártatlan, a szeplőtelen csillag. Ha valaki nem szorul rá — mi?

— Oh, Guszti, ne beszélj így, mit tudod te!

— Én ne tudnám! A szerelem csak szerelem, hőstenor, vagy egyszerű hegedűs — igazán mindegy. Az enyém legalább tisztességes ember.

— Jó, jó, Guszti, én igazán kívánom, hogy boldog légy vele, de engem hagyj békén a tisztességgel, engem hagyj ki egyáltalában, nekem elég volt ebből. Dima összeszorította a száját és bár egész halkán beszélt, mégis mintha kiabált volna. — Virstli hagymával minden este — kicsi szoba és lompos cseléd — ez nem nekem való, — nem, elég volt belőle. Ki innen, máshova, fölfelé, akarom! Megragadom az életet, érezni akarom milyen szép, milyen gazdag, milyen nagy!

Két kezét kinyújtotta a levegőbe — mintha magához ragadna valamit, amit megnevezni nem tud, Guszti szomorúan és kicsit zavartan csóválta a fejét.

— Hiszen én nem irigylem tőled — mondta. Attól se félj, hogy elárulak, legyen boldog mindenki a maga módján, de hidd el, az ilyesminek sosincs jó vége. A

Kiadó azonnaira 4 szobás komfortos uccai lakás újonnan festve központi fűtéssel, továbbá 2 szobás udvari lakás olesó bérrel és egy autógarázs. Bővebbet VII, Dohány ucca 12, portánál

Gummi

harisnya, haskötők, szervetők, betegápolási és higiénikus cikkek

Weszely és Társa utóda Nagy Károly Frigyes, Budapest, IV, Apponyi tér és Veres Pálné u. sarok. Árjegyzék ingyen. Tel. Aut. 833—26

szerelem elmúlik és akkor mit csinálsz? Semmi se marad.

Dima még mindig szorongatta kifeszített ujjakkal az ismeretlen valamit, az egész búbajos, forró, nagy életet.

— Nem múlik el, nem akarom, ez a szerelem nem...

— Oh, oh, most már igazán nevetnem kell rajtad, nem múlik el! Rassiem... Akinek egy viszonya se tart két hónapnál tovább? Na hallod!

Dima elkomorodott: — Ez nem viszony. Velem nem lehet viszonya senkinek.

— Hát mi a csuda? Talán bizony jegyesek vagytok? Rassiem úr talán feleségül akar venni?

— Lehet — mondta Dima bátor, csengő hangon. — Ha én akarom, ha én *mindenáron* akarom, talán feleségül fog venni.

Gusztí most már nem nevetett. Eltátotta a száját és megdöbbenve bámult a hűgára.

— Mert fogom — tudd meg, szorosan fogom, maga mondta, hogy senkinek se adta magát olyan egészen...

— Persze, persze, ezt a frázist már hallottuk egy párszor.

— Nem frázis — és Dima szíve fájdalmasan összeszorult. Eszébe jutott a hang, a részeg, forró, mélységesen szomorú hang... — a tied vagyok olyan egészen, ahogy nem voltam még asszonyé soha — egyet kivéve, egyetlen egyet...

Dima jól tudta, hogy ez nem frázis, átélté újra a szorongással teli, súlyos pillanatokat, mikor ennek az asszonynak az árnyéka közéjük tolakodott. Ott lebegett, megfoghatatlanul, mint egy elhangzott kiáltás. Mikor egy mosoly hirtelen kettészakadt, az ölelő kar lehullott, a szerelmes szó elfulladt, mikor a mámoros mosoly hirtelen letörölte egy átsuhanó emlék gonosz fájdalmat hagyott a helyén.

— Meg kell ragadnom erősen — nem érzetem el — suttogta magában.

— Szabad kérdeznem, hogy akarod ezt elérni, talán külön recepted van — kérdezte Gusztí.

— Van, tőle magától kaptam, egy másodpercre se feledkezem meg róla. Sose szeress túlságosan, aki jobban szeret, az elveszti a játékot. És ahogy ezt mondta, keze ökölbe szorult a takaró felett.

Gusztí egy darabig gondolkodott a böl-

ceségen — könnyű mondani, — állapította meg rezignáltan. — Ne szeress túlságosan. Hát mit csinálsz? Tehetsz ellene?

Dima kinyújtotta kezét az éjjeli szekrényke fölé, oda volt készítve a Trisztán-kivonat. — Látod, ez az, ez segít. Dolgozni veszettül, ha az embernek fejére akar nőni a szerelem. Nem kell! El ve! — És egy mozdulattal ellökött magától minden szerelmet, vágyat, mámort, kínt és édességet, ezt az egész furcsa, bolond életet.

— Látod, Gusztí, itt van, ezt az első felvonást ki kell dolgoznom, nem boldogulok vele.

— Hát kezd a másodiknál — jegyezte meg Gusztí szórakozottan. A huga túlságosan sok furesa gondolatot kavart fel benne. Ez a nyakas jószág még tényleg képes rá, hogy ujja köré csavarja azt az embert és akkor megkaparintja az óriás gázsít, autót villát. Akkor aztán csücsülhet mellette az ember mint Edlingerné, mint kispolgári, semmi nőcske, kóristahölgy, mint Kruschina úr, a kellékes lánya.

— Jó éjszakát — mondta kicsit idegen, kicsit bágyadt hangon. — Ha azt hiszed, hogy ki tudod erőszakolni, én kívánom neked.

Dima gondolatai messze jártak... Sötét lett, a szobákban elnémult minden nesz. Akácillattal volt terhes az éjszaka. És akkor megjött újra a vágy, az olthatatlan, minden ölelésből újra támadó vágy... Most... most... ez a második felvonás kezdete... Izolda még hallja a kürtszót, sokáig hallja, pedig nem akarja hallani. A forrás zúg, a lomb susog, nem a kürt, oh nem, az elhangzott rég. A mardosó vágy türethetetlen, a hű cseléd, a hívek aggodalma minden iszonyú teher. Ibolyakék az éjszaka és minden perc visszahozhatatlan. A fáklya még mindig lobog. Nem akar kialudni, a szerelem nő, dagad, mint a tengerár. Jöjj, oh jöjj, hozd bár a halált, jöjj halál, jöjj éjszaka! És Izolda hátraveti a fejét. — Jöjjön, aminek jönni kell.

Gusztí a szomszéd szobában felriad fél-álmából, csupasz lábak topogását hallja.

— Dima, mit csinálsz, még mindig fenn vagy?

— Beállítottam a vekkert hét órára.

A JÓ VARRÓGÉP

PRECIZIÓS
MUNKA. —
E Z É R T:

ÓVATOSSÁG
A BESZERZÉSKÉL

holn
egy
négy
kezd
Fel
lett
öml
gyad
aszfa
patin
égre.
Ra
tályr
ad l
akik
tást
és ki
mern
—
szava
től-eg
korla
a ha
kritik
úr n
megy
hol le
ének
lingén
vetett
kell a
kiadn
Solfej
légzés
masa
gyak
matte
mert
Kerel
vetlen
ben s
magá
kis h
lépett
jét. A
bizal
Gel
lett é
dot.
Vigyá
Ne fe
a sok

holnap sokat akarok dolgozni — feleli egy lázasan remegő hang. Július 3-án négy órakor van az utolsó óra, ötkor kezdődik a vizsgai hangverseny.

Fehérruhás lányok ülnek egymás mellett kicsit izgatottan, a hőség csakúgy ömlik a falakról. A zöld függönyök bágyadtan lógnak, nyitott ablakokon maró aszfaltszag árad be. Odaát a Karlskirche patinás kupoláj rajzolódna a kék nyári égre.

Rassiem fehér teniszruhában sétál osztályról-osztályra, valami búcsúbeszédfélét ad le mindenütt. Jótanácsokat azoknak, akik őszre visszajönnek, szigorú utasítást azoknak, akik elhagyják az iskolát és kis vidéki színházakban fogják megismerni a nagy életet.

— Vigyázní, gyerekek, a kollégák szép szavaira ne dőljetekek be, mind disznó egytől-egyig. Bach kisasszony, staccatogya-korlatok minden nap. Lorm, kiereszteni a hangot, nem gurgulázni és minden kritikát beküldeni nekem, érte. — Lorm úr mélyen meghajol, ő nagyon messzire megy. Revalba. El se tudja képzelni senki, hol lehet az. Ma este a Bajazzo prologusát éneklí a hangversenyen és tízennégy schillingért beszerzett valami uraságoktól levetett frakkot, külön erre az alkalomra.

— Wied kisasszony, magának spórolni kell a hangjával, gondosan beosztani, nem kiadni az egész erejét az első felvonásban. Solfeggiokat énekelni mindennap i-re és légzési gyakorlatok mindennap szorgalmasan. Ez különben mindenkinek szól, gyakorolni, gyakorolni. Nézzétek meg Dimattert, mennyit haladt ebben az évben, mert szépen szótfogadott.

— Magának nem szól, amit mondok. Kerekhoff kisasszony, magának most okvetlenül pihenni kell egy darabig, különben sose múlik el a katarusa. Túleröltette magát az utolsó hónapokban, ezt a finom kis hangoeskát kímélni kell, igaz? Odalépett Elizhez, fölemelte lehajtott kis fejét. A lány szájaszéle remegett, de szeme bizalmasan, melegen mosolygott.

Gelfius zilált hajjal ült a zongora mellett és most váratlanul leüdütt pár akkordot.

— Breitenstein, maga Olmützbe megy. Vigyázzon, ott nagyon sok a szép lány. Ne felejtse el, hogy tenor, Tilos az ivás, a sok cigaretta és főleg a nők. Csak szo-

lid élet mellett őrizheti meg a hangját.

Erre már nem állhatta meg Gelfius, jóízűen nevetett, olyan őszinte ártatlan jókedvvel, hogy nevetése átragadt a többire.

Rassiem végignézett az osztályon, abbahagyta a mondatot és méltósággal jelentette ki:

— Most még át kell mennem az irodába, vizontlátásra addig is. Megfogadni, amit mondtam. — Az ajtóból visszaszólt, csak úgy félvállról: — Dimatter kisasszony, a hangverseny után még beszélni akarok magával.

— Igenis, tanár úr.

Az ajtó becsukódott mögötte, vége volt az utolsó órának. Csak a kölnivíz, cigaretta és angol szappan szaga lebegett még jó darabig a levegőben...

Gelfius leüdütt két akkordot. Azután hirtelen becsukta a zongorát.

— Hát gyerekek most búcsúzzatok a szentelt falaktól, ahol minden Rassiemmel van tele. De ne bőgjetek, a könnyeket nem nézhetem.

Dima állt fel először, kiment. Halvány-sárga ruhájában majdnem elegáns volt. Utána következett a többi, leghátul, Gelfius mögött Eliz, aki most is tétovázott egy percig az ajtóban, hátrafordult, meghatottan magabavésett minden apróságot.

Isten áldjon, tí zöld függönyök, barna kottatarlók, végig a falak mentén, fehér üveggolyók a lámpák alatt, nagybetűs hirdetések itt az ajtó mellett, Isten veled, nagyhasú kályha, vén kopott zongora. Isten veled te fal, amelynek hasadékaiban arcokat látott az ember, mikor énekelte...

A folyosó sötét volt és elhagyott. Gibich néni éppen csomagolta a kötését.

— Tudja mit állapítottam meg, Kerekhoff kisasszony — mondja Gelfius, — maga minden ajtóban megáll, mintha várna valamit.

Eliz gyorsan odafordul: — Tényleg, észrevette? Milyen furesa.

— Jól tudom, hogy disznóság valakitől megkérdeni, mire gondol. Az ember éppen úgy követelhetné, hogy vetkőzzön le az ő kedvéért, sőt, ha komolyan vesszük, ez még rosszabb. De mindamellett, ha lehet, mondja meg mire gondolt most itt az ajtóban, nagyon szeretném tudni.

— Édes istenem, nem olyan könnyű megmondani, hogy mire gondol az em-

A SINGER VARRÓGÉPEK A LEGJOBBAK
FIÓKOK MINDENÜTT! + SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ber, Milyen szép a Karlskirche kupolája, meg a zöld függöny, meg hogy a zongora födele repedt és télen mindig odaesik a kályhából a tűz fénye. És hogy itt szokott állni Rassiem, mikor prédikál és hogy a falak olyan kedvesek, szeretem őket.

Eliz egy percig hallgatott, aztán hozzátette: — Eh, bolondság. Olyasmit gondoltam: Isten veled te szoba, ki tudja, látlak-e még...

— De hiszen jövőre még ittmarad az iskolában?

— Igaz, itt maradok, de az ember semmitse tudhat, igazam van, Gelfius?

Gelfius nem szólt és akkor Eliz még hozzátette. — Nem is köszöntem meg a virágait. Úgy örülök nekik mindig.

Gelfius kétségbeesetten feszengett: — Virágok? Mitféle virágok? És megköszönni? Hogy túlozhat valaki ennyire. Hajszájai láthatóan ágaskodtak és az arca sötétbarna lett, ami nála a pirulást helyettesítette.

Eliz tudniillik az anyja halála után egy esokor kócos, nyomorék szegfűt kapott, ugyanabból a fajtából, amelyikből az a két szál került akkor a hangversenyen. Tudta, hogy csak Gelfiustól származhatnak. Azóta is többször várt rá itt is, ott is egy-két szál cérnával összekötözve, nedves njságpapírra csomagolva. Éppen ez hatotta meg.

Tudta, hogy csak egy helyen kapni ezeket a nyomorék szegfűket, egy öreg, félkarú asszonynál, odaát az uccasarkon.

Gelfius kétségbeesésében más témát ajánlott.

— Beszéljünk talán egyébről. Mit tervez a nyárra?

— Nem tudom még. De mondja, régen akarom kérni, nem látogatna meg egyszer, olyan egyedül vagyok. Anyám meghalt, apám egész nap dolgozik. Senkise jár hozzánk. Dima mostanában úgy elzárkózik, olyan idegen lett, énekelnem se szabad és Rassiem, hiszen tudja, milyen szeszélyes.

— Rassiem? Mit akar Rassiemmel?

— Hát egyszer kedves és dícsér, akkor azt hiszem jószível van hozzám. Másnap énekelni szeretnék egész nap örömmében, aztán megint rám se néz. És ez fáj. Nagyon szeretem.

— Tudom — mondta Gelfius csöndesen. — És otthon az ember órákhosszat

csak a falakat bámulja, nincs senki... nincs egy ember, akihez szóljak...

Gelfius arca még egy fokkal sötétebb lett: — Hátha egy embert keres, akkor... akkor természetesen bátorkodom, akkor eljövök szívesen. De én nem vagyok társasági ember, nem fogok odailleni a maguk finom házába. Nézze, Kerekhoff kisasszony, megmondom nyíltan, én egy hatodrangú mulatóhelyen zongoráztam évekig. Tudja mit jelent ez? Nem, én nem vagyok finom ember. Túlságosan rossz sorom volt fiatal koromban...

— Úgy szeretném, ha lenne egy jóbarátom — mondta Eliz gyöngéden és megfogta a kezét. — Úgye, eljön, megígéri?

Gelfius bölintott, elrántotta a kezét. Zavartan hátranyúlt a kabátzsebébe, ahol egy kötet Nietzsche és Sophokles Antigoneje duzzadt. Az ember megteszi, ami telik tőle — gondolta kuszán. — Tanul, olvasgat, csiszolja magát.

A folyosón, a tükör előtt zajongva lökdösődtek a lányok. Gibich néni éppen feltette ünnepi kalapkját a hamis hajfonatra, a lányok pedig szerepeltek a hangversenyen, ruhájukat, fűrtjeiket igazgatták.

Dima az egyik ablakhoz támaszkodott szótlanul és gondolatban még átfutotta az Oberon nagy áriáját. Szeme véletlenül odatévedt egy kis szívre a falon. Cifra H. és R. betű ékeskedett benne. Ni csak, az én szívem, gondolta és meghatottan elmosolyodott. Egy fél évvel ezelőtt még ez volt a szívem és most.

— Maga tényleg marad még egy évig? — kérdezte most már éppen harmadszor a tehetségtelen kis Bach. — Micsoda felesleges időpazarlás.

Ebben a többiek is egyetértettek, még Gibichné is.

— Az ám, ki menjen állásba, ha nem Dimatter, az iskola díszje?

— Maga a legjobb énekesnő az egész akadémián — kedveskedett Lorm úr, kitéve magát a veszedelemnek, hogy a többi mind megharagszik rá.

— Hagyjátok békém, biztosan oka van, ha itt marad — jegyezte meg Breitenstein, a tenor és nyakkendőjét merészebb eszmóba igazította.

— Rassiem azt állítja, hogy még tanulnom kell, nem elég, amit tudok.

(Folytatjuk)

Gyors borotválkozást a Morissem borotvakrém révén értem el, mert szappan, eset és víz használata nélkül 3 perc alatt készen voltam, míg azelőtt a borotválkozás nálam 20 percig tartott.

Budapest, 1931 április 5.

D. Kálmán.

a 53-ik o
híreink
Az ol
sem hag
után üg
polyi, t
az EIA

Az op
közel hat
mészetese
A magá
kesnő és
társaság
előadásol
meg. Ma
Párall
mult hélé

A rádi

Ezen
[f]olta gy
a város eg
tudna vé
támadásb
a neuyor
kábel köt
Természe
mikrofon
be tudjor
fázisairól
nagy örö
miután a
impresszi
A ném

Euró

miután h
lehet venr
Némele

átvette

A német

a 53-ik oldalhosszon. Következik legújabb rádió-híreink elmondása.

Az olasz rádió-társaság a nyár beálltával sem hagyja abba az operaközvetítéseket, miután úgy a Scala-színház, mint a római, nápolyi, turini és genovai operaház becsuktak,

az EIAR a nyári hónapokra rádióopera-staggonet szervezett.

Az operatársulat helven magánénekesből és közel hatvan tagú énekkarból áll, amelyet természetesen megfelelő számú zenész egészít ki. A magánénekesekből tizenkilenc szoprán énekesnő és tizenhét tenorista áll az olasz rádió-társaság rendelkezésére, amely a rádióopera-előadások sorozatát a „Turandot”-val kezdi meg. Más.

Páratlanul érdekes helyszíni közvetítés volt múlt héten este a newyorki rádióban.

A rádióriport címe „Légi támadás New-York ellen” volt.

Ezen az estén ugyanis az amerikai légi flotta gyakorlatozott New-York felett, hogy a város egy esetleges újabb háborúban miképpen tudna védekezni a repülőrajok ellen. A légitámadásban hatszázötven repülőgép vett részt, a newyorki rádióállomást pedig közel ötven kábel kötötte össze különböző fontos pozíciókkal. Természetesen a repülőgépeken is elhelyeztek mikrofonokat, hogy a megfigyelő tiszt pontosan be tudjon számolni a légitámadás különböző fázisairól. Az amerikai légi flotta parancsnoka nagy örömmel járult hozzá a közvetítéshez, miután a közönséget meg akarják kérdezni impresszióikról. Más.

A német Heilsberg, úgy látszik,

Európa egyik legjobb adóállomása,

miután hírek szerint Stockholmban különösen lehet verni detektoros készülékekkel. Más.

Németország

átvette a vezetést Európa rádióhallgatóinak statisztikájában.

A német birodalmi postának ugyanis három-

millió-hétszázötvenegyezer rádióelőfizetője van, míg az eddigi vezető Angliának „csak” hárommillió-hatszázhuszonegyszer. Más.

Nemrégiben mutatták be Berlinben

az első rádió céljaira írt operát,

a „Malpopilát”-t, amelynek szerzője Walter Gohr. A szaksajtó ebből az alkalmából erős kirohanást intézett úgy a rádió-társaság, mint a szerző ellen, amennyiben szerintük az új opera még kísérletnek is gyenge. Más.

Kanadában szigorú rendeletet bocsátottak ki, amelynek értelmében a jövőben

csak azok a munkások igényelhetnek munkanélküli segélyt, akiknek nincs rádiójuk.

Az indokolás szerint ugyanis a rádiózó munkanélküli a segély bírlókában nem is gondol arra, hogy munka után nézzen. Más. Az osztrák RAVAG megbízta Schanzer és Walldorf operétszerzőket, hogy

írjanak egy rádióoperettet.

A két fiatal szerző örömmel vállalta a megbízatást és a rádióoperett bemutatója már valószínűleg a jövő hónapban lesz. Más.

Farnő szigetén, Dániában egy festő

az országút mentén elhúzódozó telefon-dróthoz hozzákapcsolta rádióleadó készülékét.

ahonnan gramofónhangversenyeket és felolvasásokat tartott. Ezért a környék lakosságától természetbeni honoráriumot, lojást, csirkét stb. kapott, mindaddig, amíg a dán posta-igazgatóság rá nem jött a dologra. A farnői telefonelőfizetők ugyanis panaszkodtak, hogy beszélgetésüket állandóan zavarja egy hang és ennek az alapján nyomozták ki a lilokzatos rádióleadót. Az értelmes festő az engedély nélküli Studio miatt súlyos büntetést kapott. Más.

Mai rádióhíreink elmondását befejeztük. A viszontolvasásra a jövő héten ugyaníll.

A BUDAPESTI HIRLAP
vasárnapi képes melléklete
a magyar újságírás szenzációja

A DÉLIBÁB SZÍNHÁZA

A NADRÁGTARTÓ

SZOMORÚ VIGIÁTÉK FARAGÓ SÁNDOR

Ezen darab előadási joga kizárólag a „Komédia“ színházi ügynökségnél szerzhető meg

Személyek : {

- Lilly
- Jámbor Lajos
- Dugovics
- Török Mór
- Törökné
- A tanító
- Egy kislány

(Török Mór pemetejafvai vegyeskereskedése. Egyszerű bolt, ahol mindent kapni az ostornyéltől a koporsószigig. Odakint istentelen tél van, az üvegajtón keresztül látni, hogy hazazik. Amikor a függöny felgördül, Török egyszerű vidéki, joviális, kedves zsidó szatócs egy létrán áll, a szappanokat rakja katonás sorrendbe. A felesége, Rozál asszony, ötvenéves, kövérkés hölgy, a kasszában ül. Lilly, tizenhét éves szép leányuk fel és alá jár az üzletben és tanul.)

Lilly (a könyvből): Dugovics ott állt a vár fokán és lerántotta magával a törököt.

Rozál (a férjéhez): Gyere le, Török, a vár fokáról. (A lányához.) Te meg hagyj abba a tanulást, szívem és menjünk ebédelni.

Lilly: Még nem vagyok éhes, mama. Bejött már a pesti vonat?

Török: Mi bajod van ma azzal a pesti vonattal? (Kinyílik az ajtó.)

A tanító (belép, lerázza magáról a havat): Adjon Isten minden jót.

Török: Isten hozta, tanító úr! Miben állhatok rendelkezésére?

A tanító: Vásárolni jöttem. Nadrágtartót akarok venni.

Török (csodálkozva): Minek az?

A tanító: Hogy minek? Hát azzal akarom tartani a nadrágomat. Felemelték a fizetésem.

Török: Nem szolgálhatok, tanár úr. Aki nek olyan kis fizetése van, mint magának, az tartsa maga a nadrágját. Egyebet nem parancsol dúsan felszerelt raktárunkból? Kítűnő smirglink érkezett...

A tanító: Azzal tartsam a nadrágomat? Másra nincs szükségem. Isten áldja meg... (El.)

Török: Nagyzási mániája van. Nadrágtartó kell neki.

Mari (fiatal falusi lány, bejön): Dicsértessék...

Török: Na, mi az, kislány?...

Mari: A hel miatt jöttem... Azt tetszett mondani, hogy jöjtek későbbben...

Török: Mondtam, hogy máskor. Arról van szó, hogy a sógornóm babát vár. Ha megjön a baba, akkor kell egy lány a gyerek mellé. Jöjjön máskor.

Mari: Igenis, kezit csókolom. (El.)

(Most már mind készülődnek ebédelni. Lilly izgatottan néz ki az utcára. És az ajtó kitarul.)

Jámbor (havasán, jázva, két nagy bőrönddel belép. Igénytelen, egyszerű utazó. Platzagens.

Udvarias, szerény, félszeg): Jámbor Lajos vagyok, a Klein és Kleiner cég vezérképviselője...

Török (haragosan): Nagyon örvendek. Mi tetszik?

Jámbor (egy félénk tekintet vet Lillyre, aki lehajtja a fejét): Már voltam itt, kérem,

néhány héttel ezelőtt. Akkor Török úr, mint a megye kereskedelmi életének egyik alapvető tényezője, azt mondta, hogy jöjjenek néhány hét múlva. Most itt vagyok...

Török: Még ráért volna. Néhány hét, az nem két hét, hanem hat hónap.

Jámbor: Török úr, aki a megye gazdasági életében igen fontos küllő...

Török: Micsoda hüllő?

Jámbor: Nem hüllő. Küllő. Ön biztosan tudja...

Kiadó

első emeleti nagy uccai üzlet-helyiség központban rendkívül jutányos bérért. Bővebbet VII, Dohány ucca 12 szám, portásnál.

**SZEPLŐK
MÁJFOLTOK
PÖRSENÉSEK
ELLEN**

**CRÉME
MONTREUIL
EDY**

RENÉ MONTREUIL
PARIS

**BIZTOS,
GYORS,
KELLEMES**

**KAPHATÓ
MINDENÜTT!**

HÓRAKTÁR MAGYARORSZÁGON:
TÖRÖK PATIKA
BUDAPEST VI. KIRÁLY U. 42.

JUGOSZLÁVIÁBAN KOSMOCHEMIA
K. D. ZAGREB, RAČKOVA UL. 7.

AUSZTRIÁBAN: ALTE FELD-
APOTHEKE WIEN STEPHANS PL. 8.

ROMÁNIÁBAN MINERVA GYÓGY-
SZERTÁR ORADEA, PIATA UNIRIIS.

Csehszlovákiában: Vörösrák gyógyszerár
Bratislava, Mihály-kapunál

Török: Én nem tudok semmit.

Jámbor: ... hogy még nem volt olyan Klein és Kleiner-féle nadrágtartó, amely elszakadt volna. Húsz éve terjesztem ezt a kiváló cikket a becsület mezején...

Török (szigorúan): Nem kell...

Jámbor (mint egy sértett drámai hős): Ön visszautasít egy tucát valódi Klein és Kleiner-féle nadrágtartót?

Török: A nadrágtartó nem cikk ma. A parasztok nem hordanak, intelligencia pedig csak én vagyok itt. Minek az nekem? Azonkívül van itt egy kolostor kilenc apácával. Arra vagyok kíváncsi, hogy melyik apácának fogok nadrágtartót eladni a kilenc közül... Mije van még?

Jámbor (bizonytalanul): Csillagszóró esodagyertya!

Török: Nem kell. Egy gyertya világítson nekem és ne szórjon csillagokat! Van még valamije?

Jámbor: Légyipapír...

Török: Ebben a fagyban? Honnan vegyek legyeket a maga légyipapírához? Én már megjártam a maga légyipapírával. A legyek rászálltak, megnyalták, ízlett nekik és tovaszálltak...

Jámbor: Mert én jó ember vagyok. Sajnálom a legyeket.

Török: Mije van még?

Jámbor: Pechem van...

Török: No, Isten vele. Jöjjön máskor is, ha üzletet akar csinálni...

Rozál: Ebédelni megyünk. Lilly, te maradj itt addig, amíg az úr összecsomagolja a berendezését. (El Törökkel.)

Lilly (hirtelen, amint kimentek, kistányosan): Lajos! Azt hittem, hogy előbb fog jönni... Legutóbb amikor errejárt...

Jámbor: És megcsókoltam...

Lilly: Hallgasson!

Jámbor: Micsoda puszi volt! Vad, vidéki puszi!

Lilly: Nálam az első.

Jámbor: Nálam már több. De most itt vagyok megint, édesem, hiszen tudod, hogy nem üzletileg jöttem Pemetefalvára, hanem...

Lilly: ... szerelmileg...

Jámbor: Szíveleg! Édesem! Még egyszer engedjen egy kezesókot lehelni a szájaeskájára!

Lilly: Itt a szácskám! (Már tartja.)

Jámbor (már csókolja): Ez a szácska! Pesten nincs még egy ilyen, becsület-szavamra mondom. És most megkérem a kezét...

Lilly: Fehér leányszobám álma vagy! Mindig álmódtam egy ilyen nagy utazóról. Ment négy hajóval a végtelen

tengeren... azt hitte, hogy Indiába jut és Amerikát fedezte fel.

Jámbor: Kolumbusz kollégám...

Lilly: Te Sven Hedin!

Jámbor: Több!

Lilly: Vámbéry Ármin!

Jámbor: Még annál is több. Én a Klein és Kleiner cég utazója vagyok... Tudod te, hogy mi az a Klein és Kleiner?

Lilly: Két öreg zsidó Pesten!

Jámbor: De micsoda zsidók! Két zseni! Ők termelik a valódi Klein és Kleiner-féle nadrágtartót. Ők adták ezt az áldást az emberiségnek! A világ lakosságának negyven százaléka ennek a két embernek köszönheti, hogy nem esik le a nadrágja...

Lilly: És a többi?

Jámbor: Azok nem viselnek nadrágot. Boldog vagyok, hogy ezt a cikket terjeszthetem... Viszem a kultúrát városról-városra, mint egy apostol!

Lilly: Kultúra!

Jámbor: Büszkén vallom, hogy a nadrágtartó kultúra. Csak kultúrnépek viselnek ma nadrágtartót. És újabban találtam fel a Jámbor-féle patent varrást, ennek köszönhető, hogy azóta egy Klein és Kleiner-féle nadrágtartó sem szakad el. Ez a varrat életem főműve.

Lilly: Nem szakad?

Jámbor: Elszakíthatatlan...

Lilly (melegen): Ellenállhatatlan!

Jámbor: Szeretsz még?

Lilly: Legalább örökké. Ez nálam két-három évig is eltart.

Jámbor: Milyen szép lesz az élet! Az oldalamon te, a kofferemben pedig a nagy, a csodálatos, felülmulhatatlan...

Lilly: Elszakíthatatlan...

Jámbor: Igen. Érzed, hogy hivatást teljesítesz?

Lilly: Tudom!

Jámbor: Mi vagyok?

Lilly: Apostol... A tizenharmadik apostol, a kufferrel... Csókoljalak meg?

Jámbor (tartja a száját): Lehetőleg...

Mari (hirtelen belép az üvegajtón): Dícsértessék.

Lilly (dühösen): Mit akarsz?

Mari: A hel miatt jöttem. Megszületett már, kérem, az kölök, a Bambergeréknél?

Lilly (dühösen): Még nem. Jöjjön máskor...

Mari (tiltedelmesen): Hát majd máskor jövök. Kezicsókolom. (El.)

Lilly: Na, most lehet, én utazom. Melyik földrészt fedezted fel?

Jámbor (Lilly számára): Ezt! Azonkívül az újdombóvár—bonyhádi vonalat, ahol sok bajom volt a bennszülöttekkel. Egy

Schlezinger nevű bennszülött ötször dobott ki. (Megcsókolja Lillyt.) Örökké?

Lilly: Ma este megkérheted a kezem. Részint a papától, részint a mamától. Édes, szép utazóm! Hányszor álmodtam rólad, hogy utaztunk együtt... nagy jégtáblán az északi sarkra... és akkor jött egy nagy rozmár és egy vízdísznö...

Török és Rozál (belépnek).

Török (rögtön haragosan): Kérem, mondtam már, hogy nem kell semmi...

Jámbor: Megyek már, Török úr, de kérem, engedje meg, hogy itt hagyjam a valódi Klein és Kleiner-féle kollekciót.

Török: Senki sem fogja ellopni.

Jámbor: Mielőtt a vonat indul, visszajövök. (Lilly felé.) Visszajövök! (Kabátját veszi és el.)

Török: Csakhogy elment. Lilly, nem mész ebédelni?

Lilly: Nem... még nem vagyok éhes. Tanulok... (Tanulni kezd.) Dugovics Titusz lerántotta a törököt... (Kinyílik az ajtó és egy rendkívül elegáns úriember lép be, csupa előkelőség, jinom bördöndök. A modora kellemes, megnyerő.)

Dugovics: Dugovics Titusz vagyok...

Török (ijedten): Török!

Dugovics: Szervusz, Mór! Csakhogy megint

**A jó ujság —
jó barát.
A legjobb
barát: a**

8 ÓRAUJSÁG

Mindent megtud, mindent meglát, mindenről informál, mindenről elmondja tisztességes hangon tisztességes magyar véleményét.
Megjelenik minden délután.

Ára példányonként 10 fillér

Telefon:

József

463-06.

463-07.

463-08.

463-09.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, József-körút 5. sz.

látla
Gyé
szor
a
el,
nézi
ann
meg
És
ügy
Nag
Tör

Török
lett
Dugovic
kato

Török:
kato
Dugovic
Török:
Dugovic

Dugovic
kám
ban

nagy
Török:
Dugovic

Török:
igazi
Dugovic

Török:
unok
pénz
Dugovic

van
(Tör

Rozál (

nagy
Dugovic
(Kin

megk
nádra
Török (

Rozál (

Nézd
nyör

Dugovic
Ugya
nagy

Török:
kell.

Dugovic
Nagy
A nap

gatója
Török:
züllöt

Dugovic
húsz
éveki
jához
Török (á

Szép kebel

Dr. Bier tanár szerint **JOLI-FEMME** úján. Természetes készítmény, mely külsőleg használandó.

Teltség híján,

azaz, ha a kebel fejletlen maradt vagy betegség avagy gyermekágy folytán becsett, 4-6 hét alatt normális, telt, kemény kebel érhető el anélkül, hogy a test vagy csipő cseppet is erősödne. Már az első használat után eredmény

Ára P 16.—

Petyhüdt kebel

„JUNO“-val néhány hét alatt visszanyeri teltségét és ruganyosságát. Dr. med. Funke írja: „Az **Ünök** „JUNO“-ja páratlan a női kebel megerősítésére.”

Ára P 8.—

Schröder-Schenke,

Wien, Berlin, Zürich, Bratislava

Budapest: **TÜROK PATIKA** külön kozmetikai osztálya, **VI. Király ucca 12 szám**

Rozál: Nézd, Móric, milyen szép...

Dugovics: Ez Gross és Grösser-féle gyártmány. Szegénykék, két nyomorult-öreg zsidó, megkértek, hogy támogassam őket, és vigyem magammal vidéki körutamra a kollekción. Szívesen. Miért ne? Milyen szép keze van, nagyságos asszony...

Rozál: Húsz tucatot tessék itthagyni.

Dugovics: Micsoda finom ujjacskák!

Rozál (boldogan): Huszonöt is elkel.

Török: Hallja, Dugovics úr, a körmeiket hagyjuk másorra, elég huszonöt tucatot huszonöt esztendőre...

Dugovics: Óh, kérem, nem erőltetem a dolgot, ez nekem nem üzlet, ez csak szíveség, mindenesetre beírok harmincat, ez kerek szám... de ha nekem akarnak szívességet tenni, egy személyemnek szóló szívességet, akkor rendelnek néhány száz tucatot ebből... (Egy skatulyát vesz elő.)

Török (hangosan): Ich brauch nicht! Csillagszóró esodagyertya...

Rozál: Móric, rendelj egy pár tucatot, sosem árthat.

Dugovics: Kisasszony, maga nem segít nekem? (Könyörgő, szerelmes tekintet.)

Lilly: Apuka, rendelj!

Török: Hát nem bánom, egy...

látlak. A feleséged? (A kasszához megy.) Gyönyörű! Kezét csókolom, szép asszony! Mondta mindig unokabátyám, a pénzügyigazgató, hogy ne mulaszd el, kedves öcsém, Pemetefalván megnézni a Török zsidó feleségét, mert hát annál szebb asszony nem volt hetedhét megyében. Unokabátyámnak igaza volt. És a kisasszony! (Monoklil vesz fel és úgy gusztálja Lillyt.) Milyen csodálatos! Nagybátyám, a főispán, mondta, hogy Törökéknek szenzációs lányuk van...

Török (csodálkozva nézi Dugovicsot): Hol lettünk mi perdű?

Dugovics: Nem emlékszel, Mórickám! A katonaságnál...

Török: Hálstennek, én sosem voltam katona!

Dugovics: Hát a sorozásnál...

Török: Sorozás! Az lehet.

Dugovics: Gyönyörű lányod van, Mórickám. És micsoda nejed! Az egész országban nincsen még egy ilyen neje. Mondta nagynéném, a bárónő...

Török: Bárónő?

Dugovics: Az.

Török: És van egy unokabátya, aki pénzügyigazgató?

Dugovics (büszkén): Egen.

Török: A fene egye meg a pófadat a tisztelt unokabátyádnak. Azt hiszi, lopom a pénzt?

Dugovics: Majd én elintézem, öregem, ha van valami... Leszek olyan szíves. (Töröknekhez.) Mit csinál, szépasszony?

Rozál (meghatoltan): Sok bajom van a nagymosással. Négy törülköző hiányzik...

Dugovics: Majd megkerül, szépasszony... (Kinyitja a kofferjét.) Minden törülköző megkerül a végén. (Kitesz a pultra néhány nadrágtartót.) Szép, mi?

Török (savanyú arccal): Nem kell!

Rozál (megfogja az egyik nadrágtartót): Nézd, Móric, micsoda anyag! Gyönyörű!

Dugovics: Nagyszerű ízlése van, asszonyom. Ugyanez a fajta hőzentráger tetszik nagynénimnek, a bárónőnek...

Török: Hát akkor hordja ő. Nekem nem kell.

Dugovics (mintha nem hallaná Törököt): Nagyszerű ízlés, nagyságos asszonyom! A nagybácsim, aki a javítóintézet igazgatója...

Török: Javítóintézet? Sok baja lehet a züllött ifjakkal.

Dugovics: Fehérneműjavítóintézet. Vett húsz tucatot, hogy ezzel a minőséggel évekig el legyen látva. Minden nadrághoz vett egy nadrágtartót.

Török (állhatatosan): Nem kell.

Dugovics : Török úr, csak nem szenved a gyomrával ?

Török : Nagyon, nagyon ! Két ...

Dugovics : Szegény Mörickám. Savad van ?

Török (szenvédő hangon) : Savam van ... három ... háromszáz tucatot !

Dugovics (előveszi a rendelőblokkot) : Ugy, ki is állíthatjuk. Még hozzáírok néhány tucát légyapírt ...

Török : Legyeket is írj hozzá ...

Dugovics : Nagyszerű ! Egy autogramot, Mörickám. Kisöcsém, az alispán mindig mondta, hogy neked van a legszebb írásod a megyében ...

Török (sóhajva aláírja).

Lilly (tanulja) : Dugovics Titusz lerántotta a törököt ...

Dugovics (zsebredugja a blokkot) : Na, ez is megvan. Mit csináltak ma este ?

Török : Mit lehet itt csinálni ? Most elmegyek a kaszinóba ... Rozál, te meg intézd el a tejet ...

Dugovics : Lillyke itt marad ? A legszebb a megyében ... Nagy megtiszteltetés számomra, ha ittmarad ...

Török : Mi mingyárt jövünk. Lillyke, vigyázz addig az üzletre ...

Dugovics : Csak tessék ránk bízni. Kiszti-hand, nagyságos asszonyom. Isten veled, Török. Mondhatom, élmény volt számomra a veled való találkozás ...

Török és Törökné (el).

Dugovics (amikor az öregek kimentek) : Kedves Lillyke, fogadjunk, hogy kegyed öt perc múlva itt fog csüngni az ajkamon ...

Lilly (zavartan) : Tévedni tesszik. Én tisztességes lány vagyok. Én nem csüngök.

Dugovics : Milyen nagyszerű filmarca van ...

Lilly (boldogan) : Gondolja ?

Dugovics : Kivágott Pola Negri !

Lilly : A tanító úr azt mondta, hogy inkább Ossy Oswald ...

Dugovics : A tanító egy állat. Mit tud egy ilyen vidéki tanító ? Elhiheti nekem, hogy értek a filmhez ...

Lilly : Honnan ért hozzá, Dugovics úr ?

Dugovics : Különösen Pola Negri arcához értek ...

Lilly : Ismeri ?

Dugovics (a zsebébe nyúl és egy fényképet vesz elő) : Nézze ezt a fényképet ...

Kiadó

központban 3 szoba, konyha és cselédszobából álló uccai lakás rendkívül jutányos bérért. Bővebbet VII, Dohány ucca 12, portásnál.

Lilly : Milyen szép fiú ... a gyermeke ?

Dugovics : A gyermekünk ...

Lilly : Ki a mamája ?

Dugovics (nagyon diszkréten) : Nem árulhatom el. De ha figyelmesen nézi, akkor rájön, hogy profifilban hasonlít Pola Negrihez ...

Lilly : És tényleg !

Dugovics : Most már elhiheti, kislány, hogy értek Pola Negri arcához és a tanító egy állat ...

Lilly : Jaj, Istenem, mesélje el, hogyan ismerkedett meg ...

Dugovics : New-Yorkban. Éppen Mary Pickforddal sétáltam a newyorki korzón ...

Lilly : Mary Pickfordot is ismeri ?

Dugovics : Mi az, hogy ismerem ? (Egy másik fényképet vesz elő a zsebéből.) Kire hasonlít ez a gyerek ? Az én kisfiam ... Nem találja, hogy Mary Pickfordhoz hasonlít ?

Lilly : Igen ... igen ... hát magát így szeretik a filmsztárok ?

Dugovics : Csak szabad óráimban foglalkoztam velük. Nagyon unalmasak ... mondom éppen a Maryvel sétálok ott a korzón és akkor a Maryt megkérte a Pola, hogy mutasson be engem, mert nekem nem tud ellenállni ! Ez meg is történt. A többit elképzelteti ... Maga azt hiszi, hogy nekem ellen tud állni ? Téved ? Hogy jön maga egy Mary Pickfordhoz ...

Lilly : A Rin-Tin-Tint is tetszik ismerni ?

Dugovics : Hát persze ! Jöjjön közelebb ...

Lilly : Nem jöhetek, a nevelésem miatt ...

Dugovics : Melyik zárdában nevelkedett ?

Lilly : Csak itthon nevelkedtem.

Dugovics : Akkor nyugodtan közelebb jöhet.

És vallja be, hogy szeret ...

Lilly : Tessék, nekem nyugtot hagyni ...

(*Dugovics karjaiba omlik.*)

Dugovics : Megfosztod magad attól az élvezettől, hogy a Dugovicsot megcsókoljad ?

(*Megesőkolják egymást.*)

Lilly (boldogan) : Dugovics úr !

Jámbor (jámborul) : Bocsánatot kérek ... csak a bőrdörméért jöttem ... (*Lilly el.*)

Dugovics : Csomagolja össze. Nem látja, hogy nővel vagyok ?

Jámbor : Még egyszer bocsánatot kérek. Tényleg rosszkor jöttem. Rám nézve is rosszkor. Ugyanis a hölgy a menyasszonyom.

Dugovics : Az lehet, de a hölgy nem tud róla. A hölgyet most jegyeztem el ...

Jámbor : Akkor én itt felesleges vagyok !

Dugovics : Csakhogy belátja ...

Jámbor (hirtelen erőre kapva) : Ön a hölgyet elrablta tőlem.

Dugovics : Nem kellett öt olyan nagyon rablani. Na, menjünk, menjünk ...

Jámbor :
szik
könn

Dugovics :
odaki

Jámbor :
és k

Dugovics :
Jámbor

a cég
csoda

Dugovics :
róla .

Jámbor :
Dugovics :
Jámbor :

Klein
nömé

Dugovics :
a sele

Jámbor :
Dugovics :

Ez ?
Micsó

Dugovics :
Jámbor :

Nem
egy se

én éle
diadal

Dugovics :
árúnal

a KL
kimen

Jámbor :
divatb

Dugovics :
megye

úr. Vi

Jámbor :
a bőrd

nadrág
egy sz

a nyak
magát

lóg, él

Klein
Kétség

Dugovics :
Mi az,

Jámbor :
éltém .

csoda

Poll

Jámbor: Micsoda szerencsétlenség... Tet-
szik tudni, szerettem... Nem lesz
könnyű elfelejteni...

Dugovics: Pont itt akar felejteni? Felejt-
sen odakint a hóban...

Jámbor: Ez még nem esett meg a Klein
és Kleiner cég vezérképviselőjével...

Dugovics: Ki az a Klein és Kleiner?

Jámbor (megdöbbenve): Ön nem ismeri ezt
a céget hőzentrágerben és csillagszóró
csodagyertyában?

Dugovics: Soha életemben nem hallottam
röla...

Jámbor: Elsőrangú világ cég...

Dugovics: Valami vidéki grájzleráj?

Jámbor: Uram, ne sértegetse a Klein és
Kleiner cég világhírű nadrágtartó re-
nőmóját...

Dugovics: Hja, úgy! Maga képviseli azt
a selejtet?

Jámbor (megdöbbenve): Selejt?

Dugovics: Vacak...

Jámbor (kivesz egy nadrágtartót): Ez vacak?
Ez? Micsoda selyem! Gubóselyem...
Micsoda gumi...

Dugovics: Gubógumi?

Jámbor: Ez az én életem műve, uram.
Nem kopik, tartós és még nem volt
egy sem, amely elszakadt volna... Az
én életem. Húsz éve lobogtatom ezt a
diadalmas árút a piacon...

Dugovics: Ezt a vacakot maga röviden
árúnak nevezi? Vegye tudomásul, hogy
a Klein és Kleiner-féle nadrágtartó
kiment a divatból!

Jámbor (szomorúan): Én is kimentem a
divatból...

Dugovics: Én sajnálom magát... Most
megyek a nőhöz... Isten vele, kolléga
úr. Vigyázzon az üzletre. (El.)

**Jámbor (késébe van esve. Hosszas tusa után
a bőröndjéhez megy és kivesz onnan egy
nadrágtartót. A falon egy szöveget lát. Mint-
egy szuggerátva nézi. Feláll egy székre és
a nyakába teszi a nadrágtartót. Fel akarja
magát akasztani... És amikor már ott
lóg, és csattanás hallatszik, a valódi
Klein és Kleiner-féle nadrágtartó elszakad.
Késébeesetten ül le egy székre.)**

Dugovics (visszajön Lillyvel karonfogva):
Mi az, kolléga úr, még itt van?

Jámbor (gesztussal): Kolléga úr, én hiába
éltem... Elszakadt... elszakadt... mi-
csoda szerencsétlenség! Cégem gyárt-

mánya egy embert sem bír ki... Isten
velük. (El.)

Lilly és Dugovics (megsókoltják egymást).

Függöny.

Ha egy nő öregszik

akkor az első ráncokat a szeme
körüli veszi észre. De ezeket a ránc-
okat gondos ápolással meg lehet előz-
ni. A Párisi Divat szépségápolási
rovata minden készséggel nyújt
tanácsot olvasóinak, de ezenkívül
elsőrangú külföldi modelleket és
szébbnél-szebb kézimunkarajzokat
is közöl minden számában. Ezeknek
a modelleknek a szabásmintái igen
olcsó áron megszerezhetők.

Féláron küldjük Önnek a Párisi
Divatot 10 nappal a friss szám
megjelenése után (tisztá, visszama-
radt lapokat), hogy megismerje ezt
a rendkívül érdekes lapot, még pe-
dig 1/4 évre 3 pengő 50 fillér helyett
1 pengő 80 fillérért.

Kérjen egy mutatványszámot, me-
lyet 48 fillér helyeg beküldése el-
lenében bérmentve küldünk. Kiadó-
hivatal: Budapest, VII, Dohány
ucca 12.

Pollák Sarolta

kozmetikus legmodernebb szépségápoló intézete. Haj-
szálak kiirtása arcról, karról. Szemölcsirtás. Hámlasztá-
sok. Bérletrendszerű arcápolások, Esti kikészítés. Díj-
talan tanácsadás. (Prospektus). Andrássy út 38, I. em-
Párisival szemben

A NAPFÜRDŐ

A napfény gyógyító és a szervezetre gyakorolt üdvös hatását már az ókorban is ismerték; a régi rómaiak pedig soláriákban (napozószobák) egyes betegségek hatásos gyógyszereként rendszeresen alkalmazták a fénygyógyítást.

A középkor azonban, mely minden higiénikus rendszabályt a régiek tudományos megállapításaival együtt sutba dobott, a napfényvel való gyógyítást is elvetette.

„Friss levegőre, napfényre akkoriban, úgy látszik, nem volt szüksége az embereknek. Mindenki világosságnélküli alkovokban, vastag, nehéz függönyök mögött és tollas ágyban aludt. Madame Maintenon attól tartott, hogy a friss levegő megárt a teintjének. Csakis gyaloghintóban engedte magát a kerten végigvitetni. Rossz időjárás esetén mindenki a szobát őrizte, Medici katalin hálószobája sötét volt, mint egy sziklaodú, az ablakok keskeny, hosszukás nyílások voltak, amelyeken keresztül alig hatolt be a napugár. Loire-folyó melletti chenenceau-i kastélyában pedig még ma is mutogatják azt a fedett, zárt folyosót, amelyet a kastélyból vízárkokon át építettek avégből, nehogy kerülőt kelljen tennie a parkon keresztül, ha véletlenül egyszer jó levegőt akart szívni...”

Tudományos alapon csak a XVIII. század vége felé esik szó ismét a napfény gyakorlati alkalmazásáról.

A régi rómaiaknak és görögöknek a napfény gyógyító hatásáról alkotott véleményük ma is helytálló, csupán alkalmazásának módzataiban mutat eltérést.

HAJFESTÉS!

KOMOL párizsi hajfestékekkel festett haj szebb és természetesebb, mint az eredeti. Egyszerű, gyors, kényelmes kezelés és biztos eredmény. Díjtalan prospektust küld; Vezérképviselet.

**Teréz körút 40-42
ILLATSZERTÁR**

Nagyanyák, anyák, leányunokák

szépségének elismert varázsszere a hírneves **KRAJCSOVICS-féle**

Vukovári arctisztító kenőcs, szappan, púder.

Elsimítja a ráncokat, a bőrt ruganyossá és finommá teszi, elmulasztja a szeplőt, májfoltot, pörsenést, sómört, pattanást és mindenféle arctisztátlanságot.

Kapható: drogériákban, illatszertárakban és gyógyszertárakban.

Amennyire helyénvaló a napjainkban divó strandkultusz, mely a természet három legfőbb gyógytényezőjét, a levegőt, vizet és napfényt állítja az egészség szolgálatába, annyira helytelenítjük egyeseknek a nap sugaraival való olyanfokú visszaélését, mellyel minden rendszer és mértékletesség nélkül csupán a barnabőrűség rekordjára törek-szenek.

Bőrünknek a nappal szemben való ellenállását annak festéktartalma (pigment) szabályozza. A pigmentben gazdag, tehát sötétebb bőrű egyén, a napfény sugaraival szemben kevésbé érzékeny és bőre egyenletesen barnul; a pigment-szegény világosbőrűek a nap sugaraival fájdalmas bőrgyulladásal reagálnak és a véredények kitágulása következtében égővörös színt nyerne. A bőrt lassanként és fokozatosan kell hozzászoktatni a napozáshoz és annak érzékenysége szerint olyan zsiradékkal kell bekenni, mely az esetleg fellépő gyulladást fájdalomlalt is enyhíti.

Világos, szeplőképződésre hajlamos bőrt pedig olyan fényvédő anyagokkal kell megvédeni, mely a nap ultraviolett sugarait nem engedi keresztül. A helyesen, rendszeresen végzett napfürdő rendkívül alkalmas bőrünk megedzésére és szervezetünk ellenállóképes-ségének fokozására, de kozmetikai szempontból is igen fontos eszköze a bőrápolás-nak.

A napfénynek szembevetülő jelenségein, tehát látható külső hatásain kívül, jelentősebbek a belső szervekre és szekréciós mirigyekre gyakorolt hatásai, melyek az élet automatikus lefolyását szabályozzák és a hormonműködést olyan irányban segítik elő, melyek a szervezet felírissülését és fiatalodását eredményezik. A nap sugaraival baktériumölő hatása folytán, a napfürdő igen alkalmas arra, hogy a testünkhöz tapadó kórokozó csírákat elpusztítsa.

Mindazonáltal a napfürdónél is tekintettel kell lennünk bizonyos általános szabályokra, mert a túlzásba vitt napozás következtében olyan kozmetikai bőrartalmak léphetnek fel, melyeket később csak fáradságos gyógykezeléssel lehet megszüntetni. A napfény káros hatásáról a következő cikkemben fogok részletesen megemlékezni.

Dr. Heks Imre.

Rovatbezelőnk, kozmetikai kérdésekre, választ boríték beküldése ellenében levélben is választ. Levelek a szerkesztőségbe címzendők.

SZŐRTELENÍTŐ

a modern szépségápolás eseménye. Rendkívül olcsó. Ára: 1.50 és minden szaküzletben kapható. Vezérképviselet: **Teréz körút 40-42. ILLATSZERTÁR**

Ismerlek!.. Segítek?

A grafológus üzenetei

Választ csak olyan levelekre adunk, amelyhez mellékelve van a „grafológia-szelvény“. Minden íráshoz egy szelvény. Aki levélben akar választ kapni (soron kívül), az mellékeljen megírt, felbélyegzett borítékot és írásonként 2–2 pengőt. A levelekre a beérkezés sorrendjében válaszolunk. A borítékon jelezni kell a „grafológus“ szót.

Pécs. Baranya. Kissé nehézkes. Előre-detten mostani életével és nem tudja még pontosan, hogy mit akarjon. Sokat szenved ez alatt a keresés és céltalanság alatt. — **Alaska, Hatvan.** Nagyon zárkózott, tartózkodó természet. Udvarias, lekötően kedves modora van, de igaz érzéseit sohasem árulja el. Önmagáról igen jó véleménnyel van. Következtes, befolyásolhatatlan, kiegyensúlyozott egyéniség. — **Fekete éjszaka, borulj a világra.** Szeret kicsit pózolni és nagyképeködni. Nagyon nagy lendülettel fog hozzá a dolgokhoz, aránytalanul nagyobbal, mint ahogy folytatja, amit elkezdett. Barátságos és szolgálatkész. Tapasztalatlan. — **Eknér: Gyorsírástudomány, 22.** Tehetséges, ügyes, életrelvő. Sokat olvasott és szeret tanulni. Nagy igényei vannak s ezért igen óvatos elhatározásaiban, mert tudja jól, hogy nehéz jóvá tenni egy-egy mulasztást. Céltudatos, józan. — **Jöjjön vissza, könyörögve kérem.** Alkalmazkodó, szelíd alaptermészetű, de nagyon neheze érik be-szélni önmagáról és érzelmeit sohasem mutatja. Ez lesz az oka annak, hogy nehezen kiismerhetőnek tartják. Meglellő, érzékeny. — **Nonsens.** Nagyon könnyen befolyásolható még pedig olyan emberek által is, akiket önmaga sem becsül valami sokra. Hanyag, nehezen koncentrálja magát. Ajánlatos volna, hogy fegyelmességét tudatosan és tervszerűen fejlessze. — **P.** Intelligens, sokat meglát, amit mások nem látnak meg. Hajlamos a részletekbe való elmélyedésbe, ami kicsit nehézkesé teszi gondolkodását. Komoly, de több tetterő és életkedv kellene, hogy legyen benne, mert kvalitásainak csak az adhatna átütő jelenséget. Érzékenységet is ellenőriznie kellene. — **Kis kíváncsi, Nyughatatlan,** mindig valami hamisságnál is az esze és igen derűs befelé még akkor is, amikor ezt senki észre nem veszi rajta. Jövőjére nem gondol. — **23 éves asszony.** Túl érzékeny, erősen hangulatali hatása alatt áll. Élénk fantáziája s kissé romantikus elgondolásai van az életéről. Melegszívű. — **Joli, Békésaba.** Intelligens, sok érzelme van a gyakorlati kérdések megoldása iránt s így mindenkor jól megállja a helyét az életben. Kielégítetlen, önmagával is sokszor elégedetlen. Finomlelkű, igen szigorú kritikus. — **Lily.** Még fejlődőben lévő egyéniség. Nagyon megnyerő, kedves, közvetlen modora van. Szereti a természetet. Nyugodt, megbízható és fegyelmezett. Harmónikus, megelégedettségre hajló, szerencsés összeállítású egyéniség. — **Remélek.** Nagyon temperamentumos, szereti az izgalmat, mindig valami rendkívüli vár. Mások bájja iránt kevés az érzelme, nem rosszlelkű, de egocentrikus. — **Astrum.** Rendkívül zárkózott, nem tud bízalmas lenni, pedig nagyon kívánja, hogy valaki egészen közelélőnk érezhessen. Sokat szen-

vedett, esendesen tűr. — **Je t'aime.** Sok kezde-ményezési erő, de kevés kitartás van benne. Onfeláldozó, legnagyobb öröme, ha másoknak valamiben segítségére lehet. Élénk, Optimista. — **Bájos kapu, rásos ablak.** Fejlett művészi érzelme van. Erős egyéniség, nem törődik mások itéletével. Sokat olvasott, intelligens, élénk szellemi életet él. — **B. M., 443.** Igazságszerető, megértő, rendkívül emberséges, kiforrott, harmónikus egyéniség. Kötelességtudó. Anyagi kérdésekben óvatos. Gyöngéd, figyelmes és nagy körültekintéssel foglalkozik azokkal, akiknek sorsára befolyást gyakorol. — **M. Gy., 443.** Nyugodt életet él és nem is igen vár valami változást az életben. Nagyjából meg van elégedve. Nem nagyon energikus, de kitartó és kötelességtudó. — **Kis vadóc.** Még fejlődőben lévő egyéniség. Könnyen elhagyja magát, nem szedi össze az erejét, csak ha nagyon rászorítják. Tapintatos és alkalmazkodó. — **Meg nem értett asszony.** Türelmetlen. Sokat ad külsőségekre s szereti, ha többre tartják, mint ami. Ezért pózol egy kicsit. Műveltség hézagos. Szellemes. — **Bizavirág.** Sokat szenvedett, különösen egy csapásnak a hatását nem tudja kiheverni. Minden másképpen jött, mint ahogy elképzelte. Érzékeny, sokat bánkodik. — **Velencei kalmár.** Értelmes, ha kell, nagyon erőlyes tud lenni. Következetes, nem riad vissza semmiféle munkától. Sok életérő és életkedv van benne. — **Katinka.** Flegmatikus alaptermészetű, de néha erősen odamondogat, ha kihozzák a sodrából. Jóságos, senkit sem akar bántani. Anyagi kérdésekhez nem ért. — **Két barátón, az egyik.** Féltékeny alaptermészetű, kevés az önbizalma. Nagyon hálás, ha valaki jó hozzá. Szerénységtől igyentelenségre szoktatta. Rokonszenves, melegszívű, jó sorsra érdemes fiatal hölgy. — **Két barátón, a másik.** Még fejlődőben lévő egyéniség. Nagy ambíciói vannak, jelentékeny egyéniségnek tartja magát és sokoldalú sikerre számíthat. Energikus. — **Az elhagyott 100.** Igen szenvedélyes alaptermészetű. Indulatain nem tud uralkodni. Anyagi kérdésekben kissé könnyelműsége hajló, mert nem tud bánni a pénzzel. — **Ibl.** Kicsit túl sokat foglalkozik külsejével s nagy hódítási szándékai lekötik minden gondolatát. Nagyvonalú élet után vágyódik. Még kiforratlan, gyerekes. — **Miss Jutás.** Tartózkodó, bizalmatlan alaptermészetű egyéniség. Szeretne könnyed lenni, de nem tud megszabadulni komolyságától. Izzékes, fegyelmezett, mértékletes. — **Euridike.** Nötes, gyöngéd természet. Nagyon tevékeny, minden pillanatot kihasznál. Gyors és ügyes. Nagyon frissen tud örülni, ha kellemetlenségek érik, lehetőleg hamar túl teszi magát rajtuk. Egészséges életfelfogása van. — **Savitri, 20.** Élénk fantáziája van s ez sokszor megtéveszti annyira, hogy elhomályosítja az igazságérzését. Túlzásokra hajló, kiszámíthatatlan egyéniség. — **Plaudita amiel omoedia finita est.** Szorgalmas, nagyon kitartó munkaerő. Életét határozott céltudatossággal kormányozza s ha kell, erőszakkal is megvédi érdekeit. Pontosán tudja mit akar. Idegeinek egy kis pihenésre volna szüksége. — **Vándorlás után.** Szeretreméltó, könnyen kezelhető egyéniség. Még sok naivitás és hiszékenység van benne, ezért nagyon fontos, hogy jól megvalogassa környezetét. Szereti az életet és mindenre haragszik, aki sötét színekbe festi eléje a nehézségeket. — **Természet.** Sok benne az optimizmus s a sorsa jobbrafordulását töretlenül reméli. Ennek köszönheti, hogy meg van benne a szükséges ruganyosság. Melegszívű, áldozatkész. Nagyon sok szeretet és egyszerű jóság jellemzi eszelekedeteit. — **Szomoró.** Nagy igényei vannak, ezért ritkán megelégedett. Izzékes fejlett. Belső fáradságot néha nagyon nehezen küzd le, de mégis sikerül kiharcálnia azt, amit nélkülözhetetlennek érez.

S. Sz. V.

GRAFOLOGIA-SZELVÉNY

Szerkesztői üzenetek

Olvásóink napról-napra tömegesen fordulnak hozzánk kérdésekkel. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélíró egy megcímezett és felbélyegzett válaszborítékot küld. A nekünk szülő levelet így tessék megcímezni: „Délbáb” szerkesztőségének, Budapest, VII, Dohány uca 12. Felvilágosítást kérek. Kéziratokat nem örlünk meg

Reménytelen élet. Ha mireánk hallgat, akkor a színésznek semmiféle ajándékot nem küld, de ha már küld, praktikus semmiesetre sem legyen, mert művészeknek ilyen nem szokás küldeni. Virág, himzett levél-tárca, selyemvánkos vagy más kézimunka alkalmas. — **Mozirajongó.** A filmszínész nő már jóval túlhaladta a harmincadik élet-évt, de szépsége és megjelenése miatt még mindig elhalássza a fiatalok elől a jobb szerepeket. Haja fekete, szemei barnák, alakja karcsú. Férfijnél van. Címe: Berlin-Westend, Arysallee 4. Csakis levélben, lakásán senkit sem fogad. — **Világfi.** Miután Ön olyan őszintén feltárta a helyzetét, mi is őszinték leszünk: nagyon csodálkozunk azon, hogyha menyasszonya van, azzal a szóke görülle továbbra is fentartja a barátságot. Ha ezt menyasszonya vagy annak hozzátartozói megtudják, szakításra kerül a sor, ami az Ön anyagi helyzetét nem fogja megjavítani. Ha azonban úgy érzi, hogy vonzódása menyasszonyához egyre hidegebb lesz, becsületére válna, ha eljegyzését azonnal felbontaná. Ez a helyes és a korrekt eljárás. Köszönjük üdvözlétét. viszont! — **A., Koslee.** A kérdezett címeikkel nem szolgálhatunk. A két vice nem közölhető. — **Hollywoodi álmom...** A filmszínész nő már férjénél volt és jelenleg is [félig-meddig] menyasszony. Filmpezik. Címe: Universal Studio, Universal City, California. — **A jó keresztapa.** A menyasszony fekete vagy színes zorszetruhában, elegáns, széles kalapban esküdhet, a fiú fekete ruhában. Polgári esküvőre bármilyen elegáns uccai ruha megfelel. Keresztfiának pénzt is adhat, de elég egy aranyláncocska is, továbbá egy díszes takaró, amelyben a templomba viszik. Ha felnőtt az illető, akkor aranyóra vagy aranylánc, esetleg egy pecsétgyűrű is megfelel. — **Vendi. 1.** Kérdését nem ismételte meg, így választ sem adhatunk, mert mi egy héten többszáz kérdésre válaszolunk. Tizenhét éves fiúk nem szoktak pipázni. 2. Nancy Caroll 27 éves, férje Jack Kirkland. 3. A kérdezett filmszínész nő egyelőre még nem világhírű. Ezért nem kap fényképet. Húszéves. — **Egy hű olvasó.** Azonnal szakítson a fiúval, mert barátságukat tovább folytatni nem lehet. Ha a fiú abban a helyzetben lesz, hogy önt feleségül veheti, akkor jelentkezhet. Így azonban csak vakmerőség, hogy egy tisztességes fiatal leánynak ilyen ajánlatot tett. Vigyázzon, el fogja hagyni. — **Kedves Délbáb.** Adolph Zukor Famous-Players Corporation 485 Fifth Avenue, New-York

N. Y. U. S. A. — **Kaiserdamm.** Ha valóban tehetséges énekesnő és mások is annak tartják, nem ajánljuk, hogy mint egyszerű statisztá beálljon a zsoldosok hadseregébe. Későbbi pályafutásának nagyon ártalmas lenne ez a kis kiruccanás, mert egy operá énekesnő mindig komoly és meggondolt szokott lenni. Ha azonban ezzel az üzenetünkkel sem tudtuk szándékától eltéríteni, keresse fel a Berlinben élő Bolváry Gézá és kérjen tőle ajánlólevelet. Az Ufa címe: Berlin W. 15, Umlandstrasse 31. Willy Fritsch és Lilian Harvey valóban nem többek jó barátoknál. — **Egy pécsi hű olvasó.** 1. Már megjelent 1928-ban. 2. 1904-ben, Berlinben született, Reinhardt-nál tanult, majd Berlinben a színpadon szerepelt. 1921-ben kezdett filmezni. 3. Adatai: egyelőre — még ismeretlenek. 4. A „Délbáb” 23/1931. számában már megjelent. — **Elhagyatva.** Ne búsuljon, nem érdemes. Ha a fiatalember már akkor is másnak udvarolt, amikor még Önnel volt jóbarátságban, akkor örüljön, hogy megszabadult tőle, mert szeretetére nem érdemes. — **Apró esillag.** Berlinben él. Mind kevesebbet filmezik és mind többet szerepel a lapok társasági rovatában. Ha másra nem, hát arra jó volt, hogy előnyös házasságot köthessen. Nem tartjuk nagy tehetségnek. — **Narancs-liget.** Verse nem üti meg a mértéket, nem használhatjuk. — **Utolsó kísérlet.** Levélét továbbítottuk a jelzett címre. Nyáron át nem remélheti, hogy valaki olvassa. Ha jó, akkor úgysis sikere lesz. — **Szép asszony boldogja.** Kísérlete nem járt sikerrel, mert a történet zavaros és érthetetlen, hogyan remélte, hogy ezt a valahol előadják? — **Szépség.** A szerkesztői üzenetek rovatában címeiket nem ajánlhatunk. Küldjön be egy megcímezett, választékkal ellátott borítékot és orvoskozmetikusunk részletesen fog válaszolni kérésére. — **Beteg Aliz 18.** Kérdései olyan természetűek, hogy a szerkesztői rovat keretén belül nem válaszolhatunk. Küldjön be egy megcímezett, választékkal ellátott borítékot, akkor feleletet nyer négy panaszára. — **Egy hű olvasó és vevő.** Anny Ondra Berlin-Westend, Sachenzplatz 12, Alphonse Fryland Berlin-Schmargendorf, Ruhlaerstrasse 15, Hilde Rosch Berlin N. W. 8, Agricolastrasse 13, Maria Paulder; Berlin-Hallensee, Albrecht Achilles Strasse 5-A.

Előfizetési ár:

¼ évre 2 pengő 50 fillér, ½ évre 5 pengő.
Ausztriában példányonként 40 Groschen.
Budapest, VII, Dohány uca 12.

Szerkesztő: **TOLNAI SÁNDOR**
Kiadótulajdonos: **TOLNAI NYOMDAI MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT**
Kiadásért és szerkesztésért felel: **PAIZS GÉZA**

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt. mélynyomó-körforgógépein,
Budapest, VII, Dohány uca 12 szám
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai:
József 423—39 és József 423—50

Kis fejtörő – nagyoknak

Beküldte:

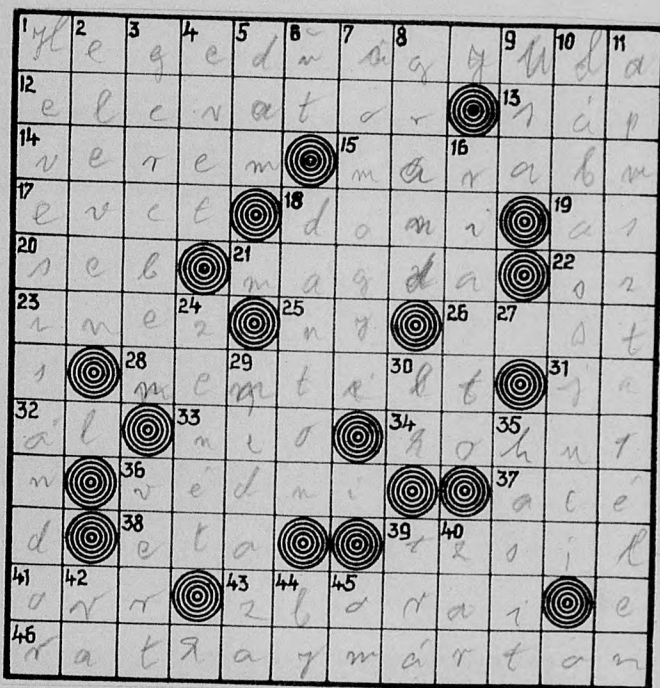
Somogyi Kató,
Budapest

Vízszintes sorok. 1.

A Vígszínház művésze. 12. Kikötőkben használatos gépezet. 13. Haszonnal, jutalékkal rokonértelmű. 14. Jeget is tartanak benne. 15. Egzotikus madár. 17. Mókus. 18. Kozák jelző. 19. Régi római pénz. 20. Sérülés. 21. Szubrett keresztnéve. 22. Kettős mássalhangzó. 23. Spanyol női név. 25. Kettős mássalhangzó. 26. A-val renyhe. 28. Megenged (két szó). 31. Igen, idegen nyelven. 32. Hamis. 33. Görög összetett szavakban a. m. új. 34. A Ferencváros játékos. 36. Óvni, más szóval. 37. L-lel fém. 38. Etel becézeve. 39. Vissza: Híres magyar zeneszerző. 41. Testrés. 43. Az Új Színház művészenek vezetőneve (elején felesleges Z, végén i = y). 46. Tánccsokmikus.

Függőleges sorok. 1. Színházigazgató. 2. Élő. 3. A mult században élt magyar író keresztnéve (ritka keresztnév). 4 = 17. vízszintes. 5. Vad. 6. Ver. 7. Két színésznek a vezetőneve. 8. Nagy idegen nyelven. 9. Állam nevének rövidítése. 10. Primadonna neve. 11. Petőfi-vers címe. 16. Híres velencei híd. 18. A francia forradalom vezéralakja. 24. A rádióban is hallunk (tárgyest). 27. Tengeralattjáró. 29. Alsóbbrendű állatfaj és az egyik Gorgo neve. 30. A lyuk széle. 35. Szakít, repeszt. 36. Ilyen arany is van. 39. Vissza: kárt okoz. 40. Ékezetlél ajtón van. 42. Igekötő. 44. Latinban a kettőzést jelenti. 45. L-lel ócskaság.

A 23. számban közölt keresztretjvény megjelítése. **Vízszintes sorok:** 1. Akta. 4. Oti. 6. Helm. 8. Do. 10. Ja. 11. Ila. 13. Bevés. 16. And. 18. Norma Talmadge. 21. Pap. 22. Ede. 23. Aba. 25. Rázár. 28. Nis. 30. Fog. 31. Per. 32. Adó. 34. Nyers. 36. Aaa. 38. Dió. 40. Nép. 42. Barabás Lóránd. 46. Ady. 47. Igent. 48. Tea. 49. Is. 50. Ad. 51. Alfa. 52. Fed. 53. Elit. — **Függőleges sorok:** 2. Kilo. 3. Ad. 5. Tavasz. 6. Ha. 7. Láng. 9. Ora pro nobis. 10. Ismerős

nóta. 11. Inka. 12. Árpá. 14. Át. 15. Él. 16. Aden. 17. Deus. 19. Ma. 20. Ad. 24. Bad. 26. Ágy. 27. Apr. 29. Ita. 32. Alba. 33. Odry. 35. Elseje. 36. Apát. 37. Aida. 39. Ja. 41. Ér. 43. Adél. 44. Ág. 44a. Ln. 45. Nemi. 49. Ia. 50a. De.

SZÓ- ÉS BETŰREJTVÉNYEK

(Kelemen Károly Budapest)

S
b

r=l
Rózsa b

A 23. számban közölt betűrejtvények megjelítése. 1. Mignon. 2. Gigli.

Ötletes szó- és betűrejtvényeket, valamint hibátlan keresztretjvényeket olvasóinktól köszönettel fogadjunk és névvel közöljük.

NE KISÉRLETEZZÉK!

A jó varrógép gyártása
precíziómunka!

Ezért nem tud minden gyár
varrógépet előállítani!

Singer varrógépek
azonban évtizedes tapasztalatok alapján,
kizárólagosan varrógépeket
gyártó üzemben készülnek!

EZÉRT ISMÉTELJÜK:

NE KISÉRLETEZZÉK!

SINGER VARRÓGÉPEK
világhirűek!

SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG